

Nord-Aurdal kommune

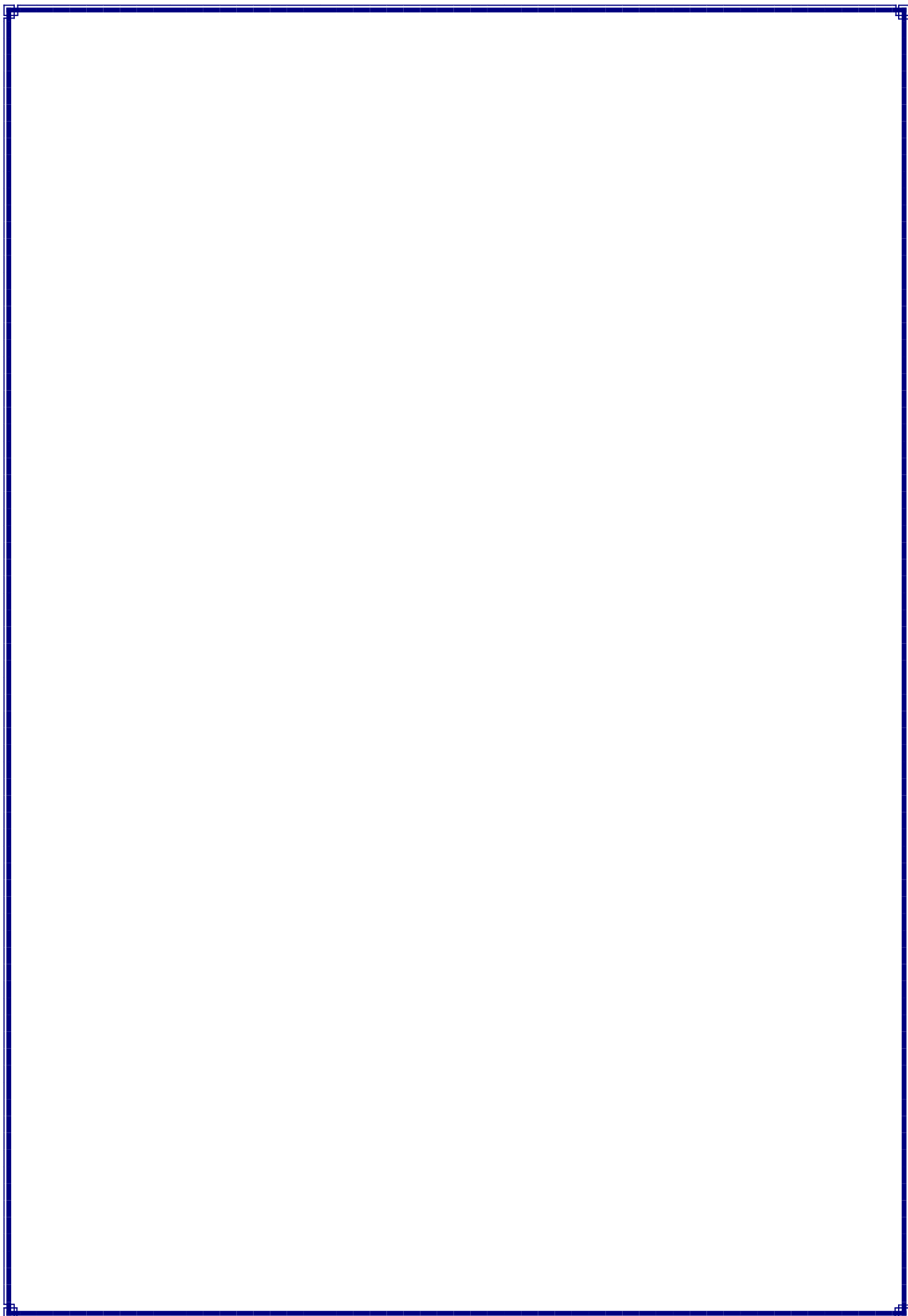
ÅRSMELDING 2012

Foto: Gunnar Modén

Avlagt av rådmannen 22.03.2013

f

Nøkkeltall

	Enhet	2012	2011	2010	2009
Økonomi					
Netto driftsresultat	mill. kr	36,0	32,8	23,6	13,5
Netto driftsresultat	%	6,8	6,6	5,1	3,1
Regnskapsmessig mindreforbruk	mill. kr	9,9	18,2	34,3	23,3
Disposisjonsfond ¹	mill. kr	65,6	67,8	31,0	15,1
Disposisjonsfond	%	12,4	13,7	6,8	3,4
Lånegjeld	mill. kr	301,7	265,8	277,2	296,5
Lånegjeld	%	56,9	53,7	60,5	67,1
Lånegjeld, korrigert ²	mill. kr	326,5	295,0		
Lånegjeld, korrigert	%	61,5	59,6		
Ansatte					
Antall fast ansatte pr. 31.12		600	622		
Aktive årsverk pr. 31.12		509	521	525	540
Gjennomsnittlig stillingsstorleik	%	75	75	67	70
Gjennomsnittsalder	år	46,7	46,8	46,6	46,6
Likelønnsprosent ³		98,2	99	98,2	98,0
Sjukefravær	%	10,1	9,9	9,2	9,7
Folketall					
Folketall (31.12)		6 396	6 428	6 402	6 415
Lokalsamfunn					
Arbeidsledighet (des.)	%	1,8	2,3	2,1	1,3
Uførepensjonister, pr 31.12	ant.	517	503	459	461
Næringsliv					
Detaljhandel, omsetning pr innb. ⁴	kr		133 331	137 113	136 836
Gjestedøgn i hotell		70 436	77 370	83 605	101 973
Gjestedøgn i camping, hyttegrennd		175 740	156 645	177 411	176 224
Mjølkeproduksjon, mjølkekyr ⁵	ant	1 087	1 088	1 078	1 126
Avvikning	m ³	45 686	46 523	37 409	27 633

¹ Ordinært disposisjonsfond. Inkluderer ikke særlig disposisjonsfond for premieavvik.

² Her er faktisk lånegjeld korrigert (økt) med udekket finansiering i investeringsregnskapet.

³ Likelønnsprosent: Gjennomsnittlig lønn for kvinner i prosent av gjennomsnittlig lønn for alle ansatte.

⁴ Kilde: SSB. Ekskl. motorkjøretøyer og bensin. Ekskl. mva

⁵ Kilde: Statens landbruksforvaltning. Tall fra søknad om produksjonstillegg, v. årsskifte.

Innholdsfortegnelse:

1	RESULTATER OG UTVIKLINGSTREKK – RÅDMANNENS OVERBLIKK	1
2	ØKONOMI	6
2.1	Resultat	6
2.2	Driftsregnskapet	11
2.3	Investeringsregnskapet	17
2.4	Balansen	18
2.5	Vurdering av den økonomiske situasjonen – oppsummering	19
3	ORGANISASJON	21
3.1	Sentrale utviklingsoppgaver	21
3.2	Arbeidsmiljø	23
3.3	Kjønnsbalanse, likestilling og etnisitet	23
3.4	Heltid – deltid	25
3.5	Etisk standard	25
3.6	Rekruttere og beholde arbeidskraft og kompetanse	25
3.7	Lederutvikling	26
3.8	Tilstedeværelse	26
3.9	Lokale lønnsforhandlinger	27
3.10	Utvikling i antall årsverk	28
4	KOMMUNALE TJENESTER – VIRKSOMHETENE	29
4.1	Politisk og administrativ ledelse	29
4.2	Rådmannen	29
4.3	Stabsavdelingen	33
4.4	Økonomiavdelingen	34
4.5	Skole	36
4.6	Nord-Aurdal ungdomsskole	37
4.7	Nord-Aurdal barneskole	39
4.8	Barnehager	41
4.9	Hjemmetjenesten	44
4.10	Helse og omsorg	49
4.11	Miljøarbeid	53
4.12	NAV Valdres	55

4.13	Familiens hus.....	62
4.14	Eiendom og kvalifisering	67
4.15	Teknisk drift	72
4.16	Areal og næring	76
4.17	Kultur og service	80
5	INVESTERINGER	86
5.1	Rehabilitering av vann og avløp.....	86
5.2	Opprusting av kommunale veier	87
5.3	Adresseprosjektet – skilting	88
5.4	Utskifting av lastebil og traktor, teknisk drift.....	89
5.5	Nye lokaler teknisk drift.....	89
5.6	Trafikksikringstiltak NABS.....	90
5.7	Nord-Aurdal barneskole	91
5.8	Brannsikringstiltak NAUS.....	92
5.9	Ombygging Leira skule (skoleinvesteringer)	93
5.10	Kjøp/salg av eiendom	93
5.11	Enøk tiltak (tidl. utskifting oljetanker).....	94
5.12	Boliger miljøarbeid, Kongsvegen bofellesskap og Velse Tveit.....	95
5.13	Byutviklingsprosjektet	96
5.14	Geovekst.....	97
5.15	Valdres lokalmedisinske senter – forprosjekt (regionalt helseprosjekt).....	97
5.16	Valdres lokalmedisinske senter – eiendom (VLMS-E)	98
6	VEDLEGG I: INTERKOMMUNALT SAMARBEID.....	99
6.1	Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV)	99
6.2	Interkommunal barneverntjeneste i Valdres.....	102
6.3	Interkommunal legevakt, Distriktsjordmortjeneste og Valdres lokalmedisinske senter (VLMS)	105
6.4	Felles kvalifiseringstjeneste	108
6.5	Valdres brannforebyggende avdeling	110
6.6	Innkjøp Valdres.....	112
6.7	Forsikringsordningen for kommunene i Valdres (FOKVA)	114
6.8	Skatteoppreveren for Valdres	116
6.9	VGIS	118
6.10	IKT Valdres	120

7	VEDLEGG II.....	124
7.1	Organisasjonskart.....	124
7.2	Årsverk fordelt på KOSTRA-funksjon.....	125
7.3	Om kommuneregnskapet.....	127

1 Resultater og utviklingstrekk – rådmannens overblikk

2012 var et spennende år for Nord-Aurdal kommune. Nord-Aurdal barneskole åpnet ved skolestart, og på regionalt nivå fattet alle Valdreskommunene vedtak om å delta i det nye Valdres lokalmedisinske senter.

Dette dokumentet er både en årsberetning og en årsrapport. Årsregnskap og årsberetning skal til sammen inneholde pliktig informasjon etter lov og forskrift⁶. Årsberetningsstoffet framgår av kapittelet ”2 Økonomi” fra s. 63 og av kapittelet Organisasjon, avsnittene ”3.3 Kjønnsbalanse, likestilling og etnisitet” på s. 23 og ”3.5 Etisk standard” s. 25.

Årsmeldingen rapporterer på budsjettet for 2012. Rådmannen er i tillegg opptatt av å vise hvordan politiske vedtak er fulgt opp. Årsmeldingen rapporterer derfor på alle hovedprioriteringer som framgår av budsjettet for 2012 og viser i sin rette sammenheng til alle kommunestyrevedtak i 2012 som fordrer administrativ oppfølging.

1.1.1 Lokalsamfunnet

Primærnæringene er sentrale i Nord-Aurdal, særlig for inntrykket av landskapet og for sysselsettingen i bygdene. Det er et gledelig uttrykk for aktiviteten i skogbruket at skogplantingen har økt med over 30 % fra året før og at innvilget statstilskudd til skogsbilveier har overgått alle tidligere år.

Nord-Aurdal er en handelskommune og har i flere år ligget i øverst i omsetning på handel per innbygger. Fagernes ble i 2012 kåret av NHO til Opplands beste etablerert nettsted. I Telemarksforsknings kulturindeks klatret Nord-Aurdal til en 8. plass i landet! Et offensivt nærings- og kulturliv, god kommunal tilrettelegging og satsing på regionsenteret og en stor hyttebefolkning som legger handelen sin hit, ligger bak disse tallene. Prisnivået på tomter i Fagernes bekrefter også i 2012 at regionsenteret er svært attraktivt og anses som et sted det er verdt å satse.

Kommunen bidrar til næringsutviklingen gjennom deltakelsen i Valdres Næringshage og Valdres Natur- og Kulturpark, gjennom bidrag til Valdres Destinasjon og gjennom byutvikling. Det er likevel først og fremst gjennom areal- og samfunnsplanlegging og bygging og vedlikehold av infrastruktur at kommunen bidrar til næringsutvikling. Ut over dette bidro kommunen til utviklingen av Leira ved å bidra med 5,5 mill. kroner til rundkjøring nr. 2 på Leira og 3 mill. kroner til den planlagte storhallen på Leira.

Det var i denne sammenhengen svært oppmuntrende at det lokale arbeidet for å få Schibsted til å etablere sitt nye landsdekkende servicesenter på Fagernes, førte fram.

Folketallet i Nord-Aurdal gikk ned med 32 personer til 6396 i 2012, etter oppgang i 2011. Over lengre tid har Nord-Aurdal hatt en svakt negativ utvikling i folketallet. Det er å håpe at en over tid vil se en sammenheng mellom folketallsutviklingen og utviklingen av nye boliger i tettstedene i form av leilighetsbygg, i bygdene gjennom en imøtekommande praksis med

⁶ Kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner samt kommunal regnskapsstandard nr. 6.

hensyn til deling av landbrukseiendom og spredt boligbygging og i hytteområdene gjennom imøtekommende bruksendringsregler.

1.1.2 Kommuneøkonomi

Nord-Aurdal kommune har et godt økonomisk resultat for 2012. En sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for produksjon av gode tjenester.

En sunn kommuneøkonomi krever i likhet med privatøkonomien og økonomien for næringsdrivende at forholdet mellom inntekter, drift og investeringer er bærekraftig over tid. Dette måles ved å se kommunens brutto driftsinntekter opp mot netto driftsresultat, disposisjonsfond, lånegjeld og investeringsutgifter.

Et netto driftsresultat betyr at driftsinntektene er større enn driftsutgiftene. Over tid er det nødvendig for å få bli rom for investeringer. Fylkesmannen har satt som mål at netto driftsresultat over tid bør ligge på minst 3-5% av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat for Nord-Aurdal kommune var i 2012 på 36,0 mill. kr, som utgjør 6,8% av brutto driftsinntekter. Nord-Aurdal kommune er nest beste kommune i Oppland rangert etter netto driftsresultat og nr. 26 i landet i 2012.

Netto driftsresultat i regnskapet blir kunstig høyt fordi det, etter forskrift, skal inntektsføres premieavvik og merverdiavgift på investeringer. Korrigert for disse to forholdene er netto driftsresultatet 12,4 mill. kr og 2,3%.

Utviklingen i netto driftsresultat for kommunen sammenlignet med andre kommuner var i perioden 2000 – 2004 svakt og vesentlig lavere enn grupper av kommuner det er naturlig å sammenligne med. I perioden 2005 – 2009 følger resultatet for Nord-Aurdal kommunene for øvrig. Fra 2010 har vi hatt vesentlig bedre resultat enn sammenligningskommunene.

Det ordinære disposisjonsfondet er på 65,6 mill. kr. Det utgjør 12,4% av brutto driftsinntekter. Under forutsetning av at resultatet avsettes til disposisjonsfond ved kommunestyrets behandling av regnskapet, vil det ordinære disposisjonsfondet bli 73,4 mill. kr, 13,8%. Samlede disposisjonsfond er på 94,1 mill. kr, som utgjør 17,7% av sum driftsinntekter. Dette er en vesentlig forbedring fra tidligere år.

Kommunestyret har vedtatt at det ordinære disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 10% av driftsinntektene og at målet er at det skal være på 15%. Vi er over minstegrensen og i ferd med å nå målet. Sterk vekst i lånegjelda sammen med forventet renteoppgang er forhold som tilsier at Nord-Aurdal kommune bør ha solide disposisjonsfond.

Kommunestyret har videre vedtatt at akkumulert premieavvik skal avsettes til særskilt disposisjonsfond. Premieavviket skal belastes framtidige regnskap som en kostnad.

Kommunen har solide disposisjonsfondsavsetninger sammenlignet med gjennomsnitt av kommuner. Fram til 2007 var kommunens avsetninger vesentlig lavere enn andre kommuner. Ved utgangen av 2012 er avsetningene vesentlig høyere enn snittet av andre kommuner.

Lånegjelda er 302 mill. kr, som utgjør 56,9% av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er på nivå med gjennomsnittet i Oppland, men vesentlig under kommunegruppa og landet.

1.1.3 Organisasjon og organisasjonsutvikling

Året 2012 var preget av aktiv organisasjonsutvikling, både internt i Nord-Aurdal kommune og interkommunalt med Nord-Aurdal som vertskommune

Etableringen av Nord-Aurdal barneskole var den største organisasjonsmessige endringen i 2012. Samlingen og sammensmeltingen av tre elevflokker og tre lærerkollegier ved åpningen av Nord-Aurdal barneskole ved skolestart 2012 har så langt har vært svært vellykket.

NAV Valdres ble etablert som vertskommunemodell etter kommunelovens § 28 med Nord-Aurdal som vertskommune fra 1. januar 2012. Vertskommunemodellen gjør det mulig å samarbeide på tvers av kommunegrensene om å yte de kommunale tjenestene i NAV.

Alle delprosjektene i regionalt helseprosjekt ble sluttrapportert i 2012. Hovedresultatet av disse for Valdres er at regionen i fellesskap gjør tidenes største investering i fasiliteter for kommunale tjenester når en sammen bygger det nye Valdres lokalmedisinske senter.

Det gjennomføres behovsanalyser når lederstillinger blir ledige i organisasjonen. I 2012 ble slike analyser utført for kultur og service og teknisk drift. Begge analysene konkluderte med at virksomhetene i sine hovedtrekk skulle fortsette som før. Virksomhetsleder i Miljøarbeid gikk av i, noe som resulterte i at familiens hus og miljøarbeid ble slått sammen.

Antall årsverk i kommunen har gått ned fra nær 520 til nær 510 i løpet av 2 år. Samtidig har antall årsverk i interkommunale samarbeid gått opp med 15. Dette er først og fremst knyttet til strukturendringene i barneskolen et redusert antall årsverk i de administrative enhetene.

De fleste har et godt fysisk arbeidsmiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet i barneskolen, kulturskolen, barnehager og for eiendomsavdelinga, kvalifiseringssenteret og Tufta er kraftig forbedret gjennom den strukturendringa som er gjennomført. Nye lokaler vil gi gode arbeidsmiljø for teknisk drift, hjemmetjenesten og helse og omsorg. De lokalene som da ikke gir et tilfredsstillende arbeidsmiljø etter moderne standard, er NAUS, kulturhuset og rådhuset.

Medarbeiderundersøkelsen i 2012 viser framgang på alle indikatorer, men denne er ikke større enn at kommunen fortsatt ligger på landsgjennomsnittet når det gjelder tilfredshet med arbeidsmiljøet.

Rekrutteringssituasjonen var god for Nord-Aurdal kommune i 2012. Gjennom målrettede tiltak greide kommunen også hovedutfordringen, som gjaldt ingeniører. Ved årsskiftet hadde kommunen seks lærlinger og oppfylte med det nasjonale mål om at kommunene har en lærling per 1000 innbyggere.

Tilstedeværelsen har siden 2003 ligget på gjennomsnittlig ca 90%. Målet for kommunen i IA-avtalen er at tilstedeværelsen minst skal være 92,5%. Prosjektet *Raskt tilbake* har mål om økt tilstedeværelse og hadde oppstart i 2012.

Nord-Aurdal kommune skal kjennetegnes av en tillitsvekkende forvaltning. Særskilte tiltak i denne retningen i 2012 bestod i deltakelse i KS-nettverkene *Rådmannens internkontroll* og *Etisk kompetanseheving*, fullføring av mellomlederutviklingen, ferdigstilling av strategisk

kompetanseplan for helse, omsorg og velferd og utarbeiding av en veiledning for medarbeideres bruk av sosiale medier som Facebook og Twitter til arbeidsrelevante formål.

1.1.4 Den kommunale tjenesteytingen

For den kommunale tjenesteytingen var de viktigste stikkordene i 2012 implementering av samhandlingsreformen og gjennomføringen av vedtaket om én kommunal skole i kommunen gjennom åpningen av Nord-Aurdal barnskole ved skolestart.

Oppvekstområdet (barnehage og skole) fikk sine kommunedelplaner å arbeide etter i 2012 gjennom en grundig prosess i løpet av året og vedtak av i kommunestyret 22. november 2012.

Barnhagene har hovedfokus på kvalitet. Satsingsområdene har etter rammeplanen i 2012 vært etikk, religion og filosofi og på våren, og kommunikasjon, språk og tekst og på høsten.

Nord-Aurdal barneskole hadde en god og hektisk start på sin historie med 436 elever fordelt på 21 klasser. Aurdal, Leira og Fagernes skoler intensiverte i vårhalvåret kulturbyggingen mellom elever, ansatte og foresatte på de tre skolene. Dette viste seg å være en god investering i oppstarten av NABS. Resultatet etter tre runder ut til foreldrene kom ut med en klasse med nynorsk (5. trinn) og noen elever på 6. og 7. trinn som har nynorsk som hovedmål. Satsingsområder for NABS i henhold til kommunedelplan er kulturbygging og grunnleggende ferdigheter. Skolen bruker programmet PALS verktøy.

Nord-Aurdal ungdomsskole startet høsten 2012 opp med valgfag for 8. trinn Dette er et viktig bidrag i den nasjonale satsingen på ungdomstrinnet, som skal legge til rette for et mer praktisk retta tilbud til elevene. Elevundersøkelsen viser framgang og bedre resultat enn landsgjennomsnittet når det gjelder mobbing på skolen, trivsel, medbestemmelse og faglig veiledning. Skolebygget tilfredsstiller behovet for antall rom, men luftkvalitet og regulering av inne-temperatur er ikke tilfredsstillende.

Helse-, omsorg- og velferdsområdet har gjennom 2012 hatt fokus på implementeringen av samhandlingsreformen og de utfordringer den gir kommunen samt etableringen av NAV Valdres med Nord-Aurdal som vertskommune.

Som et resultat av samhandlingsreformen har kommunen hatt en markant økning i mottak av utskrivningsklare pasienter fra sykehus, samtidig som det er en stadig økende gruppe med demenssykdom. Disse er vanskelige å håndtere på en tilfredsstillende måte innefor den bygningsstrukturen avdelingen for demente har.

På legesenteret ble det søkt om tilskudd fra Helsedirektoratet til opprettelse av ny fastlegehjemmel, og denne ble opprettet mot slutten av året. Aktiviteten ved kommunens frisklivs-sentral er høy. Kommunens innsats for å forebygge livsstilssykdommer hos mennesker i risikofasen har så langt vært vellykket ut fra denne strategien.

Innen miljøarbeid begynte året med en stor forbedring i fasiliteter da kommunen kunne ta i bruk 10 nye leiligheter i Kongsvegen bofellesskap på Leira. Med bakgrunn i kommunestyrevedtak om dette startet en opp med etableringen av Leirali dagaktivitetstilbud i 2012. Intensjonen er å samle kommunens dagtilbud der.

Områdene areal og næring, teknisk drift, eiendom og kvalifisering samt kultur og service (ANTEKS) var preget av skiftet av leder på teknisk drift og kultur og service. Nye ledere har kommet inn med friske blikk og nye tanker. Oppfyllingen av energi- og klimaplan for Valdres og Hallingdal fortsatte, selv om kommunedelplan ikke er utarbeidet. Et vesentlig bidrag her er at det i 2012 ble inngått avtale med Valdres Biovarme A/S om kjøp av ca 2 400 000 kwh pr år. Byutviklingsprosjektet ble avsluttet med en flott feiring av 5-årsdagen for Fagernes som by. Det er moro når fylkeskommunen uttaler at resultatet for Fagernes bør være et forbilde for andre mindre byer og tettsteder! På kulturfronten var det svært gledelig å kunne avslutte året med utgivelsen av et nytt band i bygdeboka.

Når det kommer til den interne tjenesteytingen i kommunen, støttefunksjonene, ble digital dialog med politisk side implementert i 2012. Tiltaket betyr en vesentlig effektivisering så vel for administrasjonen som for de folkevalgte.

Årets suksesshistorie er videreført i årsmeldinga. Les om *Historiske vedtak om nytt VLMS*, *Vi sparer vår første million på ny bankavtale*, *Gøy på landet i barnehagen*, *Oppstarten for Valdres' største barneskole*, *Etisk kompetanseheving innen pleie og omsorg*, *Landets første vertskommune for interkommunalt NAV-samarbeid*, *Nasjonal kompetanse innen tauredning i brannvesenet* og *Farmen – the true story*. Les og la deg begeistre over Nord-Aurdal kommune!

2 Økonomi

Her presenteres det økonomiske resultatet i 2012 for kommunen. Videre presenteres hovedtrekkene i kommunens regnskap som består av driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse. Det redegjøres for de viktigste årsakene til resultatet og for de største avvikene.

2.1 Resultat

Nord-Aurdal kommune har et godt økonomisk resultat for 2012.

Netto driftsresultat er på 36,0 mill. kr, som utgjør 6,8% av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat er et av de viktigste resultatmålene i kommunal økonomi. Det bør over tid utgjøre minimum 3 – 5% av brutto driftsinntekter. Nord-Aurdal kommune er nest beste kommune i Oppland rangert etter netto driftsresultat og nr. 26 i landet i 2012⁷.

Det regnskapsmessige mindreforbruket er på 9,9 mill. kr.

Brutto driftsresultat er på 35,9 mill. kr, som utgjør 6,8% av brutto driftsinntekter.

Det ordinære disposisjonsfondet er på 65,6 mill. kr, som utgjør 12,4% av brutto driftsinntekter. Dette er en vesentlig forbedring fra tidligere år. Disposisjonsfondet bør likevel økes for å gjøre kommunen mer robust mot uforutsette endringer, fondet bør utgjøre 15% .

Lånegjelda er 302 mill. kr, som utgjør 56,9% av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er på nivå med gjennomsnittet i Oppland, men vesentlig under kommunegruppa og landet. Lånegjelda ved årsskiftet er kunstig lavt fordi låneopptak er utsatt. Korrigert for dette er lånegjelda 327 mill. kr.

Tabellen nedenfor viser utviklinga i driftsresultat for kommunen.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brutto driftsresultat	25 529 ⁸	6 096	11 567	14 125	25 592	32 357	35 866
Brutto driftsresultat	6,8%	1,5%	2,8%	3,2%	5,6%	6,5%	6,8%
Netto driftsresultat	25 287	3 236	5 854	13 512	23 563	32 833	36 039
Netto driftsresultat	6,7%	0,9%	1,4%	3,1%	5,1%	6,6%	6,8%
Regnskapsmessig mer/-mindreforbruk	18 973	14 053	4 305	23 292	34 337	18 154	9 860
Regnskapsmessig mer/-mindreforbruk	5,0%	3,7%	1,04%	5,3%	7,5%	3,7%	1,9%

Tall i 1000 kr, prosent er prosent av brutto driftsinntekter.

⁷ Kilde: KOSTRA.

⁸ Inntekter fra salg av andels- og konsesjonskraft ble t.o.m. 2005 feilaktig ført som finansinntekt. Denne inntekten har dermed ikke vært med i brutto driftsresultat. Beløp ført på denne posten var for 2006 kr 8 671 554.

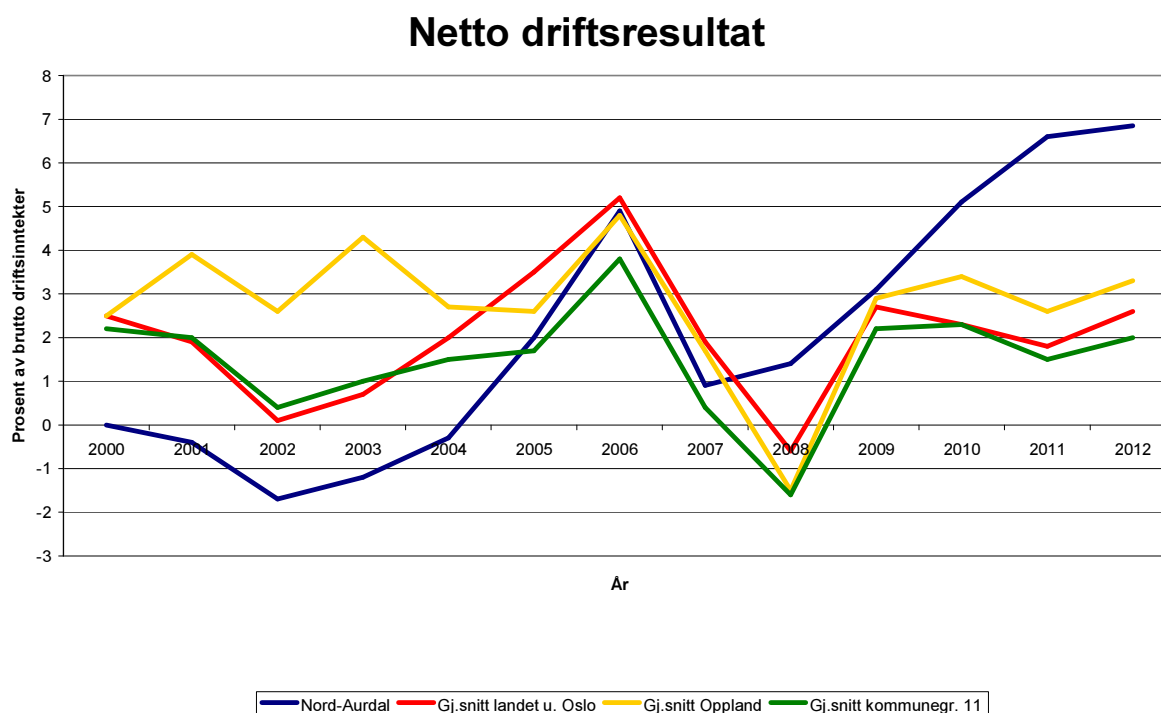
Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et av de viktigste økonomiske resultatmålene for kommunene. Netto driftsresultat i 2012 er 6,8%, som er et bra resultat.

Netto driftsresultat i regnskapet blir kunstig høyt fordi det, etter forskrift, skal inntektsføres premieavvik og merverdiavgift på investeringer⁹. Korrigert for disse to forholdene er netto driftsresultatet 12,4 mill. kr og 2,3%.¹⁰

Når en skal sammenligne netto driftsresultat i regnskapet med budsjett, er det korrigerende tall som er sammenlignbare. Resultatet på 10,3 mill. kr er sammenlignbart med opprinnelig budsjett på 6,2 mill. kr.

I figuren nedenfor er det vist utvikling i netto driftsresultat for kommunen sammenlignet med andre kommuner. Figuren viser at resultatene i perioden 2000 – 2004 var svake og vesentlig lavere enn grupper av kommuner det er naturlig å sammenligne med. I perioden 2005 – 2009 følger resultatet Nord-Aurdal kommunene for øvrig. Fra 2010 har vi hatt vesentlig bedre resultat enn sammenligningskommunene.

Figur: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i åra 2000 – 2012 for Nord-Aurdal, kommunegruppe 11, Oppland og landet utenom Oslo. Kilde: KOSTRA.

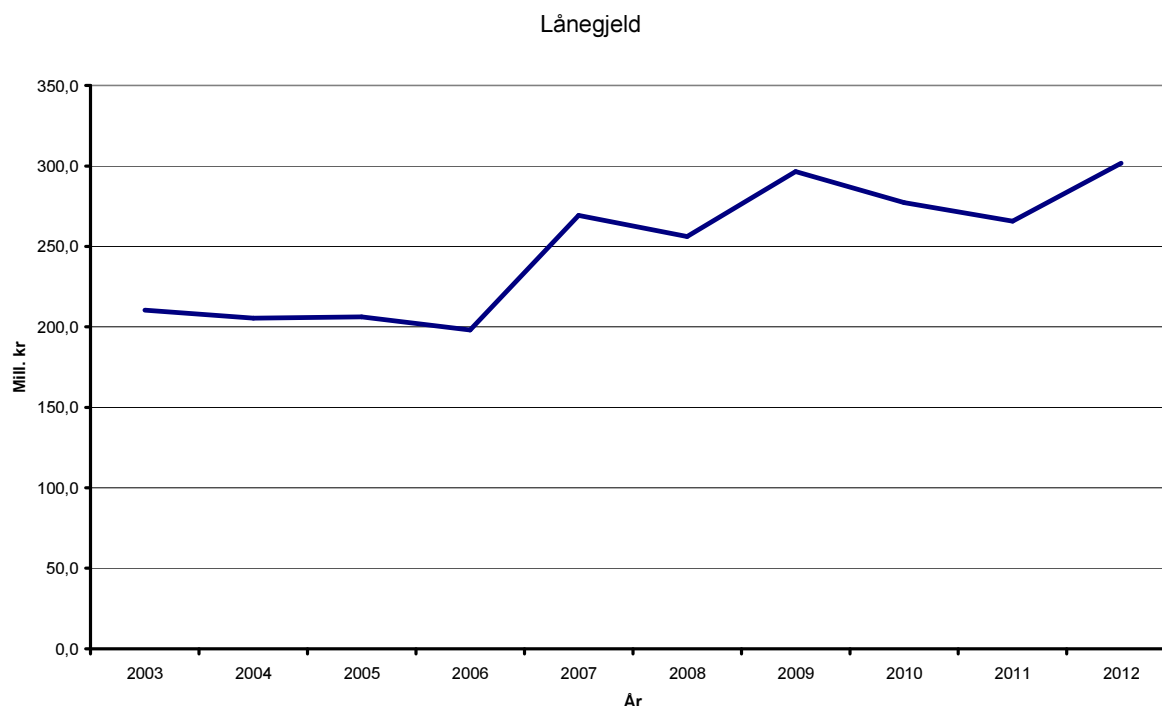
⁹ Dette er det gjort nærmere rede for i årsregnskapet, note 16.

¹⁰ For å gi et godt bilde av det økonomiske resultatet kan en også korrigere netto driftsresultat for bruk og avsetning til bundne fond og for uvanlige inntekter. Slike korreksjoner er gjort i årsregnskapet, note 16.

Lånegjeld

Kommunen hadde ved utløpet av 2012 lånegjeld på 301,7 mill. kr mot 265,8 mill. kr året før. Investeringsregnskapet har et udekket beløp på 24,8 mill. kr grunnet utsatt låneopptak. Korrigert for dette vil lånegjelda, når investeringene i 2012 er finansiert, være 326,5 mill. kr.

Neste figur viser utvikling i lånegjeld for kommunen.

Figur: Utvikling i lånegjeld, mill. kr.

Disposisjonsfond

Det ordinære disposisjonsfondet er på 65,6 mill. kr, som utgjør 12,4% av sum driftsinntekter. Under forutsetning av at resultatet avsettes på disposisjonsfond ved kommunestyrets behandling av regnskapet, vil det ordinære disposisjonsfondet bli 73,4 mill. kr, 13,8%.

Samlede disposisjonsfond er på 94,1 mill. kr som utgjør 17,7% av sum driftsinntekter.

Kommunestyret har vedtatt at det ordinære disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 10% av driftsinntektene og at målet er at det skal være på 15%¹¹. Vi er over minstegrensen og i ferd med å nå målet.

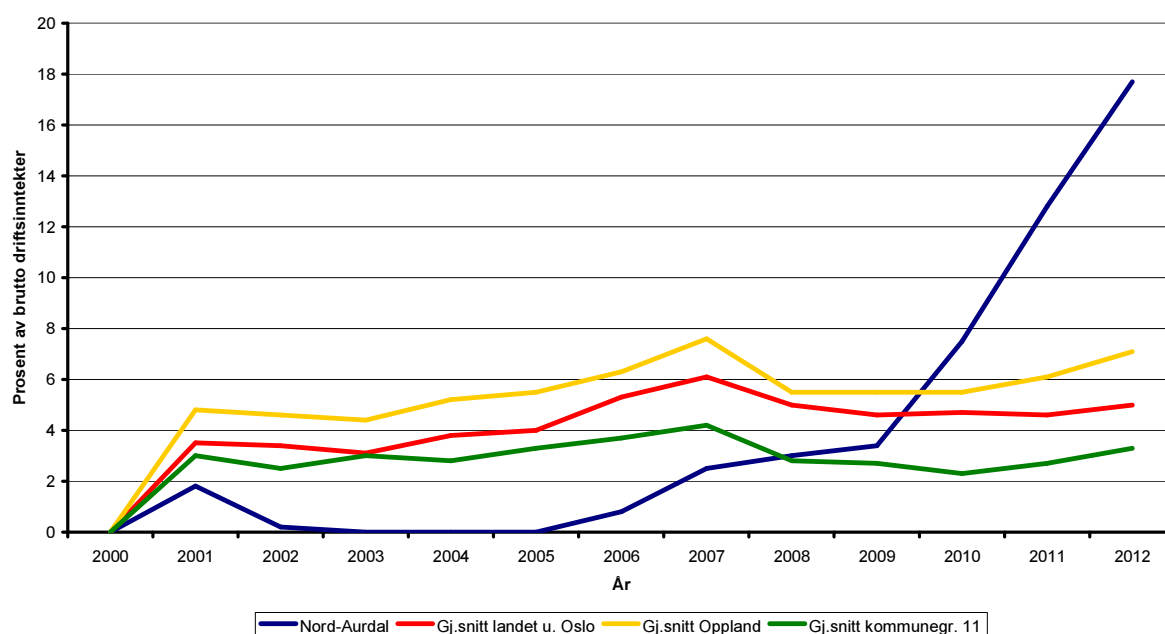
Et høyt framtidig investeringsnivå tilsier i seg sjøl at disposisjonsfondet med fordel kunne ligge over 15%. Det kan også være grunn til å ha større disposisjonsfond dersom det er stor usikkerhet knyttet til kommunens økonomi framover, dersom en vet om endringer som vil belaste økonomien vesentlig eller en står overfor en vesentlig økning i kapitalkostnader. Sterk vekst i lånegjelda sammen med forventet renteoppgang er forhold som tilsier at Nord-Aurdal kommune bør ha solide disposisjonsfond.

¹¹ KS-043/12 den 14.06.2012.

Kommunestyret har videre vedtatt at akkumulert premieavvik skal avsettes til særskilt disposisjonsfond. Dette er gjort, fondet er på 28,5 mill. kr. Dette tilsvarer kommunens akkumulerte premieavvik pr 31.12.2012¹². Premieavviket skal belastes framtidige regnskap som en kostnad. Gjennom å avsette dette på fond vil framtidig kostnadsføring ikke belaste drifta og regnskapet det enkelte år viser et resultat (regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk) som er korrigert for premieavvik.

Kommunen har solide disposisjonsfondsavsetninger sammenlignet med gjennomsnitt av kommuner. Figuren nedenfor viser utvikling i disposisjonsfond i Nord-Aurdal og i grupper av sammenlignbare kommuner. Figuren viser at Nord-Aurdal fram til 2007 har hatt små avsetninger på disposisjonsfond, avsetninger som har vært vesentlig lavere enn andre kommuner. Ved utgangen av 2012 er avsetningene vesentlig høyere enn snittet av andre kommuner.

Disposisjonsfond

Figur: Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter i åra 2000 – 2012 for Nord-Aurdal, kommunegruppe 11, Oppland og landet utenom Oslo. Kilde: KOSTRA.

Økonomisk resultat sammenlignet med andre kommuner

I tabellen nedenfor er det vist sentrale økonomiske resultatmål og hvordan vi ligger an i forhold til de kommunene vi sammenligner oss med.

Netto driftsresultat og disposisjonsfond ligger vesentlig over sammenligningskommunene.

Arbeidskapitalen (likviditeten) er lavere i Nord-Aurdal kommune enn gjennomsnittet i Oppland og landet. Lånegjelda er lavere enn i de kommunene som tilhører samme kommunegruppe og gjennomsnittet i landet, men høyere enn gjennomsnittet i Oppland.

¹² Årsregnskap 2012, note 2.

Tabell: Økonomisk resultat sammenlignet med andre kommuner og kommunegrupper. Kilde: KOSTRA.

Økonomisk resultat	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,6	6,5	6,8	0,9	-1,3	5,2	2,3	1,2	2,1
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,1	6,6	6,8	3,0	0,4	2,8	2,0	3,3	2,6
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	20,7	15,2	17,7	14,9	13,8	17,8	17,2	28,7	21,3
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	6,8	13,7	17,7	7,3	2,4	2,3	3,3	7,1	5,0
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	51,3	47,5	51,4	46,0	60,1	63,1	68,9	55,5	65,3
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	36 707	36 555	42 619	36 040	48 840	58 021	49 788	39 888	44 032

2.2 Driftsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	16 079 313	15 395 000	15 395 000	16 334 637
Andre salgs- og leieinntekter	66 442 706	58 254 000	58 254 000	72 004 790
Overføringer med krav til motytelse	95 455 710	47 095 000	47 095 000	73 821 221
Rammetilskudd	160 394 636	154 322 000	154 322 000	144 723 236
Andre statlige overføringer	31 402 432	28 096 000	28 096 000	31 139 449
Andre overføringer	3 490 972	1 307 000	1 307 000	5 501 457
Skatt på inntekt og formue	124 269 325	123 774 572	130 000 000	120 036 341
Eiendomsskatt	24 639 194	24 880 000	24 880 000	22 582 892
Andre direkte og indirekte skatter	8 352 512	8 337 428	2 112 000	8 555 534
Sum driftsinntekter	530 526 801	461 461 000	461 461 000	494 699 557
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	281 658 256	257 774 486	258 190 000	267 001 514
Sosiale utgifter	49 978 207	56 795 514	56 380 000	47 828 834
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	61 214 916	53 435 600	53 481 000	64 867 543
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	43 991 932	36 496 000	41 804 000	38 102 402
Overføringer	40 522 304	30 053 400	23 223 000	26 418 554
Avskrivninger	17 519 644	15 000 000	15 000 000	18 456 166
Fordelte utgifter	-224 000	0	0	-332 093
Sum driftsutgifter	494 661 259	449 555 000	448 078 000	462 342 921
Brutto driftsresultat	35 865 542	11 906 000	13 383 000	32 356 636
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	6 699 473	5 040 000	5 040 000	6 114 292
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	103 956	299 000	299 000	203 657
Sum eksterne finansinntekter	6 803 429	5 339 000	5 339 000	6 317 949
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	9 753 177	13 057 000	13 057 000	9 795 286
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	13 974 000	13 974 000	13 974 000	14 278 000
Utlån	422 042	483 000	483 000	224 201
Sum eksterne finansutgifter	24 149 219	27 514 000	27 514 000	24 297 487
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-17 345 790	-22 175 000	-22 175 000	-17 979 538
Motpost avskrivninger	17 519 644	15 000 000	15 000 000	18 456 166
Netto driftsresultat	36 039 396	4 731 000	6 208 000	32 833 264
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	18 154 370	18 154 370	0	34 337 135
Bruk av disposisjonsfond	1 477 000	6 477 000	5 000 000	0
Bruk av bundne fond	6 685 258	2 775 000	2 775 000	7 148 719
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	26 316 628	27 406 370	7 775 000	41 485 854
Overført til investeringsregnskapet	11 764 599	5 000 000	5 000 000	10 986 126
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	36 735 417	24 806 370	6 652 000	36 883 691
Avsatt til bundne fond	3 996 051	2 331 000	2 331 000	8 294 930
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	52 496 068	32 137 370	13 983 000	56 164 747
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	9 859 957	0	0	18 154 370

Regnskapet for 2012 viser sum driftsinntekter på 530 mill. kr. Dette er 50 mill. kr bedre enn budsjett. Sum driftsinntekter har økt med 36 mill. kr og 7,2% fra 2011.

Regnskapet for 2012 viser sum driftsutgifter på 495 mill. kr. Dette er 45 mill. kr over budsjett. Sum driftsutgifter har økt med 32 mill. kr og 7,0% fra 2011.

Det er noen forhold som gjør at både utgifter og inntekter systematisk blir høyere i regnskapet enn i budsjettet. De viktigste er at kompensasjon merverdiavgift ikke budsjetteres, at lønn sykevikar og refusjon sykepenges budsjetteres netto, og premieavvik.

Både inntekter og utgifter i driftsregnskapet er 12 mill. kr større i regnskapet enn i budsjettet grunnet ordningen med kompensasjon for merverdiavgift. Kommunen budsjetterer eks. merverdiavgift. Dette er heller ingen kostnad for kommunen grunnet kompensasjonsordningen. Avgiften blir imidlertid regnskapsført både på inntekts- og utgiftssida. Den bidrar derfor vesentlig til at både brutto utgifter og brutto inntekter i regnskapet er høyere enn i budsjettet, men uten at det gir resultatvirkning.

Også budsjetteringsmåten på lønn bidrar til at inntekter og utgifter er større i regnskapet enn budsjettet. Det budsjetteres uten inntekt i form av refusjon av sykepenges og nesten uten budsjett for vikarer ved sykefravær. Ved slik fravær kan inntektene i form av refusjon brukes til å lønne vikarer. I 2012 var samla refusjon sykepenges på 20,6 mill. kr.

Premieavviket er en regnskapsteknisk (fiktiv) inntekt som først blir kjent etter regnskapsårets slutt og som ikke budsjetteres. I 2012 utgjorde årets premieavvik 14 mill. kr, dette gir et tilsvarende avvik mellom budsjetterte og regnskapsførte utgifter.

2.2.1 Viktige faktorer bak resultatet

De viktigste faktorene bak driftsresultatet er:

- noe høyere netto utgifter i virksomhetene enn budsjettert
- høyere inntekter (utenom virksomhetene) enn budsjettert
- avsatte reserver som ikke fullt ut er brukt
- lavere rentekostnader enn budsjettert

Virksomhetene

Virksomhetene har i sum vært drevet godt i samsvar med budsjett. Virksomhetene utenom staben¹³ har et brutto budsjett på 449 mill. kr og et merforbruk på 4,5 mill. kr. Merforbruket utgjør 1,8% av netto ramme for virksomhetene som er 246 mill. kr. Det økonomiske resultatet for hver virksomhet framgår av årsregnskapet, tabell 2.1.

Det største overforbruket er innenfor pleie og omsorg (virksomhetene Hjemmetjenesten, Helse og omsorg, Miljøarbeid og Familiens hus). Videre er det et overforbruk i Eiendom og kvalifisering og i Kultur og service.

De øvrige virksomhetene har bidratt til at overforbruket ikke har blitt større gjennom å levere resultat som er bedre enn budsjett.

¹³ I staben inngår rådmannskontoret, stabsavdelingen og økonomiavdelingen.

Tabell: Netto utgifter i regnskap og budsjett 2012 pr virksomhet, samt differanse (avvik) (tall i 100 kr).

	Regnskap Buds(end)		Avvik
	2 012	2 012	
UNGDOMSKOLEN	17 348	17 547	-199
NORD-AURDAL BARNESKOLE	30 478	30 842	-364
BARNEHAGER	28 123	28 334	-211
HJEMMETJENESTEN	40 141	36 950	3 191
HELSE OG OMSORG	39 757	38 027	1 730
MILJØTJENESTEN	24 534	23 703	832
NAV	8 957	10 249	-1 292
FAMILIENS HUS	25 847	25 531	316
EIENDOM OG KVALIFISERING	21 931	20 818	1 113
TEKNISK DRIFT	1 253	1 574	-321
AREAL OG NÆRING	4 152	4 916	-764
KULTUR OG SERVICE	8 420	7 959	461
SUM	250 941	246 450	4 492

Forklaring av avvikene er gitt i omtalen av den enkelte virksomhet og kan kort oppsummeres slik:

- Hjemmetjenesten har hatt et overforbruk på lønn på 2,3 mill. kr. Økt mottak av utskrivningsklare pasienter som følge av samhandlingsreformen er med å forklarer dette. Videre er det et overforbruk på kjøp av tjenester fra private (brukerstyrt personlig assistent) på 0,7 mill. kr.
- Helse og omsorg har et overforbruk på Aurdalsheimen på 2,1 mill. kr. Dette er i hovedsak lønnskostnader, men også kostnader til medisinsk utstyr og medisiner. Årsaken er hovedsaklig krevende pasienter, men også sykefravær som utløser overtidskostnader.
- Eiendom og kvalifisering har overforbruk grunnet uforutsette vedlikeholdskostnader og svikt i inntekter, at kalkulatoriske kostnader til fellesrådet ikke er budsjettet og at noe investeringskostnader er flyttet til drift.
- Kultur og service har et overforbruk som i vesentlig grad skyldes at netto kostnader for utarbeiding av bygdeboka var undervurdert.

Resultatet for stabsavdelingene er som følger:

	Regnskap Buds(end)		Avvik
	2012	2012	
RÅDMANNEN	21 332	25 748	-4 416
STABEN	23 756	20 722	3 034
ØKONOMIAVDELINGEN	4 127	4 805	-678
SUM	49 215	51 275	-2 060

I resultatet for rådmannskontoret ligger et mindreforbruk på reserverte tilleggsbevilgninger på 6,3 mill. kr. I resultatet for stabsavdelingen ligger et merforbruk på pensjon, knyttet til hele kommunen.

Nærmere redegjørelse for det økonomiske resultatet for hver virksomhet, og forklaring på ev. avvik finner en i omtalen av den enkelte virksomhet (kapittel 4 fra s. 29).

Bruk av avsatte reserver

Det var budsjettert med en avsetning på 9,5 mill. kr til lønnsvekst gjennom sentrale og lokale oppgjør (basert på SSB's prognose) og 1,0 mill. kr til økning i faste tillegg. Av dette er 6,5 mill. kr brukt, mindreforbruket er følgelig 4,0 mill. kr. Det er videre brukt mindre enn budsjettert på øvrige avsetninger, samlet utgjør mindreforbruket 5,9 mill. kr. I tillegg er det ubudsjetterte inntekter på 0,4 mill. kr, slik at reserverte tilleggsbevilgninger samlet (ansvar 100) bidrar med et mindreforbruk på 6,3 mill. kr.

Frie inntekter

Kommunen fikk 6,6 mill. kr mer i frie inntekter i 2012 enn budsjettert. Dette skyldes i all hovedsak bedre skatteinngang nasjonalt enn forutsatt i statsbudsjettet og i økonomiplanen. Det ga en merinntekt på 6,0 mill. kr gjennom inntektsutjevningen mellom kommunene. Skatteveksten i Nord-Aurdal er langt svakere, men bidro også med 0,5 mill. kr i høyere inntekter enn budsjettert.

Rentekostnader og renteinntekter

Rentekostnadene ble 6,6 mill. kr lavere enn budsjettert. Rentenivået i 2012 var vesentlig lavere enn det Norges Bank la til grunn i oktober 2011 og følgelig lavere enn det som var premiss for budsjettet. I tillegg har utsatt låneopptak bidratt til lavere rentekostnader.

Renteinntektene ble 1,0 mill. kr høyere enn budsjettert. Dette skyldes at kommunen oppnådde langt høyere innskuddsrente i 2012 gjennom den nye hovedbankavtalen med DNB.

Pensjon

Betalt pensjonspremie i 2012 er 47,4 mill. kr¹⁴.

I regnskapet skal det føres en beregnet pensjonskostnad som vil avvike fra betalt pensjonspremie. I 2012 er denne pensjonskostnaden 33,7 mill. kr. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk betalt premie betegnes årets premieavvik og er for 2012 -13,7 mill. kr. Dette framkommer som en inntekt¹⁵ i regnskapet for 2012 og blir ført som en kostnad med 1/10 hvert av de neste 10 år. En andel av tidligere års akkumulert premieavvik blir kostnadsført i regnskapet, for 2012 utgjør dette 1,8 mill. kr. Netto gir disse to forholdene en ubudsjettert inntekt på 11,9 mill. kr.

I budsjettet er det avsatt en reserve både for forventet vekst i pensjonsutgiftene (bl.a. grunnet lønnsvekst) og for å ta høyde for usikkerhet i budsjettering av pensjon. Utgiftene her ble større enn forventet, samlet overforbruk i forhold til denne avsetningen ble 3,6 mill. kr.

¹⁴ Jfr. Årsregnskap 2012, note 2. Dette omfatter både KLP og SPK. Beløpet inkluderer den delen av pensjonspremien som arbeidstakerne betaler gjennom trekk fra lønn (2%), 4,5 mill. kr i 2012. Beløpet inkluderer også betalt pensjonspremie for tilsatte i Valdres natur- og kulturpark, 0,7 mill. kr. Samla utgjør dette 5,2 mill. kr.

¹⁵ Mer presis som en negativ utgift på kto 1093.

Viktige faktorer bak resultatet – oppsummering

Det regnskapsmessige mindreforbruket er 9,9 mill. kr. Dette kan forklares med følgende forhold (mill. kr):

Sum virksomheter og stab		2,4
Frie inntekter	-6,6	
Renteutgifter	-3,3	
Renteinntekter	-1,0	
Andre avvik finansiering	-1,4	
Sum finansiering	-12,3	-12,3
Sum differanse		-9,9

2.2.2 Finansområdet

Skatt og ramme

Kommunen mottar inntekter gjennom rammetilskudd og andel av skatt på inntekt og formue utlignet i kommunen. Inntektssystemet jevner i vesentlig grad ut inntektene mellom skattesterke og –svake kommuner gjennom inntektsutjevningen.

Nord-Aurdal kommune hadde i 2012 inntekter i form av rammetilskudd og skatt som samsvarte svært godt med budsjett. Inntektsutjevningen ga vesentlig større inntekter enn budsjettet. Samla ble disse inntektene 6,6 mill. kr bedre enn budsjettet, se tabell nedenfor. Dette skyldes en vesentlig høyere skatteinngang nasjonalt enn det som lå til grunn i statsbudsjettet.

Tabell: Frie inntekter (1000 kr).

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik
Rammetilskudd	-145 425	-145 305	-133 714	-120
Inntektsutjevning	-14 970	-9 017	-11 009	-5 953
Skatt på inntekt og formue	-124 269	-123 775	-120 036	-495
Sum frie inntekter	-284 664	-278 097	-264 759	-6 568

Avdrag

Kommunen har betalt 14,0 mill. kr i avdrag. Dette er 3,0 mill. kr mer enn det som er beregnet som lovens minste tillatte avdrag. Å betale avdrag ut over minstekravet reduserer lånegjelda noe og gir derfor reduserte rente- og avdragsutgifter framover. Dette er en økonomisk fornuftig tilpasning til at kommunen står overfor store investeringer. Det er i samsvar med den politikken kommunestyret la på dette i de sist vedtatte økonomiplaner.

Eiendomsskatt

Kommunen har 24,6 mill. kr i inntekter fra eiendomsskatt, fordelt med 11,3 på verk og bruk og 13,3 i alminnelig eiendomsskatt. Dette er svært godt i samsvar med budsjett (0,2 mill. kr under).

Renter og renteinntekter

Kommunen hadde i 2012 rentekostnader på lån på 9,8 mill. kr, 3,3 under budsjett.

Kommunen hadde renteinntekter 4,9 mill. kr som er 1,0 mill. kr bedre enn budsjett. Merinntekten skyldes høyere innskuddsrente oppnådd gjennom framforhandling av ny hovedbankavtale.

I renteinntektene inngår også rente på ansvarlig lån til Valdres energi AS med 1,236 mill. kr. Det har en fast rente på 10 år der det ikke vil være avvik mellom regnskap og budsjett.

Kraftinntekter

Kommunen har kraftrettigheter på 30 GWh. Dette er konsesjonskraft og avtalekraft som kommunen kjøper til sjølkost og selger i markedet. Kommunen hadde i 2012 inntekter før skatt på 4,6 mill. kr på salg av denne kraften, dette var 0,3 mill. kr under budsjett.

Strømprisen var i 2012 noe lavere enn de som lå til grunn for budsjettet. Den andre årsaken til merinntekter er høye strømpriser i 2011. I gjennomsnitt har kommunen oppnådd en pris på 27,7 øre/kWh på krafta som er solgt mens en har betalt 10,6 øre/kWh for denne krafta.

Det er i regnskapet satt av kr 0,25 mill. kr til skattekostnaden ved omsetning av kraft. Det er gevinst ved omsetning av avtalekraft som er skattepliktig, mens omsetning av konsesjonskraft er skattefri. For 2012 (og 2011) er det tatt hensyn til at en vesentlig del av den kraften kommunen kjøper av Oppland Energi AS er konsesjonskraft og at inntekt fra salg av denne følgelig ikke er skattepliktig. Dette gir en reduksjon i skattekostnad på 262 000 kr i 2012.

Kommunen mottar konsesjonsavgifter på 2,1 mill. kr og naturressursskatt på 6,2 mill. kr.

Refundert merverdiavgift på investeringer

Kommunen har mottatt 11,7 mill. kr i refusjon av merverdiavgift på investeringer. Denne inntekten er i sin helhet overført til investeringsregnskapet.

Refusjonen føres først som en inntekt i driftsregnskapet. Kommunen er lovmessig forpliktet til å overføre 60% av dette til investeringsregnskapet for 2012 mens en fra og med 2014 må overføre hele inntekten. Sunn økonomiforvaltning tilsier at hele refusjonen inntektsføres i investeringsregnskapet.

Utbytte

Kommunen mottok i 2012 kr 1 050 000 i utbytte fra Valdres energiverk AS. I tillegg mottok kommunen et mindre utbytte fra Gjensidige (0,3 mill. kr). I sum ga dette et resultat på nær 0,4 mill. kr bedre enn budsjett.

Finansforvaltning

Finansforvaltningen har i 2012 skjedd i samsvar med reglementet¹⁶. Forvaltningen er rapportert til kommunestyret i kvartalsrapportene.

Kommunens finansaktiva er i all hovedsak plassert som innskudd i bank. Kommunen har ytt et ansvarlig lån på 20 mill. kr til Valdres energi AS. Kommunen har aksjer og andeler til en samlet bokført verdi på 40,2 mill. kr. Av dette er de største kommunens eierandel i Valdres energi AS bokført med 10 mill. kr, kapitalinnskudd i KLP bokført med 11,7 mill. kr og egenkapital i Valdres lokalmedisinske senter – eiendom med 10 mill. kr.

Kommunen har ved utløp av meldingsåret langsiktige lån på 302 mill. kr. Av dette er det 150 mill. kr som er sikret mot renteendringer i form av 3 rentebytteavtaler, hver på 50 mill. kr og med utløp i 2014, 2016 og 2017, mens 19,5 mill. kr er i form av et fastrentelån. Flytende lån er i hovedsak knyttet til 3 mnd NIBOR. Storpartene av lånemassen, 292 mill. kr, er plassert i Kommunalbanken i to lån med flytende rente knyttet til 3 mnd NIBOR. Nye låneopptak er gjort gjennom konkurranse.

2.3 Investeringsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	71 805 772	68 604 000	68 604 000	64 974 998
Utlån og forskutteringer	15 453 220	5 000 000	5 000 000	1 891 406
Avdrag på lån	1 110 717	0	0	126 824
Avsetninger	29 867 021	29 197 000	0	898 128
Årets finansieringsbehov	118 236 729	102 801 000	73 604 000	67 891 357
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	52 162 000	77 530 000	48 333 000	13 584 647
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7 355 135	6 000 000	6 000 000	2 953 525
Tilskudd til investeringer	11 802 079	0	0	2 601 936
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	497 458	0	0	5 809 569
Andre inntekter	-4 768	0	0	202 343
Sum ekstern finansiering	71 811 903	83 530 000	54 333 000	25 152 020
Overført fra driftsregnskapet	11 764 599	10 271 000	10 271 000	10 986 126
Bruk av avsetninger	9 877 142	9 000 000	9 000 000	2 556 497
Sum finansiering	93 453 644	102 801 000	73 604 000	38 694 643
Udekket/udisponert	-24 783 085	0	0	-29 196 713

Tabellen viser investeringsregnskapet for 2012. I kapittelet 5 på s. 86 er investeringsprosjektene omtalt.

Regnskapet viser et udekket finansieringsbehov på 25 mill. kr. Dette skyldes at det ikke fullt ut ble tatt opp lån i 2012. Investeringene er derfor midlertidig finansiert gjennom bruk av likviditeten. Det resterende låneopptaket gjøres i 2013.

¹⁶ Reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret 17.02.2011 i sak 004/11.

2.4 Balansen

Tabellen nedenfor viser balansen i 2012 og 2011.

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 065 468 571	953 662 131
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	476 176 614	414 384 595
Utstyr, maskiner og transportmidler	13 189 638	12 644 684
Utlån	27 095 368	27 632 234
Aksjer og andeler	40 217 136	25 118 481
Pensjonsmidler	508 789 815	473 882 137
Omløpsmidler	164 474 080	138 609 834
Herav:		
Kortsiktige fordringer	39 585 967	32 309 388
Premieavvik	30 253 186	17 558 027
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	94 634 926	88 742 418
SUM EIENDELER	1 229 942 651	1 092 271 965
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	196 681 536	151 898 195
Herav:		
Disposisjonsfond	94 095 794	67 837 376
Bundne driftsfond	12 116 034	14 805 240
Ubundne investeringsfond	9 949 853	9 949 853
Bundne investeringsfond	1 183 572	1 390 406
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-10 861 530	-10 861 530
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk	9 859 957	18 154 370
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i inv.regnskap	0	0
Udekket i inv.regnskap	-24 783 085	-29 196 713
Likviditetsreserve	0	0
Kapitalkonto	105 120 943	79 819 193
Langsiktig gjeld	962 387 628	877 044 938
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	660 664 317	611 236 910
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	301 723 311	265 808 028
Kortsiktig gjeld	70 873 487	63 328 832
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	70 873 487	63 328 832
Premieavvik	0	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 229 942 651	1 092 271 965

Samla disposisjonsfondsavsetninger har økt vesentlig i løpet av året, fra 67,8 til 94,1 mill. kr. Det ordinære disposisjonsfondet er på 65,6 mill. kr som utgjør 12,4% av brutto driftsinntekter. Avsetningen er følgelig over det minstekravet kommunestyret har satt, men vi har ikke nådd målet på 15%.

De resterende disposisjonsfondsavsetningene tilsvarer akkumulert premieavvik i samsvar med kommunestyrets vedtak.

Kommunens innskudd er økt fra 88,7 mill. kr ved utgangen av 2011 til 94,6 mill. kr i 2012.

Arbeidskapitalen er et uttrykk for likviditeten til kommunen (definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld). Det er en vesentlig økning i arbeidskapitalen fra 2011 til 2012, fra 75,2 til 93,6 mill. kr.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens likviditet og hvordan den ved utgangen av 2012 er sammenlignet med andre kommuner. Tabellen viser at likviditeten er lavere enn gjennomsnittet i Oppland og i landet mens den er på nivå med gjennomsnittet av kommunene i vår kommunegruppe. Rådmannen vurderer likviditeten til å være god. Likviditetsgrad 1¹⁷ for kommunen var ved årsskiftet 2,3. Det er anbefalt at denne bør være over 2. Likviditetsgrad 2¹⁸ er 1,3. Anbefalingen er at denne bør være over 1.

Tabell: Økonomisk resultat sammenlignet med andre kommuner og kommunegrupper. Kilde: KOSTRA.

Økonomisk resultat	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	20,7	15,2	17,7	14,9	13,8	17,8	17,2	28,7	21,3

2.5 Vurdering av den økonomiske situasjonen – oppsummering

Kommunens økonomiske stilling er god og den er styrket gjennom 2012.

Omfanget av drifta er tilpasset de økonomiske rammene kommunen har, men høyt i forhold til framtidige tjenesteomfang og kapitalkostnader. Vi har et vesentlig avvik fra budsjett på områdene pleie og omsorg, eiendom og kultur.

Det økonomiske resultatet er godt, men ikke bedre enn det bør være.

Netto driftsresultat i 2012 er godt og ligger i snitt for de siste årene i det anbefalte intervallet. Korrigert netto driftsresultat likevel moderat, 2,3%¹⁹.

Det ordinære disposisjonsfondet har et nivå over anbefalt minstegrense på 10% og vil nærme seg målet på 15% dersom resultatet for 2012 avsettes til disposisjonsfond.²⁰

¹⁷ Likviditetsgrad 1 er definert som omløpsmidler i fht kortsiktig gjeld.

¹⁸ Likviditetsgrad 2 er definert som de mest likvide omløpsmidlene i fht kortsiktig gjeld.

¹⁹ Netto driftsresultat korrigert for merverdiavgift på investeringer og for premieavvik.

²⁰ I tillegg til dette kommer det særskilte disposisjonsfondet for premieavvik.

Lånegjelden (korrigert for manglende låneopptak) har økt med 32 mill. kr. Kommunen ligger under gjennomsnittet for kommunegruppe 11, Oppland og landet utenom Oslo. Med det planlagte investeringsprogrammet i økonomiplanen vil både lånegjeld og samla kapitalkostnader (inkludert indirekte kapitalkostnader i form av husleie) øke kraftig.

Likviditeten er god.

Kommunens økonomiforvaltning er mer langsiktig og robust gjennom at:

- disposisjonsfondet bygges opp og holdes på et rimelig godt nivå,
- premieavvik settes av på fond,
- hele inntekten kommunen har fra refundert merverdiavgift for investeringer er overført til investeringsregnskapet og
- avdragstiden er noe kortere enn lovens minstekrav.

Fylkesmannen vurderte Nord-Aurdals finansielle stilling ved utgangen av 2011 til å være god²¹. I kommunebarometeret 2012 karakteriseres kommunens økonomi som solid²².

Det gode resultatet for 2012 gjør kommunen bedre i stand til å møte de økonomiske utfordringene framover. Forutsetningen er at mindreforbruket blir satt av på disposisjonsfond.

Nord-Aurdal kommune vil møte en ny og utfordrende økonomisk virkelighet når ny tjenesteyting i nye institusjonsplasser og VLMS skal finansieres og planlagte investeringer er gjennomført.

En kan ikke regne med stor vekst i de økonomiske rammene for kommunene. Det vil skje en vekst i volum og forventet standard på tjenesteytinga. Kommunen står overfor store utfordringer knyttet til å dempe veksten i kapitalkostnader og tilpasse drifta til en situasjon der langt høyere kapitalkostnader gir vesentlig trangere rammer for drifta.

²¹ Fylkesmannen i Oppland. Kommunebilde valdresregionen 2012. Her vurderes økonomien basert på regnskapstall for 2011.

²² Kommunebarometeret 2012, Kommunal Rapport. Dette baserer seg på regnskapstall for 2011.

3 Organisasjon

Nord-Aurdal kommune er i kontinuerlig utvikling. Medarbeiderne har gjennom stadige endringsprosesser vist seg svært tilpasningsdyktige, endringsvillige og kompetente. Omgivelsene stiller stadig større krav til tjenestetilbudet og det er derfor viktig å gjøre organisasjonsmessige tilpasninger fortløpende, etter hvert som endringer i ansvar, oppgaver og rammer for kommunen tilsier det. Hensynet til effektiv ressursbruk innebærer også at hele organisasjonen kontinuerlig ser på hvordan produksjonen av tjenester kan gjøres bedre og mer målrettet.

I planstrategien som ble vedtatt høsten 2012, framgår følgende om de største utfordringene for organisasjonen i perioden 2012-2016:

Oppretthalda kvaliteten på tenestene og utvikla dei i tråd med krav og forventningar frå innbyggjarane, herunder leing. God samhandling med kundane våre. Auka etterspurnad etter helsetenester som ei følge av alle besøkande på hytter, hotell etc. Forbetra både intern og ekstern kommunikasjon og informasjon.

3.1 Sentrale utviklingsoppgaver

Etableringen av Nord-Aurdal barneskole var den største organisasjonsmessig endringen i 2012. Sammenslåingen av skolene i Aurdal, på Leira og på Fagernes ble gjennomført ved åpningen av Nord-Aurdal barneskole ved skolestart 2012. Samlingen og sammensmeltingen av tre elevflokker og tre lærerkollegier har så langt har vært svært vellykket. Byggingen av en skoleorganisasjon er likevel et langsiktig arbeid som vil kreve store ressurser også framover.

Virksomhetene Familiens og Miljøarbeid ble i 2012 slått sammen. Beslutningen bygde på erfaringene gjennom året med virksomhetsleder i familiens hus som konstituert virksomhetsleder for miljøarbeid og vurderingene i prosjektet Organiseringen av helse-, omsorgs- og velferdstjenestene fra 2012 og 2015.

Det gjennomføres behovsanalyser når lederstillinger blir ledige i organisasjonen. I 2012 ble slike analyser utført da virksomhetslederne for kultur og service samt teknisk drift varslet at de ville gå av med pensjon. Begge disse analysene konkluderte med at virksomhetene i sine hovedtrekk skulle fortsette som før.

For teknisk drift la behovsanalysen grunnlaget følgende beslutning:

- det opprettes en 100 pst. stilling som brannsjef ved omdisponering av ressurser internt
- vaktmester- og renholdstjenestene overføres på sikt til teknisk drift - i rådmannens forslag til økonomiplan for 2013-2016 skal i investeringsprogrammet bygge på at lokaler til tekniske tjenester på Breiset skal romme vaktmester og renhold

Behovsanalysen for kultur og service la grunnlaget for følgende beslutning:

- Boligkontorfunksjonen med hensyn til utleie av kommunens boligmasse overføres fra kultur og service til eiendom og kvalifisering for å oppnå et mer samlet ansvar for utnyttelsen av boligmassen
- Frivilligsentralen og Epleby overføres fra familiens hus til kultur og service fordi disse like naturlig hører i kultur og service og dette vil styrke en av kommunens mindre virksomheter

- Valdreshallen og svømmehallen overføres fra kultur og service til Nord-Aurdal ungdomsskole fordi dette anlegget ved etableringen av Nord-Aurdal barneskole får en enda sterkere tilknytning til skolesiden

Basert på kommunestyrets beslutning om benytte nedlagte Leira skole i videre tjeneste-produksjon, ble bygningsmessige tilpasninger gjennomført i 2012. Eiendomsavdelingen, kvalifiseringssenteret og dagtilbudet innen psykisk helsearbeid, Tufta, flyttet inn på Leirali høsten 2012. Etableringen av ny produksjonshall for skogsgruppa på Leirali ble igangsatt i 2012.

NAV Valdres ble etablert som vertskommunemodell etter kommunelovens § 28 med Nord-Aurdal som vertskommune fra 1. januar 2012. Vertskommunemodellen gjør det mulig å samarbeide på tvers av kommunegrensene om å yte de kommunale tjenestene i NAV. Den nye organiseringen har lagt ytterligere til rette for bedre oppfølging av brukerne og en forbedring av sosialtjenesten.

Alle delprosjektene i regionalt helseprosjekt ble sluttrapportert i 2012 Samhandlingsreformen trådte i kraft 01.01.12 med nytt lovverk og nye forskrifter. Hovedresultatet av disse for Valdres er at regionen i fellesskap bygger det nye Valdres lokalmedisinske senter i perioden 2013 – 2015, med intermediæravdeling, observasjonsseng, øyeblikkelig hjelp og felles legevakt for Valdres. De organisatoriske forberedelsene av disse tjenestene begynte i 2012 og gjøres regionalt og internt i Nord-Aurdal. De består i det rent organisatoriske, i planlegging av nødvendig kompetanse og i utvikling av detaljene i de kommende tjenestene.

Sykehuset Innlandets beslutning om at Valdres fødestogo skulle legges ned fra 31.12.2012 innebar at barnepleierne som arbeidet på fødestua, ble overtallige. Gjennom en god prosess har de fått tilbud om andre stillinger i Nord-Aurdal kommune. Jordmødrene beholdt sine stillinger etter nedleggingen og skal inn i det nye lokalmedisinske senteret.

Arbeidet med innføring av et system for helhetlig kvalitetsstyring fortsatte i 2012. Kommunen har deltatt i KS-nettverket *Rådmannens internkontroll* i denne forbindelsen. Prosjektet fikk tildelt skjønnsmidler fra fylkesmannen, og andre valdreskommuner ble med på prosessen i løpet av 2012. Arbeidet er viktig både når det gjelder bevisstgjøring av medarbeidere og innføring av tekniske systemer. Prosessen skal munne ut i et digitalt internkontrollsystem.

I 2012 er digital dialog med politisk side gjennomført. Utsending av saker til folkevalgte organer foregår digitalt gjennom Acos Politikerportal. Denne ble tatt i bruk i februar 2012. Målet om full digitalisering er nådd. Alle saksdokumenter og møteprotokoller formidles nå digitalt. Gjennomføringen innebærer en effektivisering så vel for politikerne som for administrasjonen, men tok hoveddelen av kapasiteten til saksbehandlingsutvikling i 2012.

I løpet av 2012 er det gjort en løpende evaluering av politisk reglement.²³ Neste evaluering planlegges gjennom oppstart av periodens hovedevaluering i mai 2014.

²³ KS-008/12, KS-018/12, KS-037/12 og KS-145/12.

3.2 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet avhenger av mange faktorer. Viktig for et godt arbeidsmiljø er blant annet at de ulike virksomhetene har ressurser og mulighet til å løse oppgavene på en god måte. Det må være god kommunikasjon og kontakt mellom ledelsen innenfor den enkelte virksomhet og de medarbeidere samt mellom virksomhetene og kommunens øverste administrative ledelse. Som del av dette er det viktig at tillitsmannsordningen og ordningen med verneombudene fungerer etter hensikten. Nedenfor omtales en del forhold som kan berøre arbeidsmiljøet.

De fleste har et godt fysisk arbeidsmiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet i barneskolen, kulturskolen, barnehager og for eiendomsavdelinga, kvalifiseringssenteret og Tufta er kraftig forbedret gjennom den strukturendringa som er gjennomført. Pågående planlegging av nye lokaler vil gi forbedringer i arbeidsmiljøet for teknisk drift, hjemmetjenesten og helse og omsorg. Hovedsaklig vil de lokalene som da ikke gir et tilfredsstillende arbeidsmiljø etter moderne standard, være NAUS, kulturhuset og rådhuset.

Kommunen gjennomførte medarbeiderundersøkelse i desember 2012. Samlet sett, målt på alle indikatorer, lå tilfredsheten hos medarbeiderne på 4,6 av 6 mulige poeng. Dette var nøyaktig på gjennomsnittet blant de kommunene som gjennomførte samme undersøkelse, via KS sitt verktøy "Bedre kommune".

Dersom vi ser nærmere på enkeltindikatorene, hadde Nord-Aurdal framgang på nesten samtlige, sammenlignet med forrige undersøkelse i 2009. Spesielt er det grunn til å merke seg indikatoren mobbing, diskriminering og varslings. Her oppnådde Nord-Aurdal 5,0 i 2012, en framgang fra 4,6 i 2009. Også på indikatorene nærmeste leder, medarbeidersamtale og overordnet ledelse kunne det spores en merkbart positiv utvikling. Poengene i 2009 var på disse henholdsvis 4,4 - 4,5 - 3,6. I 2012 lå poengene på 4,7 - 4,9 - 4,0. På indikatoren innhold i jobben oppnådde Nord-Aurdal i 2012 5,0 poeng, noe som var bare 0,4 bak kommunen med høyest poengsum i Norge.

På den negative siden er det verdt å merke seg poengene på indikatoren fysiske arbeidsforhold. For hele kommunen endte poengsummen på 3,9 av 6 (mens snittet for Norge lå på 4,2). Medarbeiderne ved Nord-Aurdal ungdomsskole ga poengsummen 2,0, med andre ord et særskilt dårlig resultat.

Som i 2011 er det i 2012 gjennomført jevnlig dialogmøter med de hovedtillitsvalgte, for å sikre en enda bedre intern informasjonsflyt og medbestemmelse fra arbeidstakerhold.

3.3 Kjønnsbalanse, likestilling og etnisitet

Nord-Aurdal kommune har som uttalt mål at alle grupper arbeidssøkere stiller likt, forutsatt at de oppfyller grunnleggende krav som skikkethet og formell utdanning/realkompetanse. Etter egne lønnspolitiske retningslinjer skal man vurdere lønn opp mot "skjevheter i forhold til andre grupper med tilsvarende arbeidsoppgaver". Kvinner og menn med lik utdanning og sammenlignbart ansvarsområde skal ha samme grunnlønnsplassering.

I Nord-Aurdal kommune var det 600 fast medarbeidere ved utgangen av 2011, hvorav 121 var menn og 479 kvinner, som til sammen utførte 509,2. Kvinner utgjør 80 % av arbeidsstokken.

Fordelingen er slik på kjønn etter aldersgrupper:

Alder	Menn	%	Kvinner	%	Sum
20-29	4	9	42	91	46
30-39	18	15	103	85	121
40-49	41	25	126	75	167
50-59	34	20	139	80	173
60-	24	26	69	74	93
Sum	121	20	479	80	600

Kjønnsbalanse på ledernivå og etter utdanning:

Gruppe	Kvinner	%	Menn	%	Sum
Administrativ Ledergruppe	2	40	3	60	5
Virksomhetsledere	5	50	5	50	10
Høgskole + 3 år	91	75	30	25	121
Høgskole 3 år	109	86	18	14	127
Fagbrev	210	83	42	17	252
Ufaglært	62	73	23	27	85
Sum	479	80	121	20	600

I administrativ ledergruppe (rådmann, to kommunalsjefer, økonomisjef og stabsleder) og blant virksomhetslederne er det lik representasjon av begge kjønn. Når det gjelder øvrige grupper, ser en det tradisjonelle skillet mellom kvinne- og mannsdominerte yrker. Nord-Aurdal kommune har en utfordring i å rekruttere menn til helse og omsorg, oppvekstsektoren, renhold og til merkantile oppgaver samt kvinner til tekniske områder.

Når det gjelder utdanningsgruppene, ser vi at kvinner i større grad har utdanning enn menn. Årsaken til at kvinnene i større grad har fagbrev kan komme av at de kan kombinere arbeid og skolegang v/OPUS Valdres, siden realkompetanse innenfor fagene omsorg og oppvekst er grunnlaget for å avlegge fagprøve når teoretisk kompetanse er gjennomført ved skolen.

3.3.1 Likelønn

Gjennomsnitt lønn	Kvinner	Menn	Snitt
Administrativ Ledergruppe	737500	707333	719400
Virksomhetsledere	563200	585400	574300
Høgskole + 3 år	477737	502319	483832
Høgskole 3 år	408399	434963	412164
Fagbrev	366284	396832	371375
Ufaglært	334787	334789	334788

3.3.2 Etnisitet og nedsatt funksjonsevne

Kommunen har som mål at alle grupper arbeidssøkere stiller likt også når det gjelder etnisitet og funksjonsevne, forutsatt at de oppfyller grunnleggende krav som skikkethet og formell utdanning/realkompetanse.

3.4 Heltid – deltid

Deltid/heltid	Kvinner	Menn	Kvinner % *	Menn % *
1 - 49 %	75	25	16	21
50 - 74 %	119	16	25	13
75 - 99 %	108	6	23	5
100 %	177	74	37	61

Her er det prosent deltid i forhold til antall kvinner og menn.

Nord-Aurdal kommune har ikke kartlagt nærmere og arbeidet videre med hvor mange av hvert kjønn som går i uønsket deltid. De som arbeider mellom 50 og 99%, har i de fleste tilfeller valgt deltid selv. Mange har også en tilpasset stilling av helsemessige årsaker. Når det gjelder menn i gruppa 1 til 49%, er flesteparten av disse frivillig brannmannskap som har 2,2% fast stilling i tillegg til fastleger, som har en liten kommunal stilling. Med få unntak er de fleste her i ønsket deltid. For kvinner i gruppa 1 til 49% gjelder dette helgestillinger innenfor helse og omsorg. Med i gruppa er også fastlegene, som har en liten kommunal stilling.

Arbeidet med å sikre at arbeidsmiljøloven arbeidstidsbestemmelser overholdes fortsatte i 2012 ved at det ble igangsatt en evaluering av mellomledernes arbeidsavtaler.

3.5 Etisk standard

Det er iverksatt tiltak for å sikre en høy etisk standard i virksomheten. Kommunens etiske retningslinjer blir evaluert løpende, i tillegg til at både overordnet ledelse og virksomhetsledere sørger for kontinuerlig bevissthet rundt disse. I 2012 ble det utarbeidet en særskilt veiledning for medarbeideres bruk av sosiale medier som Facebook og Twitter til arbeidsrelevante formål

3.6 Rekruttere og beholde arbeidskraft og kompetanse

I de fleste stillinger har kommunen nå tilsatt personale som fyller kvalifikasjonskrav kommunen har satt ved utlysning av stillingene. Rekrutteringssituasjonen var god for Nord-Aurdal kommune i 2012. Hovedutfordringen gjaldt ingeniører. Målrettede tiltak gjorde at kommunen greide å rekruttere tre sivilingeniører og en ingeniør samt beholde en ingeniør vurderte å pensjonere seg.

Seniorpolitikk

Etter lengre tids arbeid og samarbeid med de tillitsvalgte fremmet rådmannen forslag om seniorpolitiske tiltak i KS-111/12. Seniorpolitikk har vært på den politiske dagsorden siden 2008, men har blitt utsatt av budsjettmessige grunner. Kommunestyret vedtok ikke tiltakene, men ba rådmannen arbeide videre med en aktiv personal- og seniorpolitikk

Lærlinger

Kommunestyret vedtok i 2011 en intensjon om å opprette inntil 12 lærlingeplasser etter en opptrappingsplan fra og med 2012, og at de økonomiske rammene for utvidelse av antall lærlingeplasser blir lagt inn i budsjettet.

Læringer er en ressurs, men krever også ressurser. Netto kostnad per ny lærling er om lag 137 000 kr per år. I økonomiplanen ligger det en opptrappingsplan for lærlingplasser, antallet lærlinger økes med en hvert av årene i planperioden.

Ved årsskiftet var det seks lærlinger, to som helsefagarbeider, tre som barne- og ungdomsarbeider og en som institusjonskokk. Læringer i helsefagarbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget får tilbud om arbeid i kommunen når de har avlagt fagprøve, i første omgang vikariat eller en deltidsstilling. Med dette oppfyller kommunen nasjonale mål om at kommunene har en lærling per 1000 innbyggere. Med opptrappingsplanens mål vil kommunen ha nesten det dobbelte.

Kompetanse

Kommunen har i 2012 ferdigstilt strategisk kompetanseplan for helse, omsorg og velferd. På individuelt plan legger kommunen til rette for medarbeidere som tar kompetansegivende utdanning på eget initiativ. Særlig har dette blitt gjort for medarbeidere som utdanner seg til vernepleier, førskolelærer eller fagarbeider innenfor barne- og ungdomsarbeid samt som helsefagarbeider.

Arbeidsmiljøutvalget fordelte kompetansemidler til virksomhetene og enkeltmedarbeidere etter søknader, med til sammen 240 000 kroner.

Kompetansehevende tiltak i den enkelte virksomhet framgår av de følgende kapitlene.

3.7 Lederutvikling

I 2010 ble det gjennomført virksomhetslederutvikling, i 2011 gjennomførte rådmannsteamet lederutviklingsprogrammet *Krefter i bevegelse* og i 2011-2012 ble det gjennomført mellomlederutvikling, med blant annet løsningsfokusede arbeidsmåter, omdømmebygging, endringskompetanse og strategisk planlegging. Arbeidet fortsetter i 2013, med lederprogrammet *Veksthuset* for hele kommunens administrative ledelse, fra rådmann til mellomledere.

3.8 Tilstedeværelse

Tilstedeværelsen (de som ikke er sjuke) har siden 2003 ligget på gjennomsnittlig ca 90%. Den var i 2012 var tilnærmet den samme. Sjukefraværet gir fortsatt utfordringer, også med hensyn til å skaffe best mulig kvalifiserte vikarer for dem som har fravær.

Virksomhet	Mål 2012	2012	2011	Endring
Rådmannen	3	0,7	2,9	-2,2
Økonomi	6	3,7	9,3	-5,6
Stabsavdeling	8	12,1	10,4	1,7
Ungdomsskolen	7	9,3	6,1	3,2
Barneskolen*	8	7,7	7,1	0,6
Barnehager	12	13,9	11,1	2,8
Hjemmetjenesten	12	11,3	12,8	-1,5
Helse og omsorg	6	11,1	10,2	0,9
Miljøarbeidertjenesten	10	13,6	9	4,6
NAV	6,5	8,1	15,3	-7,2
Familiens hus	6,5	6,9	10,3	-3,4
Eiendom og kvalifisering	7	8,3	12,9	-4,6
Teknisk drift	6	11,4	11,2	0,2
Areal og næring	1	1,7	0,6	1,1
Kultur og service	3	4,2	2,6	1,6
Total		10,1	9,9	0,2

Nord-Aurdal kommune er en IA-bedrift og bruker derfor særskilte ressurser på å følge opp sykefravær og å tilrettelegg med utprøving av restarbeidsevne. Målet for kommunen i IA-avtalen er at tilstedeværelsen minst skal være 92,5%. Hittil har en sett at dette har vært et vanskelig mål å nå, men det bør være et mål på sikt. Prosjektet ”Raskt tilbake”, med nettopp mål om økt tilstedeværelse, hadde oppstart i 2012. Prosjektet pågår i samarbeid med Fagernes legesenter og NAV Valdres.

3.9 Lokale lønnsforhandlinger

Kommunen gjennomførte i 2012 lokale forhandlinger for medarbeidere i alle kapitler. Man kom til enighet med samtlige lokale arbeidstakerorganisasjonene. Fra arbeidsgiversiden gjorde den særskilte rekrutteringsutfordringen med hensyn til ingeniører at dette var en prioritert gruppe. Gjennom forhandlingene fant partene rom for sentrale prioriteringer fra både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Gjennomsnittlig årslønnsvekst ble i 2012 om lag 6%.

3.10 Utvikling i antall årsverk

Tabellen nedenfor viser utvikling i antall årsverk.

Virksomhet	Årsverk 31.12.2010	Årsverk 01.01.2011	Årsverk 01.01.2012	Årsverk 31.12.2012
Rådmannen	7,80	6,80	6,00	5,00
Staben	27,41	27,41	16,24	15,35
Økonomiavdelingen	0,00	0,00	12,20	12,80
Ungdomsskolen	29,24	29,24	28,34	27,30
Barneskolene	57,56	57,56	57,15	49,29
Barnehager	67,64	67,64	65,80	64,05
Hjemmetjenesten	54,83	55,43	57,43	53,93
Helse og omsorg	82,69	85,29	84,27	83,75
Miljøtjenesten	54,65	60,33	60,55	59,55
NAV	5,10	5,10	5,10	13,80
Familiens Hus	39,28	38,98	39,98	38,10
Eiendom og kvalifisering	47,44	40,26	40,41	36,99
Teknisk drift	20,67	21,17	21,17	21,17
Areal og Næring	10,50	10,50	10,50	10,50
Kultur og service	14,44	14,84	15,61	17,61
Totalt NAK	519,25	520,55	520,75	509,22
Interkomm/samarb.		48,35		62,53
Kommunale		472,20		446,69

Utviklingen i antall årsverk er behandlet under den enkelte virksomhets kapittel. Det samlede bildet er at antall årsverk har gått ned fra nær 520 til nær 510 i løpet av 2 år. Samtidig har antall årsverk i interkommunale samarbeid gått opp med 15, slik at netto reduksjon i rene kommunale årsverk er om lag 25. Dette er en kraftig omstilling på 2 år.

Bak de nevnte tallene er det tre hovedtrekk. For det første har strukturendringene i barneskolen gitt den antatte rasjonaliseringen av antall årsverk, først og fremst i barneskolen, men også i eiendom og kvalifisering. For det andre har de administrative enhetene (rådmannen, staben og økonomiavdelingen) hatt en reduksjon på drøyt 8 årsverk, fra drøyt 35 årsverk 31.12.201 til snaut 27 årsverk 31.12.2012 (totalt 33,15 årsverk omfatter 6,2 i interkommunal skatteoppgrever). For det tredje er økningen i interkommunale årsverk først og fremst en følge av etableringen av NAV Valdres og felles skatteoppgrever.

4 Kommunale tjenester – virksomhetene

4.1 Politisk og administrativ ledelse

I 2012 var det 10 møter i kommunestyret, 12 møter i formannskapet, 9 møter i planutvalget og 8 i hovedutvalget. Arbeidsfordelingsutvalget hadde 8 møter. Det ble gjennomført dialogseminar og budsjettkonferanse.

Det ble behandlet 149 saker i kommunestyret, 67 saker i formannskapet, 93 saker i planutvalget og 12 saker i hovedutvalget.

Det administrative ansvaret for drift av politisk ledelse, herunder sekretariatsfunksjon og oppfølging av regnskapet til ansvaret politisk ledelse, er lagt til stabsavdelingen.

Kostnadene til politisk ledelse er knyttet til møter i politiske organer, lovregulert støtte til politiske partier, kostnader til valg og en bevilgning til formannskapets disposisjon.

4.1.1 Resultat og avvik

Regnskapet for politisk ledelse var på nær 3,6 mill. kr, som er i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	3 620	3 606	3 787	3 890	13	100

4.1.2 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Kostnadene til politisk styring ligger vesentlig over kommunegruppa, Oppland og landet, se avsnittet ”4.2.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner på s. 32”.

4.2 Rådmannen

4.2.1 Helhetsvurdering

Enheten består av rådmann, to kommunalsjefer (rådmannsteamet) og to rådgivere. Ved hjelp av prosjektmidler har enheten i tillegg hatt en rådgiver i hel stilling hele året.

Oppgaver som fordret spesiell stor aktivitet i 2012, var implementeringen av samhandlings-reformen, avslutting og oppfølging av det regionale helseprosjektet, annet regionalt samarbeid og gjennomføringen av vedtaket om én kommunal skole i kommunen.

Reserverte tilleggbevilgninger er en avsetningspost som omfatter avsetninger til å handtere lønnskostnader og uforutsette hendelser.

Avsetningene til reserverte tilleggsbevilgninger bidro til et mindreforbruk på 6,3 mill. kr (se ”Bruk av avsatte reserver” s. 14).

4.2.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Enheten har hatt alle stillinger besatt. Etter reduksjon med ett årsverk fra og med 2010 er det likevel en utfordring å kunne løse alle oppgaver på en tilfredsstillende måte. Særlig gjelder dette nødvendige utviklingsoppgaver.

Avslutning og oppfølging av det regionale helseprosjektet, særlig med hensyn til nytt lokalmedisinsk senter²⁴, og etableringen av Nord-Aurdal barneskole har krevd spesielt store ressurser²⁵. I tillegg hadde Nord-Aurdal ledelsen i de regionale administrative fora andre halvår etter en ny modell for dette samarbeidet. Nord-Aurdal kommunes ledelse i regionale administrative fora andre halvår innebar at rådmannen ledet rådmannsutvalget, kommunalsjef helse omsorg og velferd ledet helse- og velferdslederforum og kommunalsjef oppvekst ledet skole- og barnehagelederforum.

Kommunen må tilpasse sin tjenesteyting til vedtak som er gjort i det regionale helseprosjektet og forholde seg til Samhandlingsreformens føringer etter iverksetting fra 2012.²⁶ Det ble derfor gjennomført et forprosjekt for ny organisering av helse- og omsorgstjenesten samt sett på tjenesteinnhold. Hovedprosjektet gjennomføres i 2013.

Kommunalsjef for oppvekst har initiert og er ansvarlig for to viktige utviklingsløp som gjelder skole: ”Veilederkorpsen” i regi av utdanningsdirektoratet, med hovedmålsetting om å utvikle skoleeier/skoleleder - rollen. ”Lærende regioner” i regi av utdanningsdirektøren, Fylkesmannen i Oppland, der hovedmålsettingen er å fremme strukturer og arenaer for forpliktende og likeverdig samarbeid om gode lokale strategier for å bedre grunnleggende ferdigheter. Begge med tanke på å utvikle skolene ut i fra forskningsbasert kunnskap. Kommunalsjef er med i ledernetverket: Barnehagemyndighet og fylkesmannen, der formålet er å utvikle et forpliktende samarbeide med tanke på barnehageutvikling i fylket. Arbeidet med å løfte fram

Årets suksesshistorie

Samhandlingsreformen

Valdresregionen har siden 2009 jobbet med regionalt helseprosjekt for å kartlegge hva en bør samarbeide om og hva den enkelte kommune skal gjøre av oppgaver på egenhånd. Samhandlingsreformen trådte i kraft 01.01.12 med nye lovverk og forskrifter. Økt fokus på folkehelse, økt samhandling, helhetlig pasientforløp og at flere oppgaver skal løses i kommunene er resultater av dette. Dette vil fordre et økt behov for høyere kompetanse. Det regionale helseprosjektet ble behandlet politisk i alle kommuner i løpet av 2012.

Delprosjekt 1 – Videreutvikling av Valdres Lokalmedisinsk senter ble sammen med Eier-skapssaken (VLMS-E-IKS) behandlet i januar - februar 2012. Et enstemmig vedtak i samtlige kommunestyre betyr at regionen i fellesskap bygger et nytt Valdres Lokalmedisinsk senter i perioden 2013-2015. Dette er tidenes løft for Valdresregionen i form av økt kompetanse, fokus på gode tjenester, flere arbeidsplasser og økonomi. Samtidig viser det at regionen tar samhandlingsreformen på alvor. Prosjektet og vedtakene har i flere sammenhenger satt regionen på kartet. Valdres er den første region i landet som skal eie et helsebygg i fellesskap, dette er historisk og en viktig milepæl for det interkommunale samarbeidet

²⁴ KS-001/12 Sluttrapporter Regionalt helseprosjekt i Valdres, KS-002/12 Eierskapssak nytt Valdres lokalmedisinske senter (VLMS) – valg av selskapsform, egenkapital/eierandel og selskapsorganisering, KS-106/12 Slutthandsaming av regional helseprosjekt i Valdres, delprosjekt 2-5.

²⁵ KS- 019/12 Valg av hovedmålform for Nord-Aurdal barneskole, KS-035/12 Rådgevinge folkerøysting – hovudmål ved Nord-Aurdal barneskole, KS-036/12 Valg av hovedmålform for Nord-Aurdal barneskole

²⁶ KS-003/12 og KS-045/12 Samarbeidsavtaler mellom Nord-Aurdal kommune og Sykehuset Innlandet

barnehagen som en viktig pedagogisk virksomhet har vært prioritert i 2012 og vil ha stort fokus også framover. Tema som tas opp i nevnte fora er gjenstand for drøftinger i ledermøtene for barnehage og skole, som igjen arbeider med implementering ute i virksomhetene.

Prosjektlederansvaret for innføring av nødnett i Valdres, innføring av helhetlig kvalitets-sikringssystem i samarbeid med andre Valdreskommuner, rullering av beredskapsplan og overordnet ROS-analyse samt utredning av forprosjekt barnehage i Aurdal har ligget i enheten.²⁷ Enheten saksbehandlet endelig avtale om gymnastikksalen ved Aurdal skole.²⁸

Enheten saksbehandler overordnede høringer og overordnede regionale saker.²⁹

En av rådgiverne har en master i verdibasert ledelse, som blir benyttet aktivt i hele organisasjonen. En kommunalsjef startet høsten 2012 på en delmaster, Helse og omsorg i Plan, hvor fokus er planlegging etter Plan- og bygningsloven sett i sammenheng med innføring av Samhandlingsreformen. Studiet finansieres av Helsedirektoratet og gjennomføres på fem høyskoler/universitet.

Normen

Det er et krav i lovverket at alle kommuner skal ha rutiner og prosedyrer knyttet til normen. Alle som behandler helse- og personopplysninger omfattes av lovverket. I den forbindelse ble det i 2012 satt ned en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å revidere sikkerhetskånbok for Nord-Aurdal kommune og sikre at alle rutiner er på plass jf kravet i normen. Dette er et omfattende arbeid som ikke er ferdig og som vil pågå også i 2013. Arbeidsgruppa tilrår at kommunen skal ha et sterkt fokus på informasjonssikkerhet i årene fremover. Normen er et levende dokument og tilknyttende dokument vil bli oppdater årlig.

4.2.3 Resultat og avvik

Enheten har et mindreforbruk på 4,4 mill. kr. Av reserverte tilleggsbevilgninger var det et mindreforbruk på 6,3 mill. kr. Driften av rådmannskontoret for øvrig hadde følgelig et overforbruk på 1,9 mill. kr.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	21 332	25 748	30 708	11 740	-4 416	83

Overforbruket ligger på fellesutgifter skole, mens revisjon, VNK, rådmannskontoret, IKT, fellesutgifter pleie og omsorg og regionalt helseprosjekt i sum hadde kostnader i overensstemmelse med budsjett.

Overforbruket på fellesutgifter skole består om lag halvt om halvt av skoleskyss og kjøp av tjenester fra andre kommuner. Overforbruk i skoleskyss skyldes for det første høyere kostnader hva gjelder ordinær skyss en antatt, som i sin tur har med sentralisering av barneskolene fra høsten 2012. For det andre har vi hatt flere uforutsette kostnader med privat skyss. Det gjelder elever med forskjellige problemer og noen med delt omsorg. Høyere kostnader til kjøp

²⁷ KS-117/12 Rullering av overordnet ROS-analyse 2012, KS-118/12 Rullering av beredskapsplan for Nord-Aurdal kommune 2012, KS-139/12 Forprosjekt – ny barnehage i Aurdal

²⁸ KS-050/12 og 102/12 Gymnastikksalen ved Aurdal skole – endelig avtale med Frikar Dance Company

²⁹ KS-004/12 Valdres Interkommunale legevakt, KS-027/12 Fremtidig sykehusstruktur i Hedmark og Oppland – Høring, KS-120/12 Prosjekt Valdres Viser Veg – sluttrapport, KS-121/12 Ungdomsprosjektet i Valdres

av tjenester fra andre kommuner, gjelder fosterbarn og høye spesialpedagogiske kostnader for elever plassert i annen kommune.

Sykefraværet var på 1,1 pst, godt under målet på 3 pst.

4.2.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr pr. innb.	555	580	557	770	575	520	420	479	374
Brutto driftsutg til funksjon 120 Administrasjon, i kr pr innb.	3 831	3 458	3 603	4 187	3 262	4 545	3 546	3 611	3 333
Netto driftsutgifter til adm. og styring pr. innb. i kr.	4853	4 648	4 440	5 480	4 268	4 436	4 206	4 329	3 975
Lønnsutgifter pr. innb. i kr, adm. og styring.	2 803	2 947	3 154	3 736	3 334	3 287	2 994	2 957	2 715
Lønn interkommunale samarbeid (§ 27) i % av totale lønnsutg.	6,6	7,8	11,4	-	3,1	7,1	1,0	1,0	0,2
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr pr. innb.	136	237	161	-	180	106	110	111	93

Nord-Aurdal kommune ligger noe høyere i netto driftsutgifter til administrasjon og styring enn gjennomsnittet i kostragruppa, Oppland og landet. Disse kostnadene er imidlertid sterkt redusert i løpet av de siste 2 årene, nedgangen fra 2010 til 2012 utgjør om lag 2,5 mill. kr. Våre kostnader er på nivå med Sel og Tynset, men under Nord-Fron.

I Nord-Aurdal kommune utgjør lønn i interkommunale samarbeid en høy andel av samla lønnskostnadene, langt over både de enkeltkommunene vi sammenligner oss med og gjennomsnittene i kostragruppa, Oppland og landet. Dette reflekterer at vi har mye interkommunalt samarbeid i Valdres og at Nord-Aurdal er vertskommune for mye av samarbeidet. Dette kan være med å forklare også det at vi har relativt høye kostnader i administrasjon.

For å korrigere for at Nord-Aurdal kommune har stor aktivitet i form av samarbeid har vi, basert på KOSTRA-tallene, regnet ut hvor stor andel brutto driftsutgifter til administrasjon utgjør i samla brutto driftsinntekter. Det gir et uttrykk for hvor store administrasjonskostnadene er i forhold til samla økonomisk aktivitet. Målt på denne måten er administrasjonskostnadene lavere enn gjennomsnittene i kommunegruppa, Oppland og landet.

	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Brutto driftsutgifter til administrasjon i % av av totale brutto driftsinntekter	5,4	4,5	4,3	5,3	4,0	4,9	4,9	5,0	4,9

Kostnadene til politisk styring ligger vesentlig over kommunegruppa, Oppland og landet.

Kostnadene til revisjon er høye. Noe av forklaringen på dette er at Nord-Aurdal kommune betaler en relativt høy andel av de samla revisjonskostnadene i Valdres.

4.3 Stabsavdelingen

4.3.1 Helhetsvurdering

Bedre og mer hensiktsmessig fordeling av arbeidsoppgaver samt klargjøring av ansvarslinjene internt i avdelingen har ført til bedre kvalitet og større effektivitet. Dette er sentralt for å kunne gjennomføre de oppgaver som er forventet fra administrativ og politisk ledelse. Det er også svært viktig for stabsavdelingen at interne og eksterne samarbeidspartnere og brukere skal oppleve god service og kvalitet.

Som en følge av høyt sykefravær i deler av avdelingen har det i siste kvartal 2012 vært særlige utfordringer knyttet til utførelsen av enkelte arbeidsoppgaver innenfor post og arkiv.

Stillingen som politisk sekretær, som var utlyst i november 2012, ble ikke besatt som en konsekvens av kommunestyrets vedtak om en innsparing i administrasjonen på 500.000 kroner i 2013.

4.3.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

På slutten av 2012 fikk avdelingen nødvendige midler til anskaffelse av dataprogram for innføring av digital behandling av stillingssøknader, noe som var en svært gledelig og positiv begivenhet.

Innføringen av Acos politikerportal, som ble tatt aktivt i bruk i kommunestyrets møte 16. februar, har stort sett gått svært smertefritt. Tilbakemeldingene fra politikerne er gode. Tiltaket betyr en vesentlig effektivisering så vel for administrasjonen som for de folkevalgte.

4.3.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 3,0 mill. kr. Dette skyldes høyere pensjonskostnader til KLP enn budsjettet.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto u/pol	20 136	17 116	16 820	14 549	3 020	118
Netto mpol	23 756	20 722	20 607	18 439	3 034	115

Utenom dette har den rene driften av stabsavdelingen et underforbruk på 0,5 mill. kr. Hovedårsakene er lavere forbruk av lønn og høyere sykelønnsrefusjoner enn budsjettet.

Årets suksesshistorie

Elektroniske stillingssøknader

Det var en gang noen håpefulle damer som lenge hadde hatt en drøm om å utføre jobben med søknader til ledige stillinger i kommunen på en enklere måte enn i dag. De ønsket veldig å ta i bruk elektroniske stillingssøknader, slik at kvaliteten på arbeidet med ledige stillinger ville bli enda bedre. Ikke minst ville dette bli enklere for alle som ønsker å søke på stilling i kommunen.

Nord-Aurdal er en attraktiv kommune i utvikling på mange områder. Ved blant annet å ta i bruk elektronisk søknad på stillinger følte også damene de ville bidra litt her. De har helt siden 2006 ønsket seg et slikt program. Gleden ble stor i hele stabsavdelingen da de i desember 2012 endelig var i mål. Ønsket ble oppfylt! Nord-Aurdal kommune fikk da programmet til elektronisk stillingssøknad, Visma Enterprise rekruttering. Damene fikk et program for elektroniske søknader og de fikk det programmet de ønsket seg aller mest.

For stabsavdelingen er dette et skritt framover og vi gleder oss til å ta det i bruk.

4.4 Økonomiavdelingen

4.4.1 Helhetsvurdering

Økonomiavdelingen har levert resultater i 2012 bra i samsvar med målene. Det økonomiske forbruket er innenfor budsjett. Sykefraværet er relativt lavt, 3,7%.

Skatteoppkreverkontoret for Valdres har i 2012 levert resultater som er bra i samsvar med målene, blant annet reduserte restanser. Det har her vært noe høyere sykefravær enn forventet.

Det ble inngått ny hovedbankavtale med DNB etter tilbud med forhandlinger. Dette ga vesentlig bedre vilkår på innskudd og et faglig løft.

4.4.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Viktigste utviklingsoppgave i 2012 var å lage et forslag til økonomiplan som var gjennomarbeidet, kvalitativt god og i en prosess som involverte kommuneledelse og virksomhetsledere på en god måte.

Økonomiavdelingen innførte inngående og utgående e-faktura. Dette gir et kvalitativt bedre tilbud til innbyggere og forretningsforbindelser og rasjonaliserer kommunens arbeid.

Innføring av ny kontoplan var en annen prioritert utviklingsoppgave i meldingsåret. Kontoplanen skal tas i bruk i 2014.

Organiseringen av innfordringsarbeidet ble endret med virkning fra 1. september 2012. Dette ser ut til å gi resultat i form av reduserte restanser. Fra utløpet av 2011 til utløpet av 2012 er samla restanser redusert med 4,7 mill. kr (29%), fra 12% av omsetningen til 7%.

I samarbeid med NAV overtok kommunen regnskapsføringen for alle samarbeidskommunene, tok i bruk nye kortløsninger for utbetaling av økonomisk sosialhjelp og seks baser i fagsystemet Velferd ble endret for å "rute" betalingsinformasjon til vårt regnskap.

Kommunen har i 2012 påtatt seg innfordring av sosiale lån for alle kommunene, som en del av vertskommunefunksjonen for NAV Valdres.

Årets suksesshistorie

Hovedbankavtale verd 1 mill. kr

1 million kroner mer i renteinntekter i året. Det er ett av resultatene etter at kommunen inngikk ny hovedbankavtale med DNB i januar. Viktigst var langt bedre innskuddsrente. I tillegg oppnådde vi gode priser på ulike betalings-tjenester.

Tre banker ga tilbud i en anbudskonkurranse i samarbeid med Sør-Aurdal kommune og tilrettelagt av Kommunalbanken. Gjennom en forhandlingsrunde oppnådde kommunen ytterligere forbedring i vilkårene

Det var med spent forventning vi gikk inn i selve omleggingen av konti og fagsystemer. Men, med stor innsats og høy kompetanse hos ekspertteamet DNB stilte med, gikk dette over all forventning.

Det var en sulten gjeng rådgivere som møtte oss i banken, og som var aktive for å finne områder der de kunne hjelpe kommunen å bli bedre.

Hovedbankavtalen omfatter ikke lån, vi har egen konkurranse på nye låneopptak.

Økonomiavdelingen har bedret kommunens økonomiske resultat vesentlig, bl.a. gjennom å redusere skattekostnaden på kraft, gjennomføre anbudsrunder for hovedbankavtale som har gitt langt bedre vilkår på innskudd og bedre netto rentekostnader³⁰.

På slutten av 2012 satte rådmannsutvalget ned en prosjektgruppe som fikk i oppdrag å utrede felles innfordring for flere kommuner og om denne ev. skal legges til skatteoppkreveren for Valdres. Skatteoppkreveren er prosjektleder og sekretær for arbeidet som fortsetter i 2013.

4.4.3 Resultat og avvik

Hovedmål for økonomiavdelingen³¹ var:

- Strategisk økonomisk planlegging med høy kvalitet
- Regnskapsføring som er å jour og med høy kvalitet
- Være pådriver og støttespiller for god økonomiforvaltning og god budsjettdisiplin i hele organisasjonen

Avdelingen har i rimelig grad nådd disse målene.

Hovedmål for etableringa av Skatteoppkreveren for Valdres er:

- Større fagmiljø
- Likebehandling
- Mindre sårbart
- Høyere innbetalingsgrad (stabilt trykk)
- Særnamsmakt
- Stabil, fornøyd arbeidsstokk

Målene om større fagmiljø, mindre sårbarhet og stabil og fornøyd arbeidsstokk er nådd.

Skatteoppkreveren startet i 2012 med å utøve særnamsmakt, den har vært aktiv i bruk i 2012. Det er sendt ut 44 varsler om utleggsforretning. Det er avholdt over 30 utleggsforretninger. Skatteoppkrevers inntrykk er at bruken av særnamskompetansen har virket positivt på innfordringsresultatet.

Alle Valdreskommunene fikk bedre skatteinngang i 2012 enn 2011, mens særlig desemberoppgjøret var unormalt svakt. Dette har blant annet sin årsak i de suksessive skatteoppgjørene.

Skatteoppkreveren nådde resultatkravene for innfordring (satt av Skatt Øst) meget bra for 3 av kommunene, mens 3 kommuner ikke klarte resultatkravene helt ut, blant annet pga mange tunge saker.

Det ble gjennomført 61 arbeidsgiverkontroller i Valdres, dette utgjør 5,3% mot et krav på 5%.

4.4.4 Resultat og avvik

Økonomiavdelingen hadde et forbruk på 0,7 mill. kr under budsjett.

³⁰ Se også avsnittene Kraftinntekter og Renter og renteinntekter på s. 16.

³¹ Økonomiplan 2012 – 2015, s. 31.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	4 127	4 805	4 456	2 007	-678	86

Sykefraværet var 3,7% og godt innenfor målsetningen om å holde det under 6,0%. Fraværet var langt under nivået for 2011 som var 9,3%.

4.5 Skole

4.5.1 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

KOSTRA-tall for skole gjelder for grunnskoleundervisningen samlet. Disse blir derfor presentert her, mens omtalen av skolene for øvrig er gjort for hver skole (virksomhet).

Grunnskole	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Kvalitet									
Skriftlig eksamen 10.trinn Engelsk	3,6	4,0	4,0	3,8	-	3,8		3,7	3,8
Skriftlig eksamen 10.trinn Matematikk	3,5	3,3	3,5	3,8	2,9	3,3		3,1	3,1
Skriftlig eksamen 10.trinn Norsk, hovedmål	3,3	3,5	3,2	3,1	3,3	3,3		3,3	3,4
Skriftlig eksamen 10.trinn Norsk, sidemål	3,5	3,0	3,1	3,8	3,5	3,4		3,3	3,3
Prioritering									
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	25,7	22,5	21,4	24,7	24,8	26,6	25,3	24,3	25,0
etto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger	10 275	10 348	10 480	13 866	13 464	14 185	13 011	12 312	12 095
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6 – 15 år	86 897	89 165	91 443	115 260	112 713	109 128	103 092	104 665	96 319
Dekningsgrad									
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	99,4	93,5	92,9	100,3	99,9	101,3	98,3	98,9	97,3
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	8,0	9,1	8,1	8,0	8,6	8,3	10,0	8,0	8,6
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202, 222, 223) per elev	88 893	93 322	93 962	115 580	116 830	117 754	108 308	110 871	103 194
Driftsutgifter til undervisningsmaterieell (202), per elev i grunnskolen	1 745	1 193	1 329	2 261	1 464	1 859	1 704	1 568	1 429
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen	660	404	351	1 192	566	2 149	814	801	821
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 10. årstrinn	13,3	13,0	14,5	11,0	11,4	10,6	12,2	12,4	13,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 4. årstrinn	11,6	12,0	12,7	10,3	10,7	9,7	11,7	11,9	13,1
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 5. – 7. årstrinn	14,2	12,0	14,7	11,7	10,1	10,6	11,4	11,9	12,8
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 8. – 10. årstrinn	14,4	15,0	16,2	11,5	13,4	11,6	13,5	13,3	14,6

Nord-Aurdal kommune ligger lavt på de parametrene som brukes for å måle prioritering av grunnskole. Vi bruker en mindre andel av netto driftsutgifter i grunnskolesektoren enn noen av kommunene og gruppene vi sammenligner oss med. Utgiftene per innbygger er også lavere, differansen utgjør om lag 16 mill. kr i forhold til kommunegruppen og 10 mill. kr i forhold til landsgjennomsnittet. Også målt pr elev ligger netto driftskostnader lavere enn sammenligningskommunene.

Andelen av netto driftsutgifter vi nytter til grunnskole har gått vesentlig ned, fra 25,7% i 2010 til 21,4% i 2012. Endret skolestruktur og den vesentlige innsparingen denne har gitt, er en viktig faktor i forklaringen av dette.

Eksamensresultatene er i tråd med målsettingen om å ligge på landsgjennomsnittet. De er bedre enn gjennomsnittet for landet i matematikk og engelsk og dårligere i norsk. (Eksamensresultatet sammenlignet med landet gjelder alle kommuner, inkl. Oslo.)

Nord-Aurdal ligger under landsgjennomsnittet og snittet i kommunegruppa i andel elever som får spesialundervisning. Det er en markant nedgang fra 2011 og vi ligger på nivå med 2010. Det er positivt at vi ligger lavere enn andre og at det er en nedgang, målet er å få redusert dette ytterligere. .

Kommunen har lave enhetskostnader (høy produktivitet). Korrigerte brutto driftsutgifter pr elev er 13% lavere enn kommunegruppa og 9% lavere enn landsgjennomsnittet. Differansen til enkeltkommunene vi sammenligner oss med er vesentlig større. Dette kan både vise høy produktivitet og at vi bruker lite ressurser på grunnskole.

Den lave ressursbruken gjenspeiler seg i gjennomsnittlig gruppestørrelse. Barnetrinnet i Nord-Aurdal kommune har litt større elevgrupper enn de kommunene vi sammenligner oss med, likevel litt færre elever i gruppene på 1. til 4. årstrinn enn landsgjennomsnittet. Ungdomsskolen har noe større elevgrupper enn både de kommunene vi sammenligner oss med og landsgjennomsnittet.

Oppsummert viser tallene at Nord-Aurdal kommune oppnår bra eksamensresultater med en nøktern ressursbruk.

4.6 Nord-Aurdal ungdomsskole

4.6.1 Helhetsvurdering

Arbeid med kommunedelplan for barnehage og skole, og samarbeidet med barnehage og NABS, er omtalt under virksomhet Nord-Aurdal barneskole.

Resultatene fra nasjonale prøver viser at 8. trinn presterer litt dårligere eller som snittet for Norge. Resultatene for 9. trinn viser det samme. Målsettingen er å prestere som landssnittet eller bedre.

Skriftlig eksamen etter fullført grunnskole viser at skolen resultatsmessig ligger litt under landsgjennomsnittet i norsk. I matematikk og engelsk er resultatene bedre enn landsgjennomsnittet. Dette året hadde vi gode resultater i matematikk.

Skole- og elevmiljøet undersøkes hvert år for 10. klasse i en egen elevundersøkelse. Undersøkelsen viser en tendens på bedre resultat enn landsgjennomsnittet når det gjelder mobbing på skolen, dette gjelder og andre områder som trivsel, medbestemmelse og faglig veiledning. Resultatene er bedre dette året enn de foregående år.

Elevenes resultater viser at det utføres mye bra pedagogisk arbeid på skolen. Personalet har kompetanse i fagene de underviser i. Det er en fin alders- og kjønnsblanding i personalet.

Samarbeidet med foresatte gjennom foreldrenes arbeidsutvalg FAU), samarbeidsutvalget (SU) og skolens miljøutvalg (SMU) om ulike aktiviteter og tiltak vurderes som meget bra. Skolen har en aktiv og interessert foreldregruppe.

Skolebygget er gammelt, men tilfredsstillende behovet for antall rom. Luftkvalitet og regulering av innetemperatur er ikke bra nok.

4.6.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Skolen har videreført arbeidet med en Trivselsledergruppe der elevene organiserer og leder aktiviteter ute i friminuttene. Dette har ført til mer aktivitet for flere elever og på tvers av klassetrinn. Dette er et tiltak som bedrer elevmiljøet.

Hver høst har skolen som mål å gjennomføre et personalseminar for alle tilsatte over to dager. Her blir det tid til å drøfte både pedagogiske og personalmessige utfordringer. Seminaret er et godt tiltak både for det faglige og sosiale miljøet i personalet.

Hver vår har elevene på 9.trinn en entreprenørskapsperiode på 4-6 uker. En uke i denne perioden er elevene utplassert i en bedrift. Etterpå lærer de litt om det å starte egen bedrift, for eksempel markedsføring, budsjett, regnskap og jus. De lager CV, skriver jobbsøknad, starter egen produksjon, selger egenproduserte varer og avvikler bedriften. Dette er en aktivitet som passer godt inn i prosjektet "Raud tråd" som alle Valdreskommunene deltar i.

En av de største begivenhetene for ungdomsskolen i 2012 var skolemusikalen "Gullrekka". Dette er en forestilling skolen ønsker skal bli en tradisjon. Elevene bestemmer selv om de vil gjennomføre en skolemusikal. De er med på å lage og sette sammen innslagene og programmet for en slik forestilling.

Denne høsten er det startet opp med valgfag for 8.trinn. Elevene kunne velge mellom flere fagområder. NAUS endte opp med to fag, Fysisk aktivitet og helse og Design og Redesign.

Årets suksesshistorie

"Merket for livet"

I vår reiste det 4. kullet med 10. klassinger til Merket i Tisleidalen som avsluttende aktivitet på ungdomsskoletiden. Elevene er på Merket i tre dager og har diverse aktiviteter.

Aktiviteten er livreddende førstehjelp, brannvern, trafikk sikkerhet, rusforebyggende tiltak, teambygging og praktisk oppgaveløsning. Vi har hatt besøk av lege, politi, brannmester m.fl. for å hjelpe oss med gjennomføring av aktivitetene.

Det meste av tiden er elevene delt i grupper med cirka 10 stykker i hver gruppe. Gruppene blir sendt til ulike poster i området rundt Merket der de skal løse forskjellige typer oppgaver. Oppgavene kan som regel bare løses gjennom samarbeid.

I tillegg til at elevene får et godt faglig utbytte av oppholdet på Merket, blir de også bedre kjent med hverandre på en annen måte enn på skolen. Før elevene reiser til Tisleidalen er mange negative til denne aktiviteten og de gir uttrykk for at de heller vil reise til større og mer eksotiske steder. Etter å ha vært på Merket er alle elevene svært fornøyd med opplegget, og ser på det som et minne for livet (Merket for livet).

Dette er et viktig bidrag i den nasjonale satsingen på ungdomstrinnet som skal legge til rette for et mer praktisk retta tilbud til elevene.

Skolen har gjennom året hatt noen krevende elevsaker. Det er brukt mye tid på disse sakene. Det har ført til at vi har hatt mye kontakt med andre tjenesteområder i kommunen, og opplever et godt samarbeid med flere fagområder/på tvers i kommunen.

Avsluttende aktivitet hver vår for 10. trinn er et undervisningsopplegg over tre dager på Merket i Tisleidalen. Aktiviteten er beskrevet under vår suksesshistorie.

4.6.3 Resultat og avvik

Forbruket på NAUS er i samsvar med budsjett. Skolen har et mindreforbruk på 199 000 kr noe som i hovedsak kan forklares med større refusjoner for sykmeldt personale enn ekstra utgifter ved bruk av vikarer.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	17 348	17 547	17 104	17 650	-199	99

Skolen har et sykefravær på 9,3 %, målsettingen var 7 %. Det var et stort fravær i vårhalvåret, ca 13 % med mange langtidssykemeldte. Flere av disse startet å arbeide igjen på høsthalvåret og skolen hadde et fravær på ca 5 % for dette halvåret. Skolen har tett oppfølging av sykmeldte for å beholde denne gode utviklingen.

4.7 Nord-Aurdal barneskole

4.7.1 Helhetsvurdering

Kommunedelplan for barnehage og skole ble arbeidet med gjennom en grundig prosess i løpet av 2012. Det ble arbeidet ut fra PLP-metoden med egen prosjektleder. Oppstart var i februar 2012 med ferdigstilling og vedtak i kommunestyret 22. november 2012³². Denne planen vurderes som et godt styringsdokument for arbeidet i barnehage og skole. Den gir retning og føringer som vil skape godt grunnlag for å foreta prioriteringer og grunnlag for å tenke helhet gjennomgående i utdanningsløpet. Gjennom arbeidet med kommunedelplanen har barnehage og skole etablert større felles forståelse for oppgaven som skal løses. Ledermøtene bærer nå mer preg av lærende og utviklende fora og vurderes som kvalitetshevende. Høsten 2012 ble Nord-Aurdal barneskole åpnet og nærheten til ungdomsskolen har allerede gitt synergieffekter med tanke på driften av skolene. Et eksempel er at kompetanse har blitt brukt på tvers av skolene uten at det har krevd mye omorganisering.

Nord-Aurdal barneskole har hatt en god og hektisk start på sin historie. Aurdal-, Leira- og Fagernes- skoler intensiverte vårhalvåret kulturbyggingen mellom elever, ansatte og foresatte på de tre skolene. Dette viste seg å være en god investering i oppstarten av NABS. Etter et halvår fungerer driften av den nye skolen langt bedre enn noen kunne forvente. Det er likevel fortsatt mye arbeid som ligger fremfor oss og målet om å fungere som en organisasjon der alle mener NABS når en sier vi er fortsatt i 2016.

³² KS-125/12 Kommunedelplan for barnehage og skole.

Økonomisk har NABS tatt inn overforbruket som vart rapportert i halvårsrapport for de tre eksisterende skolene. Dette skyldes underdekning på lærersiden, etter blant annet lange sykefravær. Det er overforbruk på assistentsiden, som dekker opp noe av dette, men det arbeides med å få en mer stabil lærerdekning neste skoleår.

4.7.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Nord-Aurdal barneskole startet opp skoleåret med 436 elever fordelt på 21 klasser. Det er tre klasser på hvert trinn. I prosessen frem mot oppstart vart det lagt opp til en språkdeling mellom nynorsk og bokmål. Resultatet etter tre runder ut til foreldrene kom ut med en klasse med nynorsk (5. trinn) og noen elever på 6. og 7. trinn som har nynorsk som hovedmål.

Årets suksesshistorie

Ny barneskole

Årets suksesshistorie er den fantastiske oppstarten, med fantastisk innsats fra samtlige tilsatte som har måtte tåle ekstremt arbeidspress og endringsvilje de første månedene. Elever, foresatte, kommuneadministrasjon og samfunnet rundt oss har også vist stort engasjement som har gjort det lettere å stå i alle utfordringer som har dukket opp.

Sammenslåingen av barneskolene i Nord-Aurdal må være den største organisasjonsendringen i kommunen på lang tid og grundig arbeid over mange år har gjort at suksessen vart et faktum. Gjennom ytterligere hardt arbeid fremover i skolens videre historie vil skolen kunne utføre sitt samfunnsmandat på en god måte.

Satsingsområder for NABS i henhold til kommunedelplan er kuturbygging og grunnleggende ferdigheter (lesing som hovedfokus) har preget arbeidet ved skolen. Skolen bruker det skoleomfattende programmet PALS, som verktøy. Høsten 2012 ble det mest brukt i utviklingsarbeidet med skolens personale for å drøfte frem felles regler for ulike områder ved skolen. Vi har styrket 1. og 2. trinn med lærerressurs slik at begynnende leseopplæring har blitt styrka.

Resultater fra Nasjonale prøver (5. trinn) viser en liten oppgang fra det de tre skolene oppnådd skoleåret 2011/2012. NABS hadde dette året 100% gjennomføringsgrad også inkludert fremmedspråklige elever og elever med spesialundervisning etter §5.1 i opplæringsloven. Skolen ser nytten i prøvene for bruk mot den enkelte elev sin utvikling, noe som gjør at skolen gjennomfører dette for flere elever enn det vi må med utgangspunkt i fritaksregler.

Trivselslederprogrammet ble trukket fram som suksesshistorien for Fagernes barneskole sist år, og fungerer fortsatt veldig bra på en større skole. I et ordinært driftsår kunne dette fort blitt årets suksesshistorie på nytt.

Kulturskolen har flyttet inn i skolebygget sammen med grunnskole, og vi samarbeider godt. Vi har også en av kulturskolelærerne inne som musikk lærer for 7. trinn. Det innebærer at skolen blir tilført en kompetanse som vi ellers ikke har i eget personale.

4.7.3 Resultat og avvik

Forbruket er i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	30 478	30 842	31 593	31 794	-364	99

Sykefraværet var 7.7 % som er litt under måltallet på 8%.

Vi har i oppstarten jobbet aktivt med arbeidsmiljøet som har hatt god innvirkning. Vi har og hatt en god dialog med fastlegene i Nord-Aurdal rundt flere sykmeldinger. Dette er nyttig for oppfølgingsarbeidet.

4.8 Barnehager

4.8.1 Helhetsvurdering

Arbeidet med kommunedelplan for barnehage og skole, og samarbeidet med skolene, er omtalt under virksomhet Nord-Aurdal barneskole.

Barnehagene har stabile grupper. Noen få barn har fått plass i løpet av året, men hovedstrømmen kom ved hovedopptak og bemanning er redusert i forhold til barnetall. Selv om sykefraværet er stort er det mange kjente vikarer og stor stabilitet for barna.

Lokalene i Skrautvål, Vestringsbygda og Ul-nes fungerer bra. Fagernes og Leira barnehager er trange i forhold, både inne og ute og har mindre mulighet for gode romforhold for personalet. De holder seg akkurat på arealnormen, som bare går på plass for barna.

4.8.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Det er arbeidet i henhold til rammeplanen med de sju fagområdene som skal ivaretas. Satsingsområdet i 2012 har vært etikk, religion og filosofi og på våren, og kommunikasjon, språk og tekst og på høsten. Hele personalgruppa er kurset i "filosofiske samtaler". Det er arbeidet med filosofiske samtaler i alle aldersgrupper, der det er åpnet for at barna skal få undre seg over tekst. Dette har vært utviklende samtaler som også har vært et ledd i leseforberedelse og har ført til en god fellesskapsfølelse.

Ekstraressursen med tanke på tidlig innsats i barnhagen er vurdert som en suksessfaktor i arbeidet med å avdekke og sette inn tiltak tidlig både med tanke på enkeltbarn og grupper.

Kvalitet i barnehagen er et hovedfokus. Det foregår et målrettet arbeid for å få god kvalitet.

- Godt foreldresamarbeid
- Jevnlige møter i personalgruppene
- Kurs og oppdatering
- Medbestemmelse
- Dokumentasjon og evaluering

Årets suksesshistorie

Gøy på landet

Mel: Gøy på landet.

Barnehagen er en plass der barn skal være trygge, Og attpåtil så skal de læres opp og ha litt hygge. Styrene tar ansvar og ser fram imot det neste, Og personalet følger opp og gjør sitt aller beste

Vi er stolte, vi er flinke og vi følger barna opp
Ja, det gjør vi jammen
Samarbeider hele tida, plutselig vi får det gjort.

Barna de er små og de skal lagre gode minner, Sammen med foreldre ser vi til at de det finner. Felles mål vi setter for at dagen blir den beste Troen på seg selv og andre, ja, det må seg feste.

Blide unger, glade unger finner ofte på no`sprell, Ja, det vet vi alle.
Vi er trygge, gode voksne og vi liker småtroll lell.

Vi takker for alt samarbeid som vi er blitt en del av. Nå er det slik at vi kan si: Vi gleder oss til hver dag Vi satser på en "raud tråd" gjennom barnehage - skole, Og "Ung i Valdres" avslutter det arbeidet vi gjorde.

Trygge unger, glade unger blir til voksne, gode menn, Ja, det vil vi mene.
Trygge unger, glade unger - flinke damer ja, såmenn!

- Kontakt med andre instanser, pedagogisk-psykologisk tjeneste, tverrfaglig team, nav, fastleger, skole, barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, barnevern, Valdres videregående skole.
- Dugnad i barnehagen, samhold og samhandling mellom foreldre og barnehage gir trygg atmosfære.
- Tradisjoner, høytider og tilhørighet er gjennomgående tema som følger året.

Det er nedsatt ulike komiteer/arbeidsgrupper:

- Årsplanarbeid
- Overgang barnehage/skole,
- Gjennomgang av vedtekter
- Felles personalmøter for alle barnehagene 2 ganger pr år.
- Felles treff for pedagogiske ledere
- Aktivt arbeid med kommunedelplan
- ”Raud tråd” – kompetanseheving i alle ledd

Voksenrollen har fått stort fokus

- Være mentalt til stede når en er i barnegruppa
- Bevisste, reflekterte og målretta voksne
- Gi barna mulighet til å utvikle seg gjennom leik og læring i sosialt samspill
- Personalet skal ha evnen til å se det enkelte barns individualitet og behov
- Kvalitet gjennom samhandling mellom voksne/voksne, voksne/barn
- Legge til rette slik at flest mulig ansatte får faglig påfyll gjennom året
- Bygge gode relasjoner gjennom god kommunikasjon

Et viktig styringsdokument er rammeplan for barnehagen. Rammeplanarbeid er med i årsplanarbeid, på foreldremøter, i personalgruppa, og kurs gjennom ”Kvalitet på Valdresvis”.

Arbeidet med de tema som var oppsatt for året er gjennomført. Tidlig innsats arbeides det godt og kontinuerlig med. Det regionale samarbeidet har vært positivt for barnehagene.

4.8.3 Resultat og avvik

Det økonomiske resultatet er i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	28 123	28 334	26 104	25 770	-211	99

Sykefraværet var 11,6%, innenfor målet om at det ikke skulle overstige 12%.

4.8.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Barnehage	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nord- Aurdal 2012	Nord- Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Kvalitet									
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning	100	91,7	100	87,1	100	85,3	88,2	87,2	87,1
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med	5,1	5,5	5,4	5,5	6,5	6,0	8,0	8,6	10,1

barnehageplass									
Prioritering									
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	1,9	10,0	10,5	9,5	9,5	13,7	12,5	11,4	14,7
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	745	4 613	5 132	5 328	5 167	7 288	6 433	5 781	7 077
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	14 408	88 238	101 619	111 669	106 041	120 812	112 533	111 810	114 949
Dekningsgrad									
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	83,4	86,3	85,4	91,7	90,0	96,7	90,6	91,1	90,8
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	69,2	66,1	65,8	76,4	73,9	94,6	80,0	79,7	81,1
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	92,5	98,6	97,0	101,8	100,6	98,1	97,4	98,4	97,1
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	134 478	132 354	146 607	153 914	146 370	145 418	149 178	154 801	157 355

Nord-Aurdal kommune ligger lavt på de parametrene som brukes for å måle prioritering av barnehage. Vi bruker en mindre andel av netto driftsutgifter på barnehage enn kommune-gruppa, Oppland og landet, men mer enn Nord-Fron og Sel. Utgiftene per innbygger er også lavere enn sammenligningsgruppene, differansen utgjør om lag 11 mill. kr i forhold til kommune-gruppa og 13 mill. kr i forhold til landsgjennomsnittet. Også målt pr barn i barnehage ligger netto driftskostnader lavt.

Alle styrere og pedagogisk ledere har godkjent førskolelærerutdanning, noe som er bedre enn i de fleste sammenligningskommunene. Dette er oppnådd ved nyrekruttering av personer med godkjent utdanning og ved at ansatte har tatt eksamen.

Kommunen ligger noe lavt på andel minoritetsspråklige barn i barnehage. Det er minoritets-språklige barn som ikke får plass fordi det mangler kapasitet i de to sentrumsnære barne-hagene og foreldrene ikke har mulighet til å kjøre til den barnehagen der barnet tilbys plass.

Kommunen har lave enhetskostnader (høy produktivitet). Korrigerte brutto driftsutgifter pr barn er ca 2 % lavere enn kommune-gruppa og ca 7% lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunene Sel og Tynset driver barnehagene med lavere kostnader pr barn. Tallene kan både vise høy produktivitet og at det brukes lite ressurser på barnehage.

Kommunen har full barnehagedekning og andelen barn 3 – 5 år med barnehageplass er på nivå med sammenligningskommunene. Når andel barn 1 – 2 år med barnehageplass ligger lavt skyldes det i hovedsak lavere etterspørsel etter plass til de yngste barna. Det har vært en liten nedgang i søkning i aldersgruppen av de yngste barna. Vurderinger på samme tidspunkt i fjor var at det kunne bli en økning i denne aldersgruppen med tanke på endring i kontant-støtten, men det har ikke skjedd.

4.9 Hjemmetjenesten

4.9.1 Helhetsvurdering

Virksomheten har gjennom 2012 hatt fokus på å samhandlingsreformen og de utfordringer den gir kommunen.

Tildelingskontoret jobber etter rutiner som er basert på tjenesteaftalene kommunen har inngått med Sykehuset Innlandet HF. Erfaringene hittil, er at samarbeidet med sykehusene stort sett går greit. Rutiner og prosedyrer som kommunen har utarbeidet sørger for at både kommunen og sykehusene forholder seg til lovverk og avtaler som er laget.

Hjemmetjenesten yter tjenester på flere nivåer. Virksomheten får gode tilbakemeldinger på de tjenestene som gis. Det har vært stort fokus på å kunne gi innbyggerne den behandling og hjelp de trenger i eget hjem, så lenge dette er faglig forsvarlig.

Generelt er det en økning av brukere med alvorlige diagnoser som ønsker å bo hjemme så lenge som mulig og om mulig også få lov til å avslutte livet i eget hjem. Hjemmetjenesten har, i samarbeid med spesialisthelsetjeneste og fastleger, klart å få dette til i de fleste tilfeller. Tilbakemeldingene fra brukere/pårørende har i disse tilfellene vært positive.

4.9.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Hjemmetjenesten hadde to tilsyn fra Fylkesmannen i 2012.

- Tildelingskontoret: Tilsyn av saksbehandling av vedtak om avlastning til eldre og tidsbegrensede opphold i sykehjem. Her fikk kommunen ingen avvik.
- Hjemmetjenesten: Tilsynet omfattet medikamenthåndtering, forebygging og behandling av underernæring hos eldre som har vedtak om hjelp til legemiddelhåndtering. Her ble det avdekket to avvik. Avvikene viser mangelfull dokumentasjon av kommunikasjonen mellom legekantor og hjemmetjenesten når legemidler endres, samt mangelfull dokumentasjon av tiltak og oppfølging av pasienter med fare for underernæring.

Virksomhetsleder startet et prosjekt for hjemmetjenesten høsten 2012. Initiativet til prosjektet kom med bakgrunn i de erfaringer og utfordringer som hjemmetjenesten møter i hverdagen. Prosjektet har tre prosjektgrupper som drives av de ansatte. Arbeidet er delt inn i følgende fokusområder:

Årets suksesshistorie

Etisk kompetanseheving

Nord-Aurdal kommune ble i 2012 med som deltakerkommune i et prosjekt fra KS som heter "Samarbeid om etisk kompetanseheving". Formålet med prosjektet er å forplikte kommunene til å etablere møteplasser for systematisk, etisk refleksjon. Målet er å heve den etiske kompetansen i helse- og omsorgstjenesten. Den etiske refleksjonen er med på å heve kvaliteten i tjenesten og styrke refleksjonskompetansen hos de ansatte.

Hjemmetjenesten har to "ildsjeler" som har vært på kurs i metoder og verktøy for etisk refleksjon. De har siden sommeren 2012 tatt ut en liten gruppe medarbeidere i lunsjen cirka hver 14. dag samt brukt gruppemøtene for refleksjon rundt begrepene verdighet og respekt i relasjon til brukere og pårørende. "Ildsjelene" har tatt på seg oppgaven med å kalle inn medarbeidere som har stått i vanskelige situasjoner for refleksjon, i etterkant av opplevelsene.

Erfaringene ved bruk av disse refleksjonsmetodene har vært god. Spesielt refleksjon i etterkant av utfordrende situasjoner i praksis har gitt veldig gode tilbakemeldinger og personalet har begynt å etterspørre mer bruk av refleksjonsmetodene. Det oppleves at ved å sette fokus på dette, opparbeides det en større bevissthet i personalet og hyppigere bruk av etisk refleksjon i hverdagen..

- Forslag til tiltak som stimulerer til kompetanseheving.
- Forslag til intern organisering som skal bidra til økt kvalitet på tjenesten og pasientsikkerheten.
- Forslag til tiltak som bidrar til økt myndiggjøring, bedre kvalitet og pasientsikkerhet.

Resultatene av dette prosjektet skal være viktige elementer i den videre planleggingen av hjemmetjenesten og dens drift fremover.

Hjemmetjenesten har hatt sju høyskolestudenter i praksis i 2012; fem sykepleiestudenter og to vernepleiestudenter. Hjemmetjenesten er en viktig læringsarena som utfordrer studenter og personalet både faglig, mellommenneskelig og praktisk. Veilederne har fått opplæring i veiledningsmetoder via høyskolen på Gjøvik. I tillegg er det rom for å ta inn lærlinger, helsefagarbeiderelever fra videregående skole. Det tilbys også praksisplasser for elever fra Kvalifiseringssenteret som trenger språktrening.

Med forankring i Kompetanseløftet 2015 deltok virksomhetene innen helse, omsorg og velferd i et prosjekt i samarbeid med KS om å utarbeide en strategisk kompetanseplan i 2011. Planen har som mål å bidra til at kommunen rekrutterer de faggruppene det ses på som nødvendig å ha, og ha flere av for å imøtekomme forventningene som ligger i samhandlingsreformen. Planen ble ferdigstilt og offentliggjort i desember 2012.

Jf Kompetanseløftet 2015 tok regional kompetansegruppe initiativ til å starte med kompetanseheving innen demensomsorgen i alle Valdreskommunene. Demensomsorgens ABC startet opp som et samarbeid mellom regional kompetansegruppe i Valdres og Kompetansesenteret for aldring og helse. Fra hjemmetjenesten er det 13 deltakere.

Virksomhetene innen pleie og omsorg deltar i prosjekt gjennom Kommunenes Sentralforbund med fokus på etisk kompetanseheving. Representanter fra prosjektet deltok på oppstartseminar på Gardermoen i mai 2012 og i Oslo i september 2012. De tre involverte virksomheter har representanter som driver prosjektet fremover mot de målsetningene som er laget for prosjektet. Ett av hovedmålene er at etisk refleksjon skal implementeres som et arbeidsverktøy som skal brukes i hverdagen, også etter at prosjektet er avsluttet.

Som lovfestet i ny Helse- og omsorgstjenestelov opprettet Nord-Aurdal koordinerende enhet. Leder for koordinerende enhet er plassert i tildelingskontoret og alle henvendelser der det er definert behov for koordineringer av tjenester skal gå gjennom tildelingskontoret. Arbeid med rutiner og prosedyrer for koordinerende enhet skal foregå i 2013.

4.9.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 3,2 mill. kr (9%). Overforbruk på lønn utgjør 2,3 mill. kr, lønnskostnadene er 7% over budsjett. Kjøp av tjenester fra private har et overforbruk på 0,7 mill. kr

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	40 141	36 950	36 292	35 501	3 191	109

Virksomheten har i 2012 hatt en markant økning i mottak av utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Dette er et resultat av samhandlingsreformen. Denne pasientgruppen trenger pleie og behandling i eget hjem og har utfordret hjemmetjenesten på bemanning og kompetanse. Over-

forbruket på lønnskostnadene kan delvis forklares med dette. Overforbruket på kjøp av tjenester skyldes omfattende bruk av brukerstyrt personlig assistent (BPA).

Hjemmetjenesten hadde mål om et sykefravær på mindre enn 12% og endte på 11,3%.

Tiltak i økonomiplan 2012-2015 der hjemmetjenesten skulle legge om medikamenthåndteringen til multidose, ble ikke gjennomført i 2012. Dette grunnet at leverandøren av denne tjenesten gikk konkurs. Tiltaket er tatt opp som tiltak igjen i økonomi og strategiplan for 2013-2016.

4.9.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner – pleie og omsorg

Her vises og vurderes resultat og ressursbruk for pleie- og omsorgstjenester samlet i kommunen, basert på KOSTRA. Dette omfatter derfor virksomhetene Hjemmetjenesten, Helse og omsorg og Miljøarbeid.

Pleie og omsorg	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Kvalitet									
Andel plasser i enerom i pleie og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	87,7	100	100	93,6	95,9	93,2
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,35	0,44	0,41	0,38	0,55	0,15	0,37	0,52	0,43
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,54	0,67	0,69	0,42	0,27	0,21	0,29	0,52	0,43
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/eget bad/wc	18,0	18,3	18,3	74,1	61,2	100	82,3	68,6	80,9
Prioritering									
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	41,7	38,8	40,6	33,2	36,2	36,5	34,0	35,7	31,7
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	16 684	17 813	19 894	18 641	19 661	19 412	17 498	18 046	15 289
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over	297 529	318 069	359 441	349 267	289 661	354 505	321 668	323 735	339 698
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over	105 755	112 260	123 058	106 076	105 521	123 429	111 014	108 651	111 064
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo	36	35	33	57	47	45	45	45	45
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo	61	63	65	36	44	44	50	50	49
Dekningsgrad									
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	18	18	16	16	17	15	24	23	20
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	78	77	74	83	79	74	82	83	74
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	281	308	274	373	371	407	359	340	341
Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	3,8	3,3	3,3	6,1	4,7	4,7	6,0	5,5	5,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	10,6	9,4	9,6	19,9	12,9	13,4	14,2	13,4	13,8
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	279 336	278 066	346 948	168 735	208 052	258 523	211 008	206 140	213 814
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	692 800	729 688	747 719	827 047	1 238 508	1 114 556	916 166	985 380	959 213

Utdypende indikatorer									
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	46,9	49,5	50,0			35,2	19,4	17,9	19,1
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	23,5	25,5	24,0			33,3	13,4	12,4	12,8
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	14,9	12,6	19,6			12,9	11,6	12,5	11,8
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	4,5	6,1	6,8	2,6	5,9	4,4	4,9	3,9	4,7
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning Enhet : Prosent	71	72	70	83	73	80	73	77	74

I begrepet hjemmetjenester inngår hjemmesykepleie, praktisk bistand, tjenester fra psykisk helsearbeid og miljøarbeid.

Nord-Aurdal kommune prioriterer pleie og omsorg høyt. Dette vises ved at vi bruker en større del av netto driftsutgifter på pleie og omsorg enn noen av sammenligningskommunene og sammenligningsgruppene og at netto driftsutgifter pr innbygger er høye. Også målt i netto driftsutgifter til pleie og omsorg i kr pr innbygger ligger vi høyt.

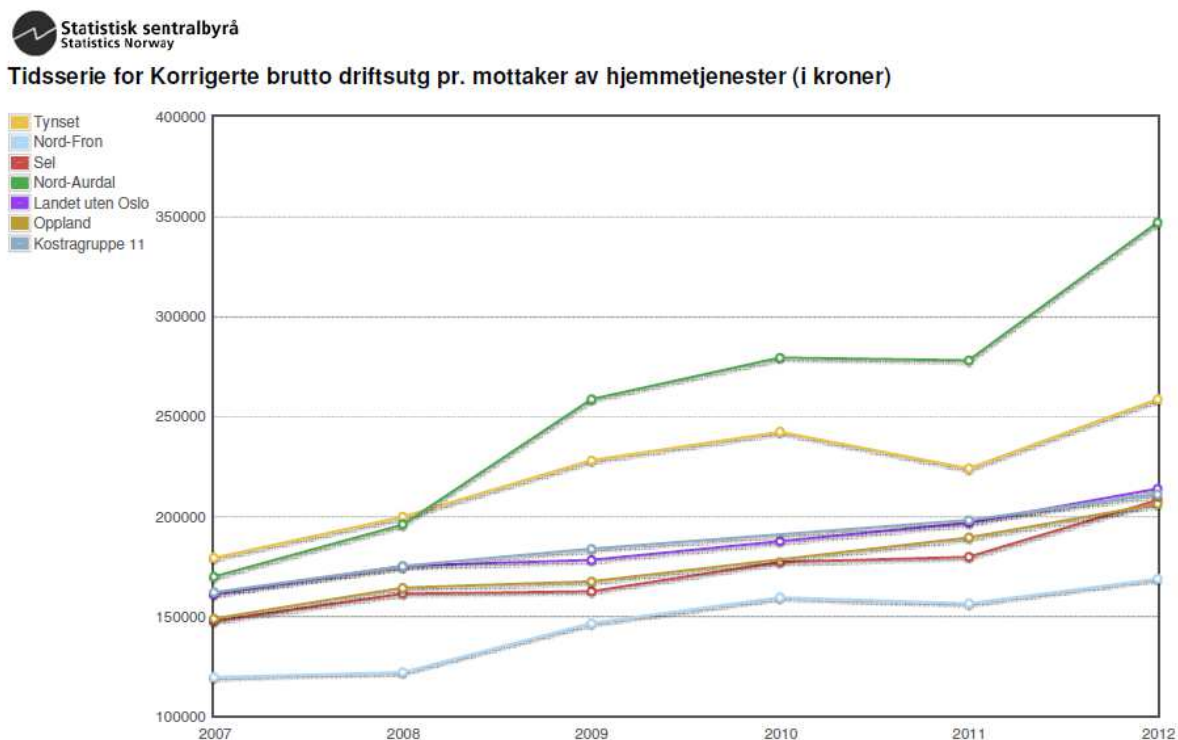
Kommunen bruker en stor del av pleie- og omsorgsbudsjettet på tjenester til hjemmeboende og en mindre del til institusjoner. Dette skyldes bl.a. en prioritering av hjemmebasert omsorg framfor institusjonstjenester. Kommunens innbyggere ønsker også å bo lengst mulig hjemme

Kommunen har lavere enhetskostnader (høy produktivitet) på institusjonstjenester. Gamle bygg som er nedskrevet og en nøktern grunnbemanning gir lave enhetskostnader

Kommunen har høye enhetskostnader (lav produktivitet) på hjemmetjenester. Her bruker vi 64 % mer enn kommunegruppa og 62 % mer enn landet. Dette utgjør en merkostnad for kommunen på i størrelsesorden 30 mill. kr. Færre enn 10 % av landets kommuner har høyere korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester enn Nord-Aurdal.

Enhetskostnadene i hjemmetjenestene har økt med 25 % fra året før. Dette er en markant økning, som delvis skyldes samhandlingsreformen og at flere pasienter skrives ut tidligere til mer oppfattende behandling lokalt.

Figuren under viser nivå og utvikling på enhetskostnader i hjemmetjenester³³:

Kommunen har bevisst ønsket å styre mot at en stor del av omsorgen gis i hjemmetjenesten, både fordi de fleste brukerne ønsker hjelp slik at de kan bo hjemme lengst mulig og fordi hjemmetjenester er rimeligere enn institusjonstjenester. Det er naturlig at kommunen får høyere samla kostnader i hjemmetjenester som følge av en slik politikk; for Nord-Aurdal kan en imidlertid ikke se at dette har gitt lavere samla kostnader innen pleie og omsorg i forhold til sammenligningsgruppene.

Noe av forklaringen på høyere kostnader i hjemmetjenestene kan være at tjenesten ikke er organisert optimalt.

Høye kostnader i hjemmetjenesten skyldes ikke at kommunen har spesielt mange brukere. I alle de tre aldersgruppene 0 – 66 år, 67 – 79 år og 80 år og over, er andelen av innbyggerne som mottar slike tjenester lavere enn både kommunegruppe 11 og landet³⁴.

En årsak til høye kostnader i hjemmetjenestene er høy andel mottakere med omfattende bistandsbehov. I aldersgruppa 0 – 66 år er andelen med omfattende bistandsbehov godt over dobbelt så stor hos oss som i kommunegruppa og landet, i aldersgruppa 67 – 79 år noe under dobbelt så stor. Også antall timer tildelt hjemmesykepleie er høyt. Det er mindre enn 25 % av landets kommuner som tildeler like mye eller mer hjemmesykepleie (gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke) som Nord-Aurdal kommune.

Stor andel brukere med omfattende bistandsbehov kan skyldes flere forhold, at kommunen har brukere med større bistandsbehov enn andre kommuner eller at vi holder et høyere

³³ Kilde: Statistisk sentralbyrå, KOSTRA

³⁴ I aldersgruppa 67 – 79 år er andelen mottakere 74% av alle innbyggere i aldersgruppa, noe som er likt gjennomsnittet i landet, men under snittet i kommunegruppe 11.

tjenestenivå ved å tildele flere timer bistand enn det andre kommuner gjør. Det kan være et forhold at fordi vi tildeler hjemmetjenester til en mindre andel av befolkningen enn sammenligningskommunene, vil det være en noe større andel av de som får tjenester som har et høyt bistandsbehov.

Et annet forhold kommunen skiller seg ut på er høy andel, 30 %, ufaglærte som arbeider innen pleie og omsorg. Andelen har økt det siste året.

Det fremgår at kommunen gir et høyere antall timer fysioterapi enn sammenlignbare kommuner. Grunnen er prioritering av fysioterapi under korttidsopphold og i rehabilitering, slik at tjenestemottakerne kan komme raskere tilbake til eget hjem. Ellers viser tallene at kommunen har et sykehjem med tilbud langt under gjennomsnittet når det gjelder botilbud med eget bad/wc.

4.10 Helse og omsorg

4.10.1 Helhetsvurdering

Det var i 2012 en økning på søknader og aktivitet i forhold til korttidsopphold. Det er i tillegg mange utfordringer knyttet til behandlingen av en stadig økende gruppe med demenssykdom som trenger særskilt oppfølging i forhold til uro og adferdsproblematikk. Dette krever til sammen mye kompetanse og samhandling med andre i tjenesteapparatet.

Aurdalsheimen har gjennom flere år fokusert på kompetanseheving og en tilpasning av tjenestetilbudet i forhold til at samhandlingsreformen skulle gjennomføres. En forsøker å være i forkant, sørge for å ha kompetanse i form av nok høgskoleutdannede og helsefagarbeidere, gjennomfører internundervisning og deltar i utviklingsprosjekter.

Det arbeides kontinuerlig i forhold til å implementere lokale tiltak og strategier som fungerer i møte med de utfordringene tjenestene for mennesker med demenssykdom står ovenfor.

Etter lengre tid med få ledige plasser på fastlegenes lister ble det i 2012 gjort vedtak om opprettelse av en ny fastlegehjemmel. Ny lege ble tildelt hjemmel i desember 2012, med oppstart i august 2013.

Kommunedelplan for Helse-og omsorgstjenester beskriver dagens organisering og tjenestenivå. Planen peker på hvilken retning en tror at tjenestene vil utvikle seg framover og hvilke utfordringer en vil stå ovenfor. Kommunedelplanen inneholder en fireårig tiltaksdel, som beskriver mål og konkrete oppgaver/tiltak for perioden. Denne rulleres årlig.

Årets suksesshistorie

Arbeidsglede og motivasjon

De ansatte er veldig flinke til å holde arbeidsglede og moral oppe, tross til dels utfordrende hverdager. I en avdeling på Aurdalsheimen ble tre arbeidsgrupper slått sammen til to i 2012. Det har vist seg å bety mye for fleksibilitet og felles arbeidsmiljø. Det har bidratt til et større felles fagmiljø med refleksjoner og veiledninger. Felles tiltak er lettere gjennomførbare fordi en når flere med noenlunde samme referanseverdi samtidig.

Personalet er blitt mer løsningsorientert. De ulike kompetanseutviklingsprosjektene har gitt medarbeiderne økt trivsel samt følelse av mestring og mening i egen arbeidshverdag. Strukturen på avdelingen har også gjort det mulig å rullere personalet og tilrettelegge for å unngå sykmeldinger samt tilrettelegge for andre, slik at de tross grad av sykmelding eller fysiske helseplager har kunnet stå helt eller delvis i arbeid.

Medarbeiderne er kreative, og klarer på en god måte å gi pasientene en god personsentrert og aktiv omsorg, skreddersydd til den enkeltes behov. Det er også iverksatt felles tiltak i avdelingen for å øke livskvalitet og trivsel for pasientene.

Planen beskriver tjenester innen tre virksomhetsområder: Hjemmetjenesten, Familiens Hus og Helse og omsorg.

Strategisk kompetanseplan, som er en fagplan for helse, omsorg og velferd ble ferdigstilt i 2012. Denne har en tiltaksdel som rulleres hvert år. Den blir en nyttig redskap for å styre kompetansebehov og -utvikling framover

4.10.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Aurdalsheimen

Antall søknader på korttidsopphold og tidlig utskrivning fra sykehus fortsetter å øke. Dette medfører stor aktivitet, og mange inn- og utskrivninger i korttidsavdelingen. Foruten planlagte og tidsbegrensede korttidsopphold har det vært mange som av ulike årsaker har fått forlenget opphold. Det er også en økning i avlastningsopphold og øyeblikkelig hjelp.

Utvikling antall korttids -og avlastningsopphold

	2010	2011	2012
Korttidsopphold	194	244	273
Avlastningsopphold	30	23	34

Flere pasienter med kompleks demenssykdom fører til at de faglige utfordringer har blitt større enn tidligere. Det psykososiale pasientmiljøet, og sammensetningen av pasienter med ulike demenssykdommer i ulike stadier, er blitt vanskeligere å håndtere på en tilfredsstillende måte innefor den bygningsstrukturen og personalmessige rammen avdelingen for demente har.

Personalgruppene har vært delaktige i viktig kompetanseøkning det siste året. Flere har tatt fagbrev som helsefagarbeider. Én sykepleier og én helsefagarbeider har tatt videreutdanning i henholdsvis ledelse og rehabilitering. Økt kompetanse blant personalet er en viktig indikator på god kvalitet i helse- og omsorgstilbudet.

Gjennom prosjektet Samarbeid mellom alderspsykiatrisk avdeling og kommunale sykehjem (SAM-AKS) utvikles kvaliteten og kompetansen heves.

Prosjektet er et samarbeid mellom alderspsykiatrisk avdeling i sykehuset og sykehjem i Hedmark og Oppland. Målet er bedre undersøkelse og behandling, og å utvikle og evaluere en modell for samhandling mellom spesialisthelsetjeneste og sykehjem. Det inngår også en forskningsdel.

Det er tatt i bruk TID-veiledning (Tverrfaglig Intervensjonsmodell ved utfordrende atferd ved Demens). Intervensjonen bygger på prinsipper og struktur fra kognitiv atferdsterapi og ideer fra personsentrert omsorg. Bruken av dette skal økes siden kartlegginger etter utført veiledning viser bedring av agitasjon (utagering) hos pasientene og reduksjon i belastning hos sykehjemspersonalet. Målet er redusert adferdsproblematikk blir redusert og reduksjon i tvangsvedtak.

Etisk kompetanseheving er et annet prosjekt som avdelingene er involvert i. I noen avdelinger er det satt av tid hver morgen hvor personalet deltar i refleksjoner og diskusjoner rundt dagsaktuelle eller tenkte faglige tema og/eller dilemmaer.

Kompetanseutviklingstiltak som går på tvers av virksomheter innen helse, omsorg og velferd i kommunen. Settes opp 1 gang/måned etter årshjulet for internundervisning. Det brukes interne foredragsholdere/fagfolk. Undervisningen foregår på arbeidsplassen i arbeidstida og på et tidspunkt som muliggjør at flest mulig kan delta.

Verdighet i Valdres er et regionalt prosjekt hvor det er en kartlegging og evaluering av situasjonen rundt hvert enkelt dødsfall. Dette skal gi tid og rom for refleksjon over hva som er bra eller kan bli bedre rundt for eksempel smertelindring og oppfølging i terminal fase, samt samhandling med pårørende. Refleksjoner er viktig med hensyn til kompetanseutvikling og tjenestekvalitet. Evalueringen har vært utført på samtlige dødsfall (49) i avdelingene i 2012.

Tverrfaglig arbeid: Det samarbeides særlig med hjemmetjenesten, fysioterapeut og fastleger. Tverrfaglig arbeid ved korttidsavdelingen er spesielt viktig og dette fungerer svært bra. Det foregår også mye samhandling med sykehus. Det gode samarbeidet med sykehjemslegen er særdeles viktig for å sikre riktig utredning, diagnostisering, behandling og oppfølging av pasientene.

Pårørendearbeid tar nå mer tid enn tidligere. På grunn av til dels svært syke pasienter er det viktig at personalet er i stand til å prioritere målrettet pårørendearbeid (samtaler, veiledning, informasjonsinnhenting m.m). Pårørende er en viktig samarbeidspart i arbeidet med å kunne gi alle pasienter et så verdig og faglig godt helsetilbud som mulig. Samarbeidsrelasjonen med familien er også viktig for god kommunikasjon og tillit.

Samarbeid med frivillige/lokalsamfunn: Virksomheten har vært i kontakt med frivillighets-sentralen i forhold til bistand til for eksempel å gå turer, lese for pasienter og lignende. Den frivillige kapasiteten har dessverre ikke vært tilstrekkelig til at slike avtaler har kunnet blitt inngått. Det har imidlertid vært gjennomført månedlige hyggetreff på Aurdalsheimen i regi av frivilligsentralen. Frivillige kjører ut mat fra kjøkkenet på Aurdalsheimen til hjemmeboende tre dager i uka.

Legetjenesten

Fagernes Legesenter har i 2012 hatt en økning i antall henvendelser. Det var 53.000 henvendelser på legesenter og legevakt i 2012. Dette er 2 000 mer enn året før. Ventetiden på telefonen er gjennomsnittlig 2 min. og 16 sek.

Det ble søkt om tilskudd fra Helsedirektoratet til opprettelse av ny fastlegehemmel. Kommunen fikk midler, kr 300 000, som brukes blant annet til noe ombygging ved senteret slik at ny lege får eget kontor. Dette arbeidet startet i slutten av 2012 og ferdigstilles i 2013.

Legesenteret fikk betalingsterminal og ny datamodul for e-resept. Aalle resepter blir elektroniske og at pasienten kan hente medisiner sine på hvilket som helst apotek i hele landet.

”Faste medisiners år”: Et mål for legetjenesten i 2012 var å ajourføre pasientenes medisiner og sørge for gode kvalitetssikringsrutiner angående bestilling av medisiner fra hjemme-tjenesten. I tillegg skulle det sikres gode rutiner for bestilling og håndtering av alle resepter ved senteret. Dette arbeidet videreføres i 2013.

Valdres vaktsentral

Vaktsentralen bemannes på dagtid av kommunen. Resten av døgnet er dette en interkommunal tjeneste. Det har vært en del arbeid i forhold til etablering av nytt nødnett som skal komme i løpet av 2013. Mottak av alarmer, både private og kommunale som administreres av vaktsentralen fases gradvis ut, slik at sentralen kan driftes som en ren medisinsk tjeneste i nytt lokalmedisinsk senter i 2015.

Valdres fødestogo

Fødetilbudet ble avviklet av Sykehuset Innlandet 31.12.2012. Synkende fødselstall og manglende oppfyllelse av de kavalitetskrav som stilles til en god fødselsomsorg var årsaken til avviklingen. Jordmortjenesten fortsetter med svangeskapskontroller i lokalene inntil nytt VLMS åpner. Jordmødrene har døgnvakt og ivaretar behovet for følgetjeneste og eventuelle nødfødsler.

4.10.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 1,7 mill. kr (5%).

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	39 757	38 027	37 108	40 190	1 730	105

Overforbruket ligger i sin helhet på Aurdalsheimen som har et overforbruk på 2,1 mill. kr. Det skyldes økte utgifter til innleie av ekstrapersonell i forbindelse med pasienter som har krevet særskilt oppfølging. Når grunnbemanningen er lav må det leies inn vikarer fra første sykedag og det samme med ekstrapersonell når behovet oppstår. Flere av pasientene har også hatt behov for én til én bemanning deler av året.

Disse utfordringene har også medført en lavere pleiefaktor for de andre pasientene enn det som var forutsatt.

På grunn av langtidssykemeldinger ble det mye overtid på sykepleiere for å sikre faglig forsvarlig drift. En må som et minimum ha én sykepleier tilgjengelig hele døgnet. Dette førte også til et akutt behov for å bruke vikarbyrå i sommerferien – noe som også drar lønns-kostnadene opp.

Det har vært økte utgifter til medisinsk utstyr og medisiner som følge av at flere pasienter utskrives tidligere til ferdigbehandling etter sykehusopphold.

Sykefraværet for Helse og omsorg var på 11,1% mens målet var at det skulle være under 6%. Det er Aurdalsheimen og Fødestogo som har det høyeste fraværet. Sykefraværet varierer mellom avdelingene på Aurdalsheimen. På korttidsavdelingen ligger fraværet på 5 %. Korttidsavdelingen er av nyere dato og har bl.a. bad på alle rom. Det kan tyde på at fysiske arbeidsforhold også har innvirkning på sykefraværet. Det arbeides mye med oppfølging av de som er sykmeldt og de som står i fare for å bli det. Det gjennomføres omfattende tilrettelegging og det søkes tilretteleggingstilskudd i mange saker.

4.10.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Resultat og ressursbruk for pleie- og omsorgstjenester er vist samlet i avsnittet ”4.9.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner” på s. 46.

4.11 Miljøarbeid

4.11.1 Helhetsvurdering

Ut fra virksomhetens hovedprioriteringer i økonomiplan 2012-15, har 2012 medført følgende resultater.

Boligene

Tjenesten har de senere årene gjennomført store driftstilpasninger, og i 2012 kunne kommunen ta i bruk 10 nye leiligheter i Kongsvegen bofellesskap på Leira. Dette medførte samtidig at kommunen kunne avvikle andre mindre hensiktsmessige boliger, samt at tre leiligheter på Vikatunet 2 kunne fristilles til andre boligsosiale formål.

I løpet av 2012 er alle boligene ved Vesle-Tveit og Kongsvegen bofellesskap tatt i bruk. Innflyttingen i de siste leilighetene kom som en konsekvens av at tidligere brukere ved barneavlastningen er blitt voksne, samt tilflytting til kommunen. Tjenesten gjennomførte en brukerundersøkelse i 2012. Resultatene fra denne vil bli brukt i det videre utviklingsarbeidet.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Tjenesten har ikke fått nye brukere som har organisert sin tjenesteyting med BPA i 2012, men har videreført tiltakene som kom som en økning i 2011.

Ledelse

Tjenesten ble i 2012 ledet av virksomhetsleder Familiens hus, med to avdelingsledere for boligene, og en avdelingsleder for aktivitetstilbudet; skogsgruppa. Tjenesten ble evaluert av eksterne konsulenter i 2012. Evalueringene fra denne gjennomgangen ble utredet videre i 2012, noe som resulterte i at tjenesten ble fusjonert med Familiens hus. Foreløpige utredninger har medført at mellomledertettheten i virksomheten vil bli utredet videre, da en har erfart at miljøarbeid har utfordrende store avdelinger knyttet til drift av boligene.

Aktivitetstilbud

Nord-Aurdal kommune har fattet vedtak om etablering av dagtilbud. Vedtaket har forankring i fortsatt ivaretagelse av brukerne i skogsgruppa som mistet sin VTA-plass (varig tilrettelagt arbeidsplass) ved utgangen av 2012. Kommunestyrets vedtak sikrer at brukere fortsatt skal få et aktivitetstilbud, men at dette i framtiden er å forstå som et sosialt tilbud som ytes etter enkeltvedtak fra tildelingskontoret. Med bakgrunn i kommunestyrevedtaket startet en opp med etableringen av Leirali dagaktivitetstilbud i 2012. Intensjonen er å samle kommunens

Årets suksesshistorie

Nye tilbud med omstillingsdyktige medarbeidere

Nord-Aurdal kommune har de senere årene tilbudt enkelte brukere aktivitetstilbud på dagtid, men har i liten grad hatt noen samlet organisert aktivitetstjeneste. I 2012 har det vært jobbet med utredninger omkring etablering av et samlokalisert aktivitetstilbud på Leira. Flere medarbeidere har deltatt i utredninger omkring alternative aktiviteter, nye turnuser for frigjøring av arbeidskraft samt kartlegging av kompetanse og ønsker i personalgruppene i forhold til bemanning av aktivitetstilbudet.

Høsten 2012 flyttet psykisk helsearbeid inn i de nye lokalene på Leira, og byggingen av produksjonshall for skogsgruppa er godt i gang. Med den tverrfaglige innsatsen fra medarbeiderne som forankring, går vi inn i et nytt år hvor flere brukere etter hvert vil kunne tilbys en hverdag med meningsfylte aktiviteter

samlede dagtilbud på én plass. Som et følge av dette er det satt i gang en byggeprosess slik at skogsgruppa kan tilslutte driften sin i dagaktivitetstilbud i 2013.

4.11.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Avdeling Fagernes (Vesle-Tveit og Base Lia)

Hovedfokuset for tjenesten i 2012 har vært krav til kvalitet og innhold i tjenesten. For å sikre faglig kvalitet på tjenestene har avdelingen hatt et særlig fokus på samarbeid i personalgruppa, strukturering av arbeid etter dagsplaner, vedlikeholde dagsplaner ut fra vedtak og gjennomgående faglig fokus. Vesle-Tveit har fått to nye brukere i 2012.

Avdeling Leira (Kongsvegen og andre boliger på Leira)

Innflyttingen i Kongsvegen bofelleskap har medført at tre personalgrupper har blitt slått sammen til én. Det er gjennomført lokale prosesser for etablering av felles kultur, herunder evnen til å samarbeide omkring brukere som har vært nye for deler av personalgruppene (gruppa).

Skogsgruppa

Skogsgruppa er organisert med en fast utegruppe i skogen, og en innegruppe på vedbua på Leira. Utegruppa arbeider med rydding og tynning på kommunal grunn på Marstein, Leira og Liaskogen. I tillegg har det vært noen mindre oppdrag på privat grunn. Innegruppa har siden oppstart hatt en god volumøkning i vedproduksjon. Dette er oppnådd ved økte ferdigheter hos arbeidstakerne. Produksjonen av ved pakket i 60 liters sekker var for 2012: Blandingsved 3723 stk, bjørkeved 1745 stk, skrotved 156 stk, sum 5633 vedsekker. Viktigst av alt er likevel den miljøterapeutiske effekten arbeidet medfører for tjenestens brukere.

4.11.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 0,8 mill. kr (4%). Dette knytter seg til Kongsvegen bofelleskap der lønnskostnadene var 1,1 mill. kr (8%) høyere enn budsjettet.

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	24 534	23 703	22 994	19 845	832	104

Hovedgrunnen til overforbruket er bemanningssituasjon ved Kongsvegen bofelleskap. Tre personalgrupper ble slått sammen i 2012, noe som inkluderte at flere medarbeidere måtte bli kjent med nye brukere. Enkeltbrukeres tilflytting (overganger), inkludert prosesser for etablering av nye rutiner, har således medført økte utgifter ved Kongsvegen bofelleskap. I sum utgjorde dette overforbruket 1,2 mill. kr.

Ved siden av overforbruket på Kongsvegen har Skogsgruppa hatt et samlet overforbruk på 0,2 mill. kr. Hovedbegrunnelsen for dette overforbruket skyldes utgiftsføring av lønnsutgifter Nord-Aurdal kommune har i forbindelse med enkeltbrukere ved Valdres Arbeidssenter (VAS).

Virksomheten har arbeidet for å lukke avviket med en bevisst økonomistyring på øvrige områder. Innsparingstiltakene er gjort ut fra vurderinger som ivaretar faglig forsvarlighet. Ledig stilling som virksomhetsleder ble ikke tatt i bruk. Virksomheten har hatt en restriktiv vikarbruk ved sykefravær i boligene når dette har blitt vurdert som forsvarlig.

Sykefraværet var 13,6% som er over målet om at det ikke skulle overskride 10%.

En av boligene har et gjennomsnittlig sykefravær, én bolig har et svært høyt sykefravær, mens skogsgruppa og en tredje bolig har et lavt sykefravær. Boligen med høyt sykefravær er den samme boligen som har hatt de største endringsprosessene i 2012. Ved siden av omstillingene viser en nærmere analyse at fraværet også henger sammen med reelle og langvarige sykdomsforløp. Mot slutten av året ble det gjort strukturelle endringstiltak omkring IA-arbeidet for å kartlegge nærmere om dette kan redusere fraværet.

4.11.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Resultat og ressursbruk for pleie- og omsorgstjenester er vist samlet i avsnittet ”4.9.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner” på s. 46.

4.12 NAV Valdres

4.12.1 Helhetsvurdering

Arbeids- og velferdsetaten skal motvirke at brukere har lengre stønadsløp enn nødvendig og bidra til at de raskest mulig kommer i arbeid/aktivitet. Det skal gjøres ved å gi målrettet bistand til prioriterte grupper og foreta jevnlig oppfølging av den enkelte.

I 2012 gjennomførte NAV Valdres en stor omorganisering, et vertskommunesamarbeid som innebærer at innbyggerne i alle seks kommunene kan henvende seg til det kontoret de selv ønsker, uavhengig av bosted. Nord-Aurdal er vertskommune med delegert myndighet, dermed kan enkeltsaker diskuteres på tvers av kommunegrensene og de nødvendige vedtak fattes av alle de ansatte på hvilket som helst av de seks kontorene.

NAV Valdres har i 2012 hatt en god utvikling på parameterne som måler kvantiteten. Sammen med innføring av nytt internkontrollsystem, standard for arbeidsretting og veiledningskompetanse har virksomheten også utviklet kvalitetsarbeidet

Etaten skal ha et konstruktivt samarbeid med bedriftene for å inkludere flere i arbeid og for at rekruttering av arbeidskraft skal bli enklest mulig for bedriftene. NAV Valdres har i 2012 økt kontakten med næringslivet og har nå mellom 50 og 70 bedriftskontakter hver måned. Virksomheten har også en økning på antallet tilviste stillinger og er den enheten i Oppland som får flest henvendelser fra næringslivet med spørsmål om rekrutteringsbistand.

I møte med brukerne skal NAV opptre enhetlig og koordinert, og sette brukernes behov i sentrum. Det handler blant annet om service, respekt, informasjon, tilgjengelighet, kompetanse og et godt tilpasset tjenestetilbud. Høsten 2012 gjennomførte NAV Valdres opplæring på to svært sentrale områder for alle medarbeidere i virksomheten.

Arbeidsledigheten i Valdres har også i hele 2012 vært den laveste for regionene i Oppland og blant landets laveste med en månedsvariasjon fra 2,1 – 1,4%. NAV Valdres har tatt et initiativ til å analysere hvorfor det er slik selv etter at mange store arbeidsplasser har avsluttet sin virksomhet. I samarbeid med Næringshagen og NAV Oppland er det utarbeidet, og sendt ut, en

spørreundersøkelse til rundt 250 personer som mistet sitt arbeidsforhold som følge av nedleggelse.

4.12.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

2012 har vært et aktivt og positivt år for NAV Valdres. Omorganiseringsarbeidet har hatt stort fokus gjennom året. Medarbeidere har fått ny arbeidsgiver, nye arbeidsoppgaver og arbeider nå for innbyggere i hele Valdres.

Det er i Valdres hver måned 1600 innbyggere som får oppfølging av NAV Valdres. Av disse er det kun rundt 20 som har hatt sosialhjelp som eneste inntektskilde. I løpet av året har det vært nedgang på antall personer med oppfølging for sosialtjeneste, akutthjelp, sykemeldte og arbeidsavklaring.

NAV Valdres var i landssammenheng tidlig ute med å innføre Nasjonal Standard for arbeidsretting og tok oppfølgingsprogrammet i bruk i april 2012. Dette har vært viktig både som et ledd i kvalitetssikring av arbeidsoppgavene, og for felles forståelse av NAV sitt samfunnsoppdrag på tvers av tidligere enheter.

Innføring av nytt program for internkontroll av sosialtjenesten har også preget store deler av 2012. Vi har nå et system der risikoområder blir formidlet til ledelsen og korrigeringer for å redusere disse, blir i verksatt. Blant annet har NAV Valdres

gjennomført rutineendringer og prosedyreendringer på håndtering av akutthjelp. Opptelling av antallet som ser det nødvendig å søke akutthjelp er redusert fra et snitt på 67 innvilgede søknader hver måned i 2011 til 47 per måned i snitt i 2012.

Ungdomsprosjektet gikk over fra prosjekt til drift i 2012. Tiltakene fra prosjektet blir gjennomført både i grunnskolen, videregående skole og i NAV Valdres. I 2012 ble det gjennomført opplæring for elevene på Valdres Videregående skole. Dette var et samarbeid mellom NAV Valdres, politiet og flere banker i regionen. Målet er å forebygge at unge mennesker legger seg opp en gjeld som følge av spill, mobil og kredittkort.

I løpet av høsten 2012 fikk alle medarbeidere i NAV Valdres fem dager med opplæring. Tre dager med veiledningsmetodikken motiverende intervju (MI) og to dagers innføring i nytt

Årets suksesshistorie

Fri flyt i Valdres

NAV Valdres har gjennomført en vellykket organisasjonsendring og er nå en enhet med seks filialer. Valdres er den eneste av landets 83 regioner som har etablert en vertskommunemodell for NAV.

Men, det var mye som skulle på plass før den store omleggingen.

Etter grundige politiske vurderinger, der frykten for å miste både arbeidsplasser og et godt tilbud til brukerne ble luftet, ble Nord-Aurdal gjort til vertskommune.

Dermed kan enkeltsaker diskuteres på tvers av kommunegrensene og de nødvendige vedtak fattes av alle de ansatte på hvilket som helst av de seks kontorene

Noe av det beste ved omleggingen er muligheten til fordypning og spesialisering. Det er opprettet ulike team: ungdomsteamet, sosialfaglig team, økonomiteamet og arbeids- og rekrutteringsteamet, som er i sving på tvers av kommunene.

Brukerundersøkelse gjort på slutten av 2012 viser at brukerne er like fornøyd med tilgjengeligheten nå som tidligere, og at de er bedre fornøyd med den helhetlige servicen.

Samtidig scorer NAV Valdres høyere på medarbeidertilfredshet og resultatmålene. Virksomheten er blitt bedre på dialogmøter, aktivitetsplaner og oppfølgingsvedtak. Nå kan NAV Valdres ha oppmerksomheten på å høyne det faglige nivået i arbeidet, tidligere ble mye tid brukt på å få de minste kontorene til å fungere.

rundskriv knyttet til lov om sosiale tjenester. Opplæringen ble gjennomført i samarbeid med NAV Oppland og fylkesmannen.

NAV Valdres har gjennomført både medarbeiderundersøkelse og brukerundersøkelse for vinteren 2012. Også her er resultatene gode. Medarbeiderne har markant høyere tilfredshet knyttet til energi og trivsel, og brukerne våre gir oss en bedre måling nå enn for to år siden både på tilgjengelighet og helhetlig service fra NAV kontoret.

I juni ble det ført tilsyn med NAV Valdres kontor Etnedal. Tilsynet var en gjennomgang på vedtak til søkere av økonomisk sosialhjelp som hadde foreldreansvar. Ved gjennomgangen ble det avdekket et avvik. Tilsynet påpekte at de nye internkontroll systemene var på plass, men at de ikke hadde vært innført lenge nok til å gi resultat. Avviket ble lukket i 2012

4.12.3 Resultat og avvik

NAV Valdres måler virksomheten ut fra fire hovedgrupperinger.

- 1) Produksjon måles månedlig ved hjelp av målekort. Et oppsummert målekort er vist på neste side. Virksomheten har hatt en framgang i 2012 og bidrar med å trekke snittet for Oppland opp.
- 2) Medarbeiderperspektivet måles blant annet gjennom en årlig medarbeiderundersøkelse. Undersøkelsen viste en stor framgang på medarbeiderens egenvurdering av faktorer som gir energi. Medarbeidersamtale for alle ansatte er gjennomført. I 2012 var sykefraværet for ansatte i stat 14,3 % og ansatte i kommune 8,3 %. Vi jobber tett med IA rådgiver for individuelle tilrettelegginger.
- 3) Økonomiperspektivet blir fulgt opp månedlig ut fra kontordrift i stat og kommune og for kommunale og statlige tiltak. De økonomiske resultatene på tiltak som er knyttet til sosialtjeneste er framstilt for hver kommune i tabell II (s. 59).
- 4) Brukerperspektivet blir målt ved brukerundersøkelse. Dette ble gjennomført i november og desember 2012. Brukerne som har svart på undersøkelsen er totalt sett mer fornøyd med tjenestene de får. Også på tilgjengelighet gir brukerne våre oss bedre karakter enn før de organisatoriske endringene som ble gjennomført i januar 2012. NAV Valdres har eget brukertvalg som har to møter hvert halvår.

Resultat på målekort

Tabell I Målekort for enheten NAV Valdres

Resultatmål på produksjon

Beskrivelse av målet	Prioritet	Snitt/Sum 2012	Mål 2012	Status
Andel gjennomførte dialogmøte 2 innen 26 uker (kun sykmeldte uten fritak)	Høy	84%	80 %	●
Andel ordinære arbeidssøkere med oppfølging siste tre mnd	Høy	86%	80 %	●
Andel elektronisk innsendte meldekort (alle)	Middels	80 %	75 %	●
Andel arbeidssøkere som registrerer seg selv på nav.no	Middels	68 %	75 %	●
Andel arbeidssøkere med jobbmach	Middels	25%	-	●
Andel stillinger meldt til NAV med tilvisning (SP)	Høy	90 %	90 %	●
Andel stillinger meldt til NAV av den totale stillingstilgangen (markedsandel) (SP)	Middels	29 %	40 %	●
Andel ordinære arbeidssøkere mellom 20-24 år med oppfølging siste 3 mnd. (SP)	Høy	90 %	85 %	●
Andel ordinære arbeidssøkere under 20 år med oppfølging siste 3 mnd.	Høy	99 %	95 %	●
Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid (summert 4 mnd. periode, sep-des. vises i feb.) (SP)	Middels	64 %	65 %	●
Andel personer med nedsatt arbeidsvne med overgang til arbeid (summert 4 mnd. periode, sep-des. vises i feb.) (SP)	Middels	43 %	45 %	●
Andel personer med arbeidsavklaringspenger som har fått oppfølgingsvedtak (SP)	Høy	88 %	75 %	●
Andel som har godkjent aktivitetsplan av alle som mottar arbeidsavklaringspenger (SP)	Høy	85 %	75 %	●
Andel personer med nedsatt arbeidsevne med oppfølging siste 6 mnd.	Middels	90 %	75 %	●
Andel virksomheter med minst 5 ansatte som har fått arbeidsmarkedsbistand fra NAV(SP)	Middels	11,2 %	-	●
Andel "Kontakt bruker" innen 48 timer	Middels	82 %	85 %	●
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt (mer enn 3 måneder) skal reduseres i forhold til samme periode året før	Middels	19	29	●
Antall ungdom under 25 år som er mottakere av økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt (mer enn 3 måneder) skal reduseres i forhold til samme måned året før	Middels	5	9	●
Antall aktive brukere med utbetaling av økonomisk sosialhjelp skal reduseres i forhold til samme måned året før	Middels	182	185	●
KVP-deltakere i forhold til forventet antall	Middels	24	27	●

Resultat på økonomi

Tabellen nedenfor viser regnskapet for tiltakene i hver av kommunene sammenlignet med budsjett. Det vises økonomisk resultat for hvert av områdene rusarbeid, kvalifisering og økonomisk sosialhjelp.

Tabell II: NAV tiltak. Økonomisk resultat alle kommunene. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Avvik kr	Forbruk %
NAV TILTAK I SØR-AURDAL				
TILBUD PERSONER MED RUSPROBLEMER	0	50	-50	0
KVALIFISERINGSORDNINGEN	402	644	-242	62
ØKONOMISK SOSIALHJELP	2 030	2 030	0	100
SUM NAV TILTAK I SØR-AURDAL	2 432	2 724	-292	89
NAV TILTAK I ØYSTRE SLIDRE				
TILBUD PERSONER MED RUSPROBLEMER	53	100	-48	53
KVALIFISERINGSORDNINGEN	405	500	-95	81
ØKONOMISK SOSIALHJELP	2 631	2 850	-219	92
SUM NAV TILTAK I ØYSTRE SLIDRE	3 088	3 450	-362	90
NAV TILTAK I VESTRE SLIDRE				
TILBUD PERSONER MED RUSPROBLEMER	15	0	15	0
KVALIFISERINGSORDNINGEN	472	750	-278	63
ØKONOMISK SOSIALHJELP	2 143	2 448	-305	88
SUM NAV TILTAK I VESTRE SLIDRE	2 630	3 198	-568	82
NAV TILTAK I VANG				
TILBUD PERSONER MED RUSPROBLEMER	0	12	-12	0
KVALIFISERINGSORDNINGEN	538	483	55	111
ØKONOMISK SOSIALHJELP	998	1 120	-122	89
SUM NAV TILTAK I VANG	1 536	1 615	-79	95
NAV TILTAK I ETNEDAL				
KVALIFISERINGSORDNINGEN	61	300	-239	20
ØKONOMISK SOSIALHJELP	860	935	-75	92
SUM NAV TILTAK I ETNEDAL	921	1 235	-314	75
NAV TILTAK I NORD-AURDAL				
BEHANDLING RUSPROBLEMER	282	344	-62	82
KVALIFISERINGSPROGRAMMET	1 366	2 001	-635	68
SOSIALHJELP TIL LIVSOPPHOLD	4 538	4 950	-412	92
SUM NAV TILTAK I NORD-AURDAL	6 186	7 295	-1 109	85

Neste tabell viser regnskapet for drift av kontoret NAV Valdres (i alle kommuner) sammenlignet med budsjett.

Tabell III: NAV kontordrift. Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett
Tall i 1000 kr.

NAV-KONTOR INTERKOMMUNALT		Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr	Forbruk %
10	LØNSKOSTNADER, NETTO	7 313	6 801	0	512	108
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	338	122	0	216	277
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	104	30	0	74	346
13	KJØP AV TJENESTER	1 642	1 333	0	309	123
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	68	0	0	68	0
	Sum utgifter	9 465	8 286	0	1 179	114
10	LØNSKOSTNADER, NETTO	-480	0	0	-480	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-8 776	-8 256	0	-520	106
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-210	0	0	-210	0
	Sum inntekter	-9 465	-8 256	0	-1 209	115
	Netto	0	30	0	-30	0

Kontorkostnader

NAV Valdres har hatt god kontroll på kostnadene knyttet til kontordrift av den interkommunale tjenesten. Med hjelp av skjønnsmidler fra fylkesmannen har virksomheten båret de ekstra kostnadene som har kommet som følge av omorganiseringen. Blant annet fikk virksomheten en del kostnader knyttet til konvertering av fagsystemene fra seks kommuner mot vertskommune.

Kostnader til tiltak

NAV Valdres har gjennomgående for alle kommunene i Valdres hatt mindre overføringsutgifter til private enn budsjettert. For enkelte av kommunene skyldes dette i hovedsak færre brukere. For Nord-Aurdal kommune var det dobbelt så mange brukere i 2010 som i 2012. Tilsvarende var summen av lån og sosiale bidrag også det doble av resultatet for 2012. For fler av de andre kommunene er 2012 i et nedre område av et historisk normalområde.

Kvalifiseringsprogrammet er en lovbestemt rettighet for innbyggere med svært lave inntektsmuligheter og med betydelig nedsatt arbeidsevne. Tiltaket ble innført i kommunen i 2009. Valdres har i 2012 ikke hatt forventet antall deltakere ut fra nasjonale normtall som man har benyttet som grunnlag for budsjetteringen. Dette synes som et mindreforbruk på lønnskostnader under tiltak til hver kommune. Små endringer i antallet deltakere vil føre til store endringer i kostnadene til tiltaket da en deltaker svarer til en årskostnad på ca 200 000 kr.

Arbeids- og velferdsetaten skal motvirke at brukere har lengre stønadsløp enn nødvendig og bidra til at de raskest mulig kommer i arbeid/aktivitet. Det skal gjøres ved å gi målrettet bistand til prioriterte grupper og foreta jevnlig oppfølging av den enkelte. Etaten skal ha et konstruktivt samarbeid med bedriftene for å inkludere flere i arbeid og for at rekruttering av arbeidskraft skal bli enklest mulig for bedriftene.

NAV Valdres har i 2012 opparbeidet økt kontakt med næringslivet og har arbeidet intensivt med forbedringer knyttet til kvalitetssikring av tjenesten. Det er grunn til å tro at dette arbeidet gir bedre grunnlag for å holde kostnadene til sosialhjelp på et lavere nivå, men lav arbeidsledighet, relativt lave strømpriser, relativt lav rente er alle faktorer som også medvirker til mindre behov for bistand fra NAV.

Det er med andre ord slik at NAV hele tiden har som mål å gi rett tjeneste til rett tid og mindreforbruk er et ønsket resultat.

4.12.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Tabell IV: Nøkkeltall for sosialtjenesten i Valdres, KOSTRA.

Sosialtjenesten - nivå 2								
Valdres	0545 Vang	0544 Øystre Slidre	0543 Vestre Slidre	0542 Nord- Aurdal	0541 Etnedal	0540 Sør- Aurdal	Oppland	Landet
Prioritering								
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år, konsern 2012	1614	2177	3007	2411	2676	2337	2244	3013
Dekningsgrader								
Sosialhjelpsmottakere 2012	38	90	76	123	39	84	:	
Sosialhjelpsmottakere 2011	37	95	65	234	51	102		
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere 2012	2,4	2,8	3,4	1,9	2,8	2,7	:	2,4
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere 2011	2,3	3,0	2,9	3,6	3,6	3,2		
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	52395	56644	53553	84228	57077	58214	:	89872
Utdypende tjenesteindikatorer								
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned 2012	8270	7993	6738	5883	6943	5770	:	..
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned 2011	7720	7316	7758	6664	7258	4801		
Gjennomsnittlig stønadslengde 2012	3,1	3,7	4,1	4,1	3,1	4,3	:	..
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år 2012	2,3	3,1	3,1	4,6	3,8	4,4	:	..
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år 2012	3,4	4,2	4,5	4,1	2,8	4,2	:	..
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer 2012	15,8	26,7	30,3	32,5	12,8	32,1	:	34,2
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer 2011	18,9	23,2	29,2	41,2	26,9	31,4		

Tabellen viser nye kostratall for kommunene i Valdres for 2012 og noen sammenligningstall fra 2011. Dessverre ble ikke alle tallene for kommunegruppene og Oppland for 2012 klare fra statistisk sentralbyrå innen 15.3.2013 slik at det her ikke blir sammenlignet med Oppland eller den sammenlignbare kommunegruppen for de fleste parametrene. Det er viktig å understreke at ingen av kommunene i Valdres tilhører samme kommunegruppe. Dermed skal man være varsom med å sammenligne tallene på tvers av kommunene. Likevel er det enkelte «funn» i dette tallmaterialet som det er verd å bemerke.

Tre av kommunene i Valdres har i 2012 en betydelig nedgang i antallet sosialhjelpsmottakere. For Nord-Aurdal kommune er andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere falt fra 3,6 til 1,9. Ser vi Valdres under ett er det fremdeles slik at denne andelen er noe høyere enn for snittet av norske kommuner, nå med unntak av Vang og Nord-Aurdal. Ser vi da på andelen sosialhjelpsmottakere i 6 måneder eller mer, befinner alle kommunene i Valdres seg under snittet for landet.

Det er også i år store variasjoner i gjennomsnittlig utbetaling hver stønadsmåned fra kr 5 770 som er lavest til kr 8 270. Også i den enkelte kommune er det grunn til å legge merke til at det er relativt store årlige variasjoner.

For de minste kommunene kan enkeltbrukere gjøre store utslag på statistikken.

Tabell V Oversikt over antallet innbyggere i Valdres med oppfølging av NAV Valdres

Oppfølging av NAV Valdres	Arbeidssøkere	Sykemeldte	Tilpasset arbeidsretting, aap	Sosialhjelp eneste inntektskilde	KVP	Aktive brukere med utbetaling Sosialhjelp
1. tertial 2012	280	663	646	16	23	181
2. tertial 2012	270	608	625	14	24	170
3. tertial 2012	288	586	618	25	19	185

Tabellen viser at det er mellom 1 500 og 1600 innbyggere i Valdres som får en oppfølging hos NAV Valdres. Antallet sykemeldte med oppfølging er høyt, men er redusert fra 663 i første kvartal til 586 i tredje kvartal. Også antallet med tilpasset arbeidsretting er redusert gjennom året.. Fra historiske tall vet vi at det kan være relativt store årlige svingninger knyttet til antallet med behov for sosialhjelp. Det er grunn til å legge merke til at det i 2012 har vært et lavt antall innbyggere som har hatt sosialhjelp som eneste inntektskilde, og at totalantallet mottakere av sosialhjelp for hele Valdres i 2012 er lavere enn antallet sosialhjelpsmottakere i Nord-Aurdal kommune i 2011.

4.13 Familiens hus

4.13.1 Helhetsvurdering

Ut fra virksomhetens hovedprioriteringer i økonomiplan 2012-15, har 2012 medført følgende resultater.

Barneverntjeneste

Interkommunal barneverntjeneste i Valdres gjennomførte en møteserie med de andre hjelpe-tjenestene i samarbeidskommunene i 2012. Evalueringen hadde som målsetting å vurdere endringer som er innført etter at tjenesten ble interkommunal. Målsettingen var dels en forankring av faglig tilnærming, jf innføring av "Kvello-metodikk", og dels en evaluering av nærhet til samarbeidskommunes øvrige hjelptjenester ut fra at tjenesten nå er samlet på Fagernes. En ser at et forebyggende barnevernsperspektiv er avhengig av samhandling med flere hjelpetjenester for barn og unge. I 2012 fortsatte også den statlige opptrappingen av barneverntjenesten ved at tjenesten mottok opptrappingsmidler som førte til tilsetting av miljøterapeut i 50 % stilling.

Forebyggende helsearbeid

Som en del av avdeling forebyggende helsearbeids (helsesøstertjenestens) forebyggende innsats er det forankret i Kommunedelplan for helse- og omsorgstjenester at tjenesten skulle etablere et nytt tilbud med hjemmekonsulent fra helsestasjonen. En fant ikke rom for denne eta-

bleringen i 2012. Opprettelse av miljøterapeutstilling i barneverntjenesten, samt bruk av familieveiledere i avdeling Tilrettelagte tjenester for barn og unge, medfører at det kan settes inn hjelpetiltak i enkeltfamiliers hjem ved behov.

Frisklivs-/ folkehelsearbeid

Aktiviteten ved kommunens frisklivssentral er høy. Kommunens innsats for å forebygge livsstilssykdommer hos mennesker i risikofasen har så langt derfor vært vellykket ut fra denne strategien. Med tanke på antall innbyggere som benytter seg av tilbudet, ser tjenesten at en bør videreutvikle konseptet ytterligere i fremtiden. Mot slutten av 2012 ble det derfor planlagt oppstart av treningstilbud for yngre brukere ut fra en modell som kan sammenlignes med det bedre kjente allidrettsfenomenet. Det foreløpige utredningsarbeidet har konkludert at tilbudet skal rette seg mot ungdom som ikke benytter seg av andre organiserte aktivitetstilbud. I 2012 ble folkehelsekomitéen reetablert, og komitéen deltar nå i KS sitt folkehelsenettverk. Folkehelsekoordinator deltar også i samarbeidsutvalget til Valdres friluftsråd.

Årets suksesshistorie

Ny kompetanse med interkommunale samarbeid

Støttesenteret mot incest og seksuelle overgrep har i 2012 vært etablert i Nord-Aurdal gjennom egne konsultasjonsdager i Valdres. Tilbudet representerer en kompetanse Nord-Aurdal kommune ikke ville vært i stand til å tilby alene. Støttesenterets etablering i Valdres har medført at de har hatt 141 konsultasjoner med innbyggere i Nord-Aurdal i 2012, mot kun seks i 2010. Nord-Aurdal kommunens samarbeid med støttesenteret har slik medført at langt flere innbyggere, ved hjelp av rett kompetanse, har fått en tjeneste de har behov for.

I 2012 har Nord-Aurdal kommune gjennomført sitt første samarbeidsår med krisesenteret på Hønefoss. Krisesenteret sikrer et godt og helhetlig tilbud til kvinner, menn og medfølgende barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenteret har bistått hjelpetjenestene i Valdres med informasjonsmøter i 2012. Det er også etablert gode samarbeidsrutiner mellom representanter fra Valdresregionen og krisesenteret. Etableringen av samarbeidet med krisesenteret på Hønefoss vil bidra til at innbyggere fra Nord-Aurdal kommune, i større grad enn i dag, vil kunne få den tjenesten de har behov for i framtiden.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Ved PPT har rekruttering til stillinger hatt et særlig fokus også i 2012. Tjenesten gjennomførte ikke kommunestyrets budsjettvedtak for 2012, som innebar en saldering av 50 % merkantil stilling. Begrunnelsen for dette var at tjenesten ikke klarte å rekruttere inn fagkompetanse i en ledig fagstillingsbrøk, noe som medførte at en inntil videre beholdt den merkantile ressursen for å avlaste tjenesten. Det vil si at tiltaket ble ivaretatt innenfor tjenestens økonomiske ramme. Tjenesten har fortsatt sitt arbeid med å etablere effekt av samlokaliseringen med barneverntjenesten. Utredninger gjort i 2012 har medført at tjenesten vil arrangere et samhandlingsseminar med barnevernet vedrørende samarbeid ved alvorlig skolevegring.

Psykisk helsearbeid

Det var planlagt at tildelingskontoret skulle overta all saksbehandling for psykisk helsearbeid i 2012. Dette har av kapasitetshensyn ikke latt seg gjennomføre, noe som har resultert i en foreløpig saksfordeling mellom tjenesten og tildelingskontoret. Denne fordelingen innebærer at tjenesten selv følger opp henvendelser/ søknader, jf tjenestens "standard tjenestemeny", og tildelingskontoret følger opp støttekontaktordningen, boligsosiale tiltak, samt enkeltsaker med et noe større koordineringsbehov (der tjenestemottaker har behov for bistand fra flere tjenester). Tjenesten ble evaluert av eksterne konsulenter i 2012. Evalueringene fra denne gjennomgangen vil bli utredet videre i en egen arbeidsgruppe i 2013. Dagtilbudet Tufte ble i

andre halvår flyttet til Leira skole (Leirali), hvor det etter hvert vil bli integrert i kommunens nye dag- aktivitetstilbud.

Tilrettelagte tjenester for barn og unge

Gjennom omstillinger i turnus har tjenesten etablert, og serviceerklært, familieveiledning i 2012. Tjenesten ytes av personell som har tilegnet seg nødvendig kompetanse på området. Avdelingen erfarte også at den nye kompetansen kunne benyttes til samarbeid med grunnskolene i 2012, et samarbeid tjenesten ser muligheter i å kunne videreutvikle. Tjenesten ble evaluert av eksterne konsulenter i 2012. Evalueringene fra denne gjennomgangen blir implementert i driften i 2013.

Tverrfaglig team

Basisgruppa i tverrfaglig team består av medarbeidere i psykisk helsearbeid, PPT, barneverntjeneste og helsesøstertjeneste. Teamet har vært på alle kommunens skoler og barnehager ut fra opprinnelig plan i 2012, og har erfart at samhandlingen gir et godt tilbud som disse benytter seg av. I forbindelse med revidering av teamets samarbeidsavtale er det evaluert at teamet vil gå fra fire til tre besøk ved hver skole og barnehage i 2013.

Epleby/ Frivilligsentralen

Ved ungdomsklubben Epleby, og Frivilligsentralen har kommunen gjennomført omstillingsprosesser som har medført at tjenestene ble overført til virksomhet kultur og service i 2012.

Krisesenter og SMISO (Støttesenteret mot incest og seksuelle overgrep)

Nord-Aurdal kommune har i 2012 vært gjennom sitt første driftsår med krisesenteret på Hønefoss. Krisesenteret har møtt hjelpetjenestene i Valdres, samt at det er etablert møtestrukturer for å ivareta samhandlingen omkring den lovpålagte krisesentertjenesten.. Hjelpetjenestene, og innbyggerne i Valdres har foreløpig i liten grad tatt i bruk det nye tilbudet. Dette illustreres ved at krisesenteret i Hønefoss kun har hatt tre konsultasjoner med innbyggere fra Nord-Aurdal i 2012. SMISO har vært lokaliserte i Valdres (på rådhuset i Nord-Aurdal) den første tirsdagen hver måned i 2012. Dette har medført at tjenesten har hatt god vekst i antall konsultasjoner med innbyggere i Nord-Aurdal. Dette illustreres ved at de har hatt 141 konsultasjoner i 2012, mot seks i 2010 og 31 i 2011.

Boligsosialt arbeid

Arbeidet med rullering av boligsosial handlingsplan startet i 2012. I første halvår hadde prosessen god framdrift, og arbeidsgruppa ble også en god arena for koordinering av tiltak overfor brukergruppen. I siste halvår av 2012 stoppet planprosessen noe opp på grunn av andre samtidige prosesser, og fravær fra sentrale medlemmer i arbeidsgruppa. Planprosessen er nå kommet i gang igjen. Kommunen har med bakgrunn i foreløpige utredninger etablert et eget boligkontor som kunne starte opp i 2013.

4.13.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Interkommunal barneverntjeneste og PPT er omtalt i vedlegg på sidene 99 og 102.

Tilrettelagte tjenester for barn og unge

Det er i 2012 rekruttert miljøterapeuter i faste stillinger tilsvarende 230 % stilling. Det vurderes en omstilling av støttekontaktilbudet til mer grupperettet tilbud. Målet er da økt sosial omgang og nettverksbygging for tjenestemottakere og oppdragstakere. Dette også for å sikre bedre faglighet og kontinuitet i tilbudet. Det er sendt ut brev til alle tjenestemottakere der de

har hatt mulighet for innspill til aktiviteter. Familieveiledning som tjeneste ble serviceerklært i 2012. Gjennom omstilling av turnus er det definert 70 % stilling til arbeidet.

Forebyggende helsearbeid

Helsestasjon 0-5 år: Barn født: 61, jenter: 38, gutter: 23. Jordmødrene tilhørende kommunen har gitt tilbud til gravide om fødselsforberedende kurs, men det har vært liten interesse for tilbudet. Alle familier har fått tilbud om hjemmebesøk ved 0-2 ukers alder, og vaksinasjonstaus i kommunen er nær 100 % dekning. Tjenesten har fast samarbeid med lege, fysioterapeut og tannpleier.

Skolehelsetjenesten: Alle barn er fulgt opp etter forskrift av 3. april 2003, og vaksinestatus er nær 100 % oppslutning. NAUS og NABS er bemannet med til sammen 100 % helsesøster. Montessoriskolene er bemannet med 20 % helsesøster. Det arbeides etter halvårsplaner ved alle skolene.

HFU (Helsestasjon for ungdom) har åpningstid hver onsdag, kl. 15.00- 16.30. Tilbudet innebærer tilgjengelig turnuslege. Statistikk HFU: Antall konsultasjoner: 40, 37 jenter og 3 gutter.

Psykisk helsearbeid

Tjenesten har i 2012 hatt et tett samarbeid med legetjenesten, NAV og spesialisthelsetjenesten. Tjenesten merker endringer i forhold til samhandlingsreformen og omstillinger i spesialisthelsetjenesten. Dette har ført til flere søknader fra brukere med sammensatte behov.

Hab-/ rehabilitering

I samarbeid med forebyggende helsearbeid og fysioterapitjenesten har det vært arrangert aktivitetsdag for 8.klasse, der fokus var helsefremmende levevaner. Sommervandringa fortsatte med 3853 registrerte navn og 96 personer nådde målsettingen for premiering (krus). Dette er en økning med 29 fra forrige år. Frisklivssentralen har fulgt opp 141 reseptperioder i 2012. Brukerne er henvist fra henholdsvis: Fastleger (41 %), NAV (16 %) og psykisk helsearbeid (10 %). 21 % av henvisningene er fra brukerne selv.

Nye henvisninger til fysioterapitjenesten totalt i 2012: 1322 (1057 av disse er til Valdres Fysioterapi AS). Det har vært en nedgang i henvisninger av voksne og eldre til ansatte fysioterapeuter. Det er en økning av henvisninger innen alle aldersgrupper til næringsdrivende fysioterapeuter. I tillegg gis det fysioterapi til mennesker med sammensatte vansker og kronisk sjuke over lang tid. Dette gjelder både barn / unge og voksne / eldre.

Næringsdrivende fysioterapeuter

Alle avtalehjemlene ved Valdres Fysioterapi AS har vært besatt i 2012. Det har videre vært avholdt samarbeidsmøter (samarbeidsutvalg) i henhold til ASA 4313 (sentral avtale). Praksisen til Valdres Fysioterapi ble flytta fra Vesletveit til Jernbanevegen 6 i desember. I henhold til rapport fra den enkelte medarbeider varierer antall behandlede pasienter fra kommuner utenom Nord-Aurdal mellom 40 - 19 % av alle henviste pasienter. Antallet ser ut til å holde seg noenlunde stabilt. For 2012 er dette beregna til å tilsvare 1,1 avtalehjemmel.

4.13.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et økonomisk resultat i samsvar med budsjett (overforbruk på 0,3 mill. kr, 1%).

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	25 847	25 531	25 219	24 804	316	101

Det er et vesentlig mindreforbruk på administrasjon og på rehabilitering og et merforbruk på barnevern. I barnevernet har flere barn mottatt tjenester utenfor sine opprinnelige hjem enn hva som ble lagt til grunn.

Familiens hus har et samlet sykefravær på 6,9 %, noe over målet på 6,5%. To avdelinger ligger over snittet, det vil si omkring 11 %, mens resterende avdelinger ligger godt under gjennomsnittet (1,3 % - 5,2 %). I den ene av de to avdelingene med noe høyere sykefravær, kan dette forklares dels med at tjenesten har medarbeidere med kronisk sykdom, og dels at fraværet kan skyldes at tjenesten i perioder arbeider med særlig utfordrende enkeltsaker. I den andre avdelingen med noe forhøyet sykefravær ser en gjennom svingninger i året at perioder med særskilt fokus på IA-arbeid har gitt resultater. Det erfares også at små avdelinger får et særlig synlig utslag når enkeltmedarbeidere blir syke over tid.

4.13.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Familiens hus	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nord- Aurdal 2012	Nord- Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Kvalitet									
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år Enhet : Årsverk, barneverntjenesten	2,5	2,6	3,0	3,0	2,8	3,1	3,4	3,4	3,3
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst, Enhet : Prosent, helsesøstertjenesten	100	105	100	93	102	95	86	78	81
Prioritering									
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten Enhet : Kroner	4 979	6 947	7 835	6 277	7 321	4 474	6 656	7 020	6 830
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år Enhet : Kroner	1 749	1 708	1 799	1 683	2 635	1 899	1 839	1 962	1 835
Dekningsgrad									
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år Enhet : Prosent	4,8	4,9	4,4	7,6	5,5	4,0			4,8
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten Enhet : Avtalte årsverk	10,4	11,0	10,4	10,1	9,9	8,2	9,0	10,9	8,6
Produktivitet/enhetskostnader									
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder, prosent Enhet : Prosent. Barneverntjenesten	30,0	37,2	37,0	21,1	29,2	4,8			24,3
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste. Enhet : Kroner	6 874	6 654	7 086	8 349	14 988	7 821	8 416	8 561	7 287

Det fremgår av tabellen at Nord-Aurdal kommune har færre årsverk med fagutdanning per 1000 barn 0-17 år i barneverntjenesten enn gjennomsnittet i kommunegruppe 11, og landet utenom Oslo.

Nord-Aurdal kommune har hatt en økning i netto driftsutgifter per innbygger 0 – 17 år innen barnevern, og ligger høyere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 11, og landet utenom Oslo. Økningen skyldes flere saker med omsorgsovertakelse. Nord-Aurdal kommune har en noe lavere andel barn fra 0 – 17 år med barneverntiltak enn landsgjennomsnittet utenom Oslo, men driftskostnadene er høyere

I Nord-Aurdal kommune er andelen undersøkelser med behandlingstid over 3 måneder i barneverntjenesten høy sammenlignet med alle andre i tabellen. Dette skyldes delvis at vi i 2012 har brukt mye tidsressurser på kompetanseheving. Barneverntjenesten er en interkommunal tjeneste som har jobbet for å redusere fristoverskridelsene samlet sett. I siste halvår er det en nedgang i fristoverskridelsene ved gjennomføring av undersøkelser (jfr. avsnitt ”6.2.3 Resultat og avvik” s. 103).

Nord-Aurdal kommune gir alle nyfødte hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Dette er betydelig bedre enn gjennomsnittet i kommunegruppe 11, og landet utenom Oslo.

Nord-Aurdal kommune ligger under gjennomsnittet for kommunegruppe 11, Oppland og landet utenom Oslo på netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste per innbygger 0-20 år.

Nord-Aurdal kommune har flere fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere enn enkeltkommunene vi sammenligner oss med, og enn gjennomsnittet i kommunegruppe 11 og landet utenom Oslo, men lavere enn gjennomsnittet i Oppland.

Brutto driftsutgifter per innbygger 0 – 5 år, helsestasjons- og skolehelsetjeneste i Nord-Aurdal er lavere enn i kommunene vi har valgt å sammenligne oss med, kommunene i Oppland, kommunegruppe 11 og gjennomsnittet i landet utenom Oslo.

4.14 Eiendom og kvalifisering

Virksomheten består av:

Eiendom:
Drift og vedlikehold kommunale bygg
Renhold
Forvaltning
Kraft
Kirkelig Fellestråd

Kvalifisering:

Grunnskoleopplæring voksne
Opplæring fremmedspråklige
Interkommunal flyktningtjeneste

4.14.1 Helhetsvurdering

Virksomheten har hatt et aktivt og utfordrende år med mange positive endringer. Den vesentligste er lokaler og samlokalisering på Leirali. Godt tverrfaglig samarbeid, god lagånd og nøkternhet, har bidratt til at det blir utført mye med de ressursene som er bevilget. Samlokaliseringen har også bidratt positivt til integreringsarbeidet i kommunen. Medarbeiderundersøkelsen og medarbeidersamtaler gir gode tilbakemeldinger fra medarbeiderne.

Måltall for sykefravær i rapporteringsåret var 7 %. Resultatet ble 8,2 %. Redusert sykefravær har vært en prioritert oppgave, noe som har gitt resultater. Sykefraværet i 2011 var 13,3 %. Målet om økt tilstedeværelse i 2012 er derfor langt på vei nådd. Virksomheten har i rapporteringsåret hatt fokus på følgende:

- energiøkonomisering
- kompetanseheving
- serviceinnstilte og myndiggjorte medarbeidere
- god informasjonsflyt
- organisasjonsutvikling
- jobbrotasjon har ført til redusert vikarbruk ved sykdom og dermed reduserte kostnader.

Årets suksesshistorie

Samlokalisering Lierali

Samlokaliseringen på Leirali har ført til økt kontakt på tvers av avdelingene. Samarbeidet er unikt med tanke på hvor langt fra hverandre vi står, rent faglig.

4.14.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Kvalifisering

Spesialundervisningen gir grunnskoleopplæring for voksne etter vurdering fra PPTV. Det er godt kvalifiserte medarbeidere, stort fokus på brukere av tjenesten og god måloppnåelse. Tjenesten har hatt 9 elever. Det er utarbeidet en felles forståelse mellom kommunen og Valdres videregående skule for sikring av overgangen mellom videregående skole og spesialundervisning. Denne tjenesten vil fra og med 2013, høre inn under virksomhet Familiens Hus, da brukerne i hovedsak er mennesker med nedsatt funksjonsevne, som i hovedsak har tjenester fra den virksomheten på andre områder.

Grunnskoleopplæring for pasienter ved DPS, avdeling Valdres. Har hatt et varierende antall elever gjennom året. Kostnaden har vært refundert av Oppland fylkeskommune. Denne avtalen opphørte i 2012, og tjenesten i sin helhet vil i fremtiden bli utført og administrert av fylkeskommunen.

Den felles kvalifiseringstjeneste for Nord-Aurdal og Øystre Slidre kommune har flyttet fra gamle Fagernes skole og inn i nye lokaler på Leirali. Dette har vært en god motivasjonsfaktor for elever og medarbeidere. Det er litt av en milepæl for kvalifiseringstjenesten og være i varige og egnede lokaler, etter en lang tilværelse i midlertidige lokaler.

Samarbeidet er basert på klare ansvarsavklaringer og samarbeidsmøter. Tjenesten har god faglig kompetanse og verktøy som bidrar til godt kvalifiseringsløp. De private næringene og kommunene stiller positivt opp for å gi fremmedspråklige arbeids- og språkpraksis, noe som er av stor betydning for å lykkes med kvalifisering – og integreringsarbeidet. Boliger skaffes på det private markedet og fremleies.

Nærmere beskrivelse av den interkommunale tjenesten er gitt i avsnittet "Felles kvalifiseringstjeneste" på side 108.

Eiendom

På drift og vedlikehold tar tre ansatte deltidsstudier ved teknisk fagskole. Alle avvik etter tilsyn brann, elektriske anlegg og heiser er lukket. Alle kommunale bygg har nå godkjente rømningsveier. Det er fremforhandlet fastpris/rabatter på bygg- og vedlikeholdsvarer. Det er fremforhandlet fastpris/tilbudspris på kjøp av tjenester VVS og Elektro. Nytt ventilasjonsanlegg ved Leira barnehage etter havari er installert. Heisen ved Aurdalsheimen er utbedret etter havari.

Året har vært preget av rydding, flytting og tilrettelegging fra Aurdal skole og Leira skole til nye Nord Aurdal barneskole og Kvalifisering og Eiendom til Leirali. 6 fyringsoljetanker er sanert for å fjerne forurensingsfare og 2 fyringsoljetaker er inspisert og godkjent for videre 2 års bruk.

Tjenesten har vaktmester som er kvalifisert til å ta årlig kontroll av lekeapparater i barnehager, skoler og parkanlegg.

Oversikt over utvikling areal:

År	2010	2011	2012
m 2	58745	60326	61780

Økning i areal på grunn av nybygget Kongsvegen bofellesskap.

Renholdsavdelingen består av renholdsoperatører fra hele 6 ulike nasjoner. Renhold har hatt stort fokus på gulvvedlikehold. Dette har gitt gode resultater. Ergonomisk riktig bruk av renholdsmaskin og fokus på vedlikehold av gulv, har gitt en positiv innvirkning på sykefraværet.

Kompetanseheving innen renholdsoperatørfaget har gitt positive resultater. En ansatt er ferdig uteksaminert som renholdsoperatør og to ansatte påbegynte studie høsten 2012. Dette er en positiv trend som gir økt forståelse, kompetanse og trivsel innen faget. Gode innkjøpsrutiner og god lagerstyring bidrar til godt resultat.

Forvaltning

Nøkkeltall: 15 boenheter som leies på det private markedet og som fremleies til flyktninger
142 boenheter til utleie etter behovsprøving og vedtak fra tildelingskontoret
4420 m2 utleie lokaler

Solgt: Gulltomta (solgt 2011, regnskapsføres 2012)
Tilleggsareal boligtomt Bjørgo
3 boliger Øvrevegen
1 bolig Krokabakkadn
Uteseksjonstomta, boligtomt i Vestringsbygda, Aurdal, Ulnes samt Aurdal skole ble ikke solgt.

Termografering: Det er inngått avtale om termografering av alle boliger og institusjoner.
Dette er et viktig brannforebyggende tiltak.

Skogeiendommer:

Avvirkning: 1.803 fkm tømmer som er omsatt gjennom Viken Skog BA, inkludert 130 fm³ energigran som er hogget i 2011 men utkjørt/målt i 2012.

200 fm³ som er tynnet til vedvirke av skogsgruppa

Foryngelse: Nyplantet 13.200 planter.

Skogsveier: Det er utbedret noen mindre veiskader. Det er også utført noe motormanuell kantrydding og grøfterens.

Utbedring/nyanlegg av skogsbilvegen Kølbottevegen III i Liaskogen m ca. 250 m.

Liaelva: Prosessen tar lenger tid enn antatt, men konsesjonsfriheten er nå avklart og utbyggingen av Liaelva kraftverk er under planlegging. Liaberget naturreservat: Erstatning ble ikke utbetalt i 2012, men saken er under avklaring av Fylkesmannens miljøavdeling som et frivillig vern i kommunen. Dette berører nå ca. 3.500 daa av skogeiendommen Liaskogen som er på ca. 12.000 daa totalt. De vil da foreligge en ny skogbruksplan med MiS for det resterende areal som et grunnlag for den videre drift av eiendommen.

Kraft

Virksomheten har stort fokus på energibruken, som en prioritert oppgave. Klimaplan for Hallingdal og Valdres er styringsdokument for målsetting. Etablering av SD anlegg (sentralt driftskontrollanlegg) som et viktig styringssystem for å øke kontrollen av energibruk, uten å øke bemanningen. Det er inngått avtale med Valdre Biovarme A/S, om kjøp av ca 2 400 000 kwh pr år. EPC kontrakter (energisparkontrakter) er inngått og tiltak som fører frem til garantert redusert energiforbruk er igangsatt, se for øvrig kommentarer i investeringsprosjekt ENØK-tiltak. EPC kontrakter er et interkommunalt prosjekt som Sør-Aurdal, Nord-Aurdal og Vestre Slidre samarbeider om.

Klimaregnskap 2012				
	Tiltak	Redusert elforbruk [kWh/]	Redusert oljeforbruk [kWh/år]	Netto redusert klimagassutslipp [kg Co2-ekv./år]
1	EPC – Tiltakspakke	368366	40930	67614
2	Skifte ut 60 glødelamper i Kulturhuset	9360	0	1287
3	Overgang til biofyrte fjernvarme i kommunale bygg i Fagernes	2160000	240000	351674
	SUM	2537726	280930	420575

Kirkelig Fellesråd

Alle avvik etter branntilsyn er lukket bortsett fra brannfarlige ovner i Strand, Skrautvål og Aurdal, som må skiftes ut. Husbanken har innvilget lån med rentekompensasjon for å få arbeidet utført. Det er varsling direkte til vaktentral fra alle kirker. Forprosjektet for utvidelse av Tingnes kirkegård er utarbeidet. Kirkelig fellesråd får lagerlokaler i det nye driftsbygget på Breiset i 2014. Kostnader til oppvarming av bygg er økende.

Gravlegging har vært en stor utfordring på grunn av fuktighet i grunn. Urnedesettelser øker for hvert år og utgjør nå 20 % av alle gravferder.

4.14.3 Resultat og avvik

Regnskapsresultatet for virksomheten er som følger:

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	21 931	20 818	20 411	26 143	1 113	105

Virksomheten har et merforbruk på totalt 1,1 mill. kr. Hovedforklaringene på dette er som følger.

Drift og vedlikehold bygg, har et merforbruk på 572 000 kr. Merforbruket skyldes store uforutsette kostnader, som nytt ventilasjonsaggregat ved Leira barnehage, ny brannalarm Valdres Arbeidssenter A/S, lønnskostnader høyere enn budsjettert og tilpasning /oppussing av dusj/bad Aurdalsheimen. Det ble også en ubudsjettert kostnad på om lag 190 000 kr her; i dialog med kommunerevisjonen konkluderte rådmannen med at kostnader ved fjerning av gamle oljetanker skulle føres på drift, ikke investering.

Eiendomsforvaltning, har en redusert inntekt på 673 000 kr. Reduksjonen fremkommer av følgende økte forvaltningskostnader: Godtgjøring til testamentfullfører i forbindelse med testamenterisk gave, merkostnader forsikringer, reguleringskostnader hyttetomter Liaskogen, skogsbilveien Kølbtøtvegen videreført 250 m og avvikning skogeiendommer har redusert inntekt.

Kirker og religiøse formål har et merforbruk på 237 000 kr fordi kostnaden ved kommunal tjenesteyting på 270 000 kr ikke er budsjettert.

Målet for sykefraværet var at det ikke skulle overstige 7% mens resultatet ble 8,2%. Dette er en nedgang fra 13,3% i 2011.

4.14.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Eiendom	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nord- Aurdal 2012	Nord Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012
Prioritering								
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	3 604	4 180	3 439	5 529	5 434	4 634	3 881	4 149
Brutto investeringsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	600	2 994	8 004	4 252	2 606	3 852	3 187	4 142
Dekningsgrad								
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger	6,4	6,1	5,4	6,3	7,7	7,5	5,7	5,3
Produktivitet/enhetskostnader								
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter.	580	727	683	900	841	628	687	832
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer per kvadratmeter	32	43	12	76	22	15	28	27
Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	91	142	126	146	147	107	94	129
Kirkelig fellesråd, netto driftsutgifter funksj 390,393 pr innbygger i kroner	672	643	658	901	845	772	581	613
Medlem av Dnk i prosent av antall innbyggere	86,5	86,3	85,3	88,5	89,7	84,2	84,6	85,2
Døpte i prosent av antall fødte	72,3	86,2	70	78,6	89,8	94,8	87	83,4

Nord-Aurdal disponerer en stor bygningsmasse, men tallene for dekningsgrad viser at kommunen har kommet seg ned på gjennomsnittet til formålsbyggene administrasjon, barnehage, skole, institusjon og idrett. Energikostnadene har kommet seg ned på under Opplandsgjennomsnittet, men er over kommunegruppen.

Kostnadene til kirkelig fellesråd er godt over kommunegruppen og noe over Opplandsgjennomsnittet. Antall sysselsatte lønnet av fellesrådet ligger høyere i Nord-Aurdal i 2011 enn i kommunegruppen og høyere enn for landet utenom Oslo, men noe under snittet i Oppland. De foreløpige KOSTRA-tallene viser ikke sysselsetting i 2012.

Boliger	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012
Prioritering								
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	-37	-73	99	-168	-462	133	-145	-50
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	-33,4	-76,7	98,2	-285,7	-379,9	199,3	-104,6	2,9
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	25	24	25	19	22	32	22	19

Kommunen har god dekning av kommunale boliger sammenlignet med Opplandsgjennomsnittet og kommunegruppen.

Virksomhet Kvalifisering	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012
Samlet utbetaling til introduksjonsstønad mill. kr	2 174	2 507	2 906	2 261	2 219	3 432		
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	6	7	8	9	9	10		
Produktivitet/enhetskostnader								
Netto driftsutgifter til introduksjonsstønad pr. innbygger	345	390	452	0	382	756	391	484

4.15 Teknisk drift

4.15.1 Helhetsvurdering

Teknisk drift har et samlet mindreforbruk på 0,3 mill. kr. Sykefraværet har vært for høyt og skyldes i all hovedsak langtidssykemeldte. Trenden snudde mot slutten.

Virksomhetsleder Erik Endrerud sa på begynnelsen av året opp for å bli pensjonist. I løpet av våren ble sivilingeniør Kristian Sagnes Damstuen tilsatt som ny virksomhetsleder teknisk drift. Dette, kombinert med tilsetting av to sivilingeniører som avdelingsingeniører har hevet den formelle kompetansen i virksomheten.

Statistikken viser en nedgang i antall branner i forhold til 2011. Brann- og feiervesenet har fokus på kompetanseheving.

Feieavgiften i Nord-Aurdal ble hold lav og uforandret i 2012.

Valdres brannforebyggende avdeling er drevet i samsvar med budsjett. Fastsatte mål og tiltak er ikke nådd fullt ut. Avdelingen hadde ikke full bemanning i 2012.

Teknisk drift har gjennomført 10 investeringsprosjekter i 2012, hvor tre av prosjektene ferdigstilles våren 2013 på grunn av sprengt kapasitet hos entreprenørene kombiner med snøfall.

4.15.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Teknisk drift har hatt et spennende år med store forandringer. Det er hyggelig å konstatere at godt innarbeidede arbeidsbeskrivelser og rutiner fungerer selv når det er store utskiftninger i mannskapet, og at resultat kun i liten grad avviker fra budsjett.

Teknisk drift har et mindreforbruk på 321.000,- i 2012. På veg, vann og avløp er det kun snakk om avvik i størrelsesorden mindre enn 5%. Brann- og ulykkesvern har hatt et merforbruk på lønn til deltidsmannskaper som skyldes en justering av lovpålagte tillegg. Valdres brannforebyggende avdeling har med stort sykefravær en netto sykelønnsrefusjon på 361.000,-.

Totalt er sykefraværet på teknisk drift i 2012 på 11,4%. Høyt sykefravær skyldes i all hovedsak langtidssykemeldte. Prognosene for 2013 tilsier en reduksjon i sykefravær. Sykefraværet for november og desember viser en tydelig reduksjon. Desember hadde et sykefravær på 6,0%, som også var målsetningen for året som har gått. Totalt er samlet sykefraværet for teknisk drift i 2012 på 11,4%. Fraværet fordeles med 8,4% på uteseksjonen med avdelingsingeniører, mens brann og ulykkesvern i fjor hadde et sykefravær på 17,3%.

Medarbeiderundersøkelsen for 2012 viser jevnt over gode resultater. Virksomheten scorer 5,8 av 6 mulige på samarbeid og trivsel blant kollegaer, og 5,2 på stolthet over egen arbeidsplass!

Vann:

Vannkvaliteten i Fagernes / Leira er blant landets beste. Uteseeksjonen sørger for at fastboende og hyttebefolkningen har en høy stabilitet i sin vannforsyning. Det har tross mye dårlig ledningsnett kun vært fem lekkasjer på vannforsyningsnettet. Alle utbedret i løpet av relativt kort tid takket være effektiv lokalisering og erfarne mannskaper.

Planene om å forsyne Skrautvål med vann fra Fagernes ble endret på grunn av ledninger som hadde frosset i stykker. Høsten 2012 ble skadene utbedret og Skrautvål skal etter planen forsynes med vann fra Fagernes første halvår 2013.

Årets suksesshistorie

Jubileum for tauredning

Nord-Aurdal brannvesen har i år et jubileum innen spesialkompetanse på tauredning. 2013 er det 15 år siden Tomas Adam startet opp tauredningsgruppa (TRG), noe som har ført til at Nord-Aurdal brannvesen har blitt lagt merke til i store deler av Norge.

Konseptet med å samkjøre nødetatene politi, helse og brann på øvelser har gitt oss sort utbytte i skarpe situasjoner.

I 2013 har Nord-Aurdal brannvesen fått mulighet til å opprette en kursavdeling. Det er flere brannvesen ifra store byer til mindre deltidsstyrker som ønsker å få komme på kurs. Dette bidrar til at vi kan øke våre inntekter og at brannvesenet i kommunen vil bli sett på som et kompetansesenter for tauredning i Norge.

Det er mottatt en skriftlig tilbakemelding fra Mattilsynet om at Vestringsbygda vannverk vil motta godkjenning.

Avløp:

Renseanleggene har tilfredsstilt kravene som er gitt i utslipstillatelsene. Høsten 2012 ble det startet et kartleggingsarbeid for etablering av et felles driftsovervåkningssystem. Kartleggingen resulterte i et konkurransegrunnlag som publiseres på doffin første kvartal 2013.

I 2011 mottok kommunen et erstatningskrav etter oversvømmelse. Kravene er avvist, men forsikringsskapet mener kommunen er ansvarlig tiltross for at det ikke er utvist noen form for uaktsomhet. Saken er avsluttet.

Vann- og avløpsinvesteringene er nærmere beskrevet i investeringskapittel på s. 86.

Kommunale veger er nærmere beskrevet i investeringskapittel på s. 87.

Brann- og redningsvesenet:

Antall utrykninger for 2012 var på 80. Dette er en nedgang på 6 fra 2011. Det var 8 branner / branntilløp i bygninger. Det var 24 unødige alarmer, 18 trafikkulykker, 3 tilfeller av annen assistanse, 11 bistand til nabokommuner, 1 akutt forurensning, 3 redningsoppdrag, 3 skogbranner, 1 gressbrann, 2 pipebranner og 6 annen brann. Resten er av andre oppdrag.

Det er gitt 4 tillatelser til salg og oppbevaring av fyrverkeri. Inntrykket etter kontrollen er at lagringen av fyrverkeriet er god. Alt blir nå lagret i egen godkjent containere. Det er ikke registrert uhell eller branner i forbindelse med avfyring av nyttårsraketter.

2012 ble avsluttet med ansettelse av ny brannsjef i 100% stilling som tiltrer stillingen 15. april 2013.

Feiervesenet:

Det er i år foretatt feiing av alle piper, totalt 2197. Det blir i forbindelse med feiing foretatt kontroll, og skifting av batteri i røykvarslere, fortrinnsvis hos eldre personer. Antall registrerte pipebranner var 3 mot 5 året før.

Feieavgiften holdes utforandret, og er lav sammenlignet med andre kommuner, samtidig opprettholdes en høy kvalitet på leverte tjenester. Tjenesten finansieres del ved bruk av midler fra feierfond. Totalt sett viser regnskapet et mindreforbruk på 140.000,-. Mindreforbruket skyldes bruk av fondsmidler.

Valdres brannforebyggende avdeling:

Brannforebyggende avdeling er et interkommunalt samarbeid som er beskrevet på side 110. Avdelingen har ansatt 1,7 årsverk branninspektører i 2012. Disse tiltrer andre kvartal 2013.

4.15.3 Resultat og avvik

Virksomheten har levert et økonomisk resultat i samsvar med budsjett (mindreforbruk på 0,3 mill. kr).

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	1 253	1 574	1 332	1 987	-321	80

Kommunen hadde i 2012 en dekningsgrad på 107% på vann, overskuddet på 0,6 mill. kr er avsatt på dekningsgradsfond. Det dekker tidligere års negative avsetninger slik at dette dekningsgradsfondet nå er tilnærmet lik 0. På avløp var dekningsgraden under 100% i 2012, nærmere bestemt 99%. Et lite underskudd er belastet dekningsgradsfondet for avløp. Fordi det ikke er positive avsetninger på dette fra tidligere år, innebærer dette en framføring av en negativ saldo som ved utløpet av 2012 er 3,3 mill. kr. Den negative saldoen bør dekkes inn ved å sette av inntekter ut over 100% dekningsgrad i løpet av de påfølgende år.³⁵

4.15.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Teknisk drift	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nord-Aurdal 2012	Nord-Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Kvalitet									
Vannkvalitet, forsyningssikkerhet(100 maksimalt)	99,994	100	100	..	..	100	..	..	..
Dekningsgrad									
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000innb.	16	16	16	12	35	23	13	17	13
Produktivitet/enhetskostnader									
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate,	76 426	83 750	80 985	116 737	144 828	63 138	93 346	97 695	118 380
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	4 131	4 400	4 668	3 602	..	2 883	2 684	3 223	..
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	4 898	5 175	5 678	6 710	..	5 486	3 246	4 288	..
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 361	2 408	2 408	1 430	..	2 588	2 396	2 037	2 464

Nord-Aurdal kommune for andre år på rad 100 pst forsyningssikkerhet på vannkvalitet. Gjennomføring av saneringsplanen vil redusere lekkasjer og holde forsyningssikkerheten på tilnærmet 100%.

Dekningen på feiertjenester er 100 pst for tredje år på rad (?) og er betydelig høyere enn sammenligningskommunene, kommunegruppe 11, fylket og landet forøvrig.

Brutto driftsutgifter i kroner per kilometer kommunale veier og gater utgjør 83 750 mot et snitt i kommunegruppe 11 på 93 510, i Oppland på 95 245 og et landssnitt på 118 689. Utgifter til vedlikehold og drift av 4-500 parkeringsplasser, og cirka 10 kilometer gang- og sykkelvei inngår i beregningsgrunnlaget for kostnadene på 83 750 kr/km.

Årsgebyr på vann, avløp og renovasjon utgjør i sum 12 754. Kommunegruppe 11 ligger på 8 326, Oppland på 9 548. Nord-Aurdal har i sum høyere gebyr på disse tjenestene enn

³⁵ Dekningsgrad for vann, avløp, feiing og SFO er det gjort rede for i Årsregnskapet, note 11.

sammenligningskommunene. Vann og avløp er et selvkostområde, hvor summen av drifts- og investeringskostnader skal dekkes inn av gebyrsatsene. Kommunen har høyt fokus på rehabilitering av vann- og avløpsnett, samtidig som spredt bebyggelse gir store kostnader gjennom mange vannverk, renseanlegg og pumpestasjoner og store avstander per abonnent.

Beregningsgrunnlaget for KOSTRA er en bolig på 120 kvm i kommuner som beregner ut fra areal, mens det beregnes ett årsforbruk på 150 m³ for kommuner med vannmålere, slik det er i Nord-Aurdal. Det antas at gjennomsnittlig årsforbruk er lavere enn 150 m³, som medfører at sistnevnte kategori fremstår som dyrere enn den reelt er.

4.16 Areal og næring

4.16.1 Helhetsvurdering

Sett under ett har virksomheten hatt et relativt normalt driftsår, med et par unntak. Oppmåling har hatt nok et krevende år. I tillegg medførte vakans i stilling etterslep i nytaksering av eiendomsskatteobjekter.

Virksomheten har stadig lavt sykefravær, 1,7 %, som er noe høyere enn det ambisiøse målet på 1,0 %.

Mindreforbruket skyldes vesentlig høyere inntekter fra oppmålingsgebyr enn budsjettet.

4.16.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Byutviklingsprosjektet

Prosjektet har gått over 5 år og ble avsluttet i 2012. Ved at det underveis er kommet til flere aktører på finansieringssiden, er totalrammen kommet opp i ca 14 mill. kr. Av dette utgjør kommunens andel 3,5 mill. kr.

Midlene er brukt på en rekke delprosjekter, og det er lagt vekt på gjennomføring av miljø- og trivselsmessige tiltak som synes i bybildet. Byutviklingsprosjektet har hatt stor betydning for utviklingen i Fagernes de siste årene. Det er skapt engasjement og begeistring.

Fylkeskommunen har vært en god samarbeidspartner i hele prosjektperioden. Fylkeskommunen mener at resultatet for Fagernes er overbevisende, og at det bør være et forbilde for andre mindre byer og tettsteder!

Byggesak

Byggeaktiviteten i kommunen målt i antall behandlede saker har, etter en stabil periode, gått noe ned i 2012. Antall utstedte ferdigattester er økende. Dette skyldes vesentlig endringer i eiendomsmeglerloven som krever framlagt ferdigattest ved omsetning av boliger/hytter. Som vanlig varierer pågangen av saker gjennom året. Sommerhalvåret er utpreget høysesong. Byggeskikkveileder ble vedtatt endelig i KS-038/12.

Av større byggeprosjekter som ble i gang i 2012 i kommunen kan nevnes ASKO og Tisleia sag på Leira og Strandefjorden Panorama og Kiwi på Fagernes.

Arealplanlegging

På plansiden har det vært behandlet relativt få private reguleringsplaner³⁶. Desto mer ressurser har blitt brukt på kommunens egne planprosesser:

- kommunal planstrategi, vedtatt i september (KS-107/12)
- revisjon av kommuneplanens arealdel - bearbeiding av innspill
- reguleringsplan for Tveit skoleområde - NABS vedtatt i mai (KS-29/12)
- reguleringsplan for Valdres lokalmedisinske senter – utlagt til offentlig ettersyn i desember
- reguleringsplan for Breiset Vest (ny uteseksjon/brannstasjon) – innsigelser i forbindelse med første gangs offentlig ettersyn

Kommunen har dessuten vært involvert i arbeidet med kommunedelplan for E16 Fagernes – Hande og reguleringsplan for E16 Bagn – Bjørge³⁷.

Eiendomsskatt

Grunnet vakans i stilling ble det ikke gjennomført taksering av nye skatteobjekter i 2012. Nytilsetting av ingeniør i stillingen ble foretatt senhøstes.

Oppmåling

Oppmålingsavdelingen har hatt et krevende år med et stort antall nye saker samt et betydelig etterslep. Ressursmangelen har medført tapte gebyrinntekter på ca. 260 000 kr, som skyldes at det i mange saker ikke har vært mulig å overholde fastsatte tidsfrister. Saksbehandlingstiden økte til rekordhøye 280 dager for etablering av grunneiendom. Satsingen på økt bemanning i 2013 forventes å bedre situasjonen betraktelig. Oppgradert GPS måleutstyr er kjøpt inn, og skal kunne brukes parallelt med det gamle en stund framover.

Kart og geodata

Adresseringsprosjektet har vært svært arbeidskrevende. Prosjektet som har som mål å tildele adresser til alle eiendommer i kommunen, er likevel kommet langt. Det er fattet vedtak om navn på de aller fleste veier/områder som er aktuelle for tildeling av adresser. Formell tildeling av adresser og oppsetting av skilt gjenstår. Midler til dette er avsatt i budsjettet for 2013.

Geovekst-prosjektet kalt FKB Valdres 2011 ble fullført. Det viktigste resultatet av prosjektet er kvalitetsheving av byggbasen med x, y og z-verdi. Dette muliggjør visning av alle bygg i

Årets suksesshistorie

Farmen 2012 – "the true story"

Hvordan startet det hele? Hvordan havnet egentlig Farmen 2012 på idylliske Landmark ved Begna i Nord-Aurdal og Valdres?

Med fare for å bli beskyldt for å ville sole oss i glansen av andres suksess, tar vi allikevel sjansen på å formidle virksomhetens beskjedne, men dog - skulle det vise seg – betydningsfulle bidrag til en av tidenes mest suksessrike produksjoner for TV2, og fjorårets store "snakkis" i Valdres.

I tråd med praksis "der i gården" tok produksjonsselskapet bak Farmen kontakt med kommunens landbrukskontor ut på senvinteren 2012. Vi ble blant annet bedt om å komme med forslag på mulige lokaliteter og aktuelle kandidater til å fylle rollen som mentor. I denne fasen var diskresjon viktig, noe vi selvsagt respekterte.

I ettertid kan vi bare, i all beskjedenhet - Ole K. og Ola N. - konstatere at våre forslag falt i smak!

Resten er (en suksess-)historie...

³⁶ KS-031/12 Reguleringsplan for Skauen fjellgrend på Vaset seter, KS-048/12 Reguleringsplan for Damtjennlie, nedre del, KS-129/12 Områderegulering for Primbakkin

³⁷ KS-016/12 Utbygging av E16 Fønhus-Bagn-Bjørge. Delfinansiering med bompenger, KS-030/12 Elvegoto-Gamlevegen, nytt fortau, KS-047/12 E16 Fagernes syd – Hande. Silingsrapport.

3D, noe som bidrar til økt kvalitet på prosjektering og planlegging. VGIS-prosjektet er fulgt opp av et fast samarbeid med Vang som vertskommune³⁸.

Næring

Valdres Næringshage AS, med grunnlag i partnerskapsavtale og samarbeidsavtale, utgjør det viktigste grunnlaget for etablererveiledning, hjelp til bedriftsutvikling, opplegg for verdiskaping etc.

Den gledeligste hendelsen i 2012 er at arbeidet med å få etablert ca 30 nye arbeidsplasser har ført fram. Schibsted har vedtatt å legge sitt nye servicesenter til Fagernes.

Nord-Aurdal kommune besluttet i KS-028/12 å delta i aksjeemisjon i Kvitvella Electrisitetsverk.

Nord-Aurdal kommune sluttet seg i KS-110/12 til partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune som gir grunnlag for finansiering derfra til VNK, samt til handlingsprogrammet for VNK (KS-127/12).

Landbruk

I 2012 ble landbruket i Nord-Aurdal tilført 49,6 mill. kr gjennom de etablerte tilskuddsordningene.

Det har vært en god aktivitet i skogbruket i kommunen i 2012. Skogplantingen har økt med over 30 % fra året før, og det ble satt ut 223 000 planter i Nord-Aurdal. Interessen for bygging av skogsveger har også vært stor, og innvilgelsen av statstilskudd har overgått alle tidligere år.

Gårdskartprosessen ble så godt som slutført med engasjert prosjektleder. Kommunens regler for gebyr for behandling av konsesjonssaker og delingssaker etter konsesjons- og jordloven ble revidert i KS-007/12. For administrasjonen har det vært arbeidskrevende å få på plass avtaleinngåelse og utbetalinger av miljøtilskudd i tilknytning til utlagte biotoper (MiS-figurer) i områdetaksten.

Miljø

Det ble tildelt nye snøskuterløyver for neste fireårs periode i tråd med vedtatte retningslinjer for tildeling av snøskuterløyver (KS-121/11). Arbeidet med forvaltningsplan for Vannområde Valdres (felles prosjekt med Hallingdal) er kommet langt. Dette arbeidet er en følge av implementeringen av EUs vanndirektiv i Norge. Forvaltningsplan skal utarbeides og vedtas sentralt innen 2015.

Kommunen uttalte seg i KS-046/12 om revisjon av konsesjonsvilkårene for Åbjøravassdraget.

Fylkesmannen gjennomførte en kommuneundersøkelse innen miljøvernområdet (forurensning og naturforvaltning). Kommunen har mottatt en foreløpig rapport som avdekker noen mangler. Disse vil bli kommentert når endelig rapport foreligger.

³⁸ KS-128/12

4.16.3 Resultat og avvik

Virksomheten har levert et økonomisk resultat i samsvar med budsjett. Det er et mindreforbruk på 0,8 mill. kr (16%).

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	4 152	4 916	4 568	4 787	-764	84

Mindreforbruket skyldes vesentlig høyere inntekter fra oppmålingsgebyr enn budsjettet. Dette har sammenheng med at det ble fakturert samlet for hyttefelt med flere titalls nye tomter. I tillegg har det vært noe vakanse i stillinger.

4.16.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Areal og næring	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nord- Aurdal 2012	Nord- Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Produktivitet/enhetskostnader									
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	244	261	246	89	28	140	-	-	-
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	24	23	22	4	22	39	38	29	42
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)		20	17	4	19	15	20	16	20
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	1	3	2	-	1	3	3	7	0
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (kalenderdager)	100	245	280	95	18	83	74	54	66

Saksbehandlingstiden for reguleringsplaner er fortsatt lang, men har gått ned noe og er tilbake på 2010-nivå. Dette nivået representerte et hopp oppover fra tidligere år og er et resultat av inndragning av en 100 % stilling som arealplanlegger som innsparingstiltak i budsjettet for 2010.

Saksbehandlingstiden for byggesaker med 12 ukers frist har holdt seg stabil på et akseptabelt nivå. For byggesaker med tre ukers frist balanserer kommunen imidlertid helt på grensen i forhold til å kunne kreve inn fullt gebyr. Et betydelig antall byggesaker gjelder mindre dispensasjoner fra regulerings- eller kommuneplan. De er unntatt fra kravet om tidsfrist. Dette forklarer hvorfor det er få saker hvor lovpålagt saksbehandlingstid er overskredet.

Saksbehandlingstid for oppmålingsforretning har en markert negativ utvikling og er svært lang sammenlignet med andre kommuner og landet for øvrig. Dette avbøtes med opprettelsen av ny stilling som oppmålingsingeniør i 2013.

4.17 Kultur og service

Virksomhetsområdet har disse tjenestene ved utgangen av 2012:

Kultur:

Biblioteket
Bygdeboka
Frivilligsentralen
Kino
Kulturhuset
Kulturskolen
Ungdomsklubben
Valdres sommersymfoni

Service:

Kantina
Servicetorget

4.17.1 Helhetsvurdering

2012 har vært prega av overgang på leder-sida, med ny kulturskolerektor og virksomhetsleder halvveis i året. Kultur og service er ei stabil skute med medarbeidere som har takla endringa godt og som i medarbeidersamtaler viser åpenhet for utvikling. Ellers er ansvaret for Valdreshallen overført til Nord-Aurdal ungdomsskole, mens Ungdomsklubben Epleby og Frivilligsentralen er overført til Kultur og service fra Familiens hus. Boligkontorfunksjonen er overført til Eiendom.

Aktivitetsnivået er stort, men hovedfokusert siste halvår har vært å få organisasjonsoversikt og etablering av gode rutiner for informasjonsflyt, strukturer og arenaer for møter. Det er et potensiale i dynamisk samarbeid internt i området og opp mot andre virksomheter.

I 2012 blei Kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv utarbeidet, band B av bygdeboka realisert med godt salg innen sin sjanger og kulturskolen har fått egne, nye lokaler.

Høsten 2012 etablerte Hallgrim Hansegård og Frikar seg i Aurdal, og kommunen leier to kvelder i uka øvingslokaler til frivillige lag- og organisasjoner i Aurdal.

I 2012 ble Nord-Aurdal kommune rangert på åttendeplass på den årlige kulturindeksen til Telemarksforskning.

4.17.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Valdres sommersymfoni

Valdres sommersymfoni ble gjennomført i perioden 22.-2. juli, med over 400 deltakere. Norsk barnesymfoniorkester hadde samling den siste kursperioden som ble avslutta med stor konsert i Valdreshallen. Nær 100 pedagoger var engasjert i forbindelse med kurset. De fleste pedagogene er fra Norge, men også anerkjent utenlandske pedagoger er knyttet til Valdres

Årets suksesshistorie

Nye tangenter, ny skole, ny bygdebok

God bygdebok og nytt kulturskolebygg med flust av nye tangenter. Det er mye å glede seg over! Bygdeboka ble utarbeidet i 2012 og blei ei flott julegave for mange. Kulturskolen har endelig fått egne og varige lokaler til å gi ungdommer i Nord-Aurdal vinger og kulturell ballast inn i en kompleks voksenverden. Sommersymfonien har supplert pianoparken på NABS slik at lokalet er rusta til å ta i mot sugne elever og sagnomsuste lærere i nye skolelokaler både under Sommersymfonien i jubileumsåret 2013 og i skoleåret ellers.

Suksess er koblinga mellom det lokalt engasjementet og fagkunnskapen som for eksempel bygdeboknemnda i Nord-Aurdal har, de visjonære tankene som for eksempel Alf Richard Kraggerud har og den kommunal satsningen som Nord-Aurdal kommune har.

sommersymfoni. Festivaldelen av Valdres sommersymfoni gir ca 40 konserter rundt om i hele Valdres. Konsertene har høyt kunstnerisk nivå med mange unge utøvere i samspill med erfarne musikere.

I 2012 kjøpte sommersymfonien flere piano og et flygel som nå er stasjonert på NABS til bruk for kulturskole og skole. Dette legger gode rammer for undervisning og kulturfokus i begge skoleslag gjennom hele året.

Rektor i kulturskolen er nå inne som daglig leder for symfonien, og har høsten 2012 arbeidet med forbedring av systemet rundt innbetaling og andre økonomirutiner under sommersymfonien. Nye nettsider blei realisert i desember.

Playing for a Future

Også i år ble prosjektet gjennomført med inviterte elever fra Sør-Afrika, Bolivia og Jordan. I tillegg var det deltakere fra Brasil, Vietnam og Polen. Utenriksdepartementet tildelte Valdres sommersymfoni 600 000,- over tre år for studentutveksling med de tre førstnevnte landa. Alle deltakerne på sommersymfonien betaler inn 200 kroner hver som et bidrag til utvekslinga. Sandra Lied Haga var ambassadør for Playing for a Future i 2012.

Lag og foreninger

Lag og foreninger i kommunen gjør en uvurderlig jobb for fritidskulturlivet. Kommunen retter en takk til alle lag, foreninger og enkeltpersoner som legger ned en stor innsats for å gi innbyggerne et variert fritidstilbud. Kulturprisen blei av kapasitetsmessige årsaker ikke delt ut i 2012.

Kulturskolen

I begynnelsen av året behandlet Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal og Øystre Slidre en utredning om interkommunal kulturskole. Alle kommunene fulgte rådet om å fortsette som før (KS-006/12)

Elevplasser i kulturskolen:

	2009	2010	2011	2012
Musikk	203	192	158	169
Teater	16	16	20	19
Bildende kunst	20	18	18	16
Lausdans/halling	16	11	7	5
Grupper for psyk. utviklingshemmede	23	22	21	21
Musikkbarnehage	15	0	0	14
Sum	277	259	224	244
Elever på venteliste				6

I tillegg til ordinær undervisning, har kulturskolen et tett samarbeid med lokale lag og organisasjoner som kjøper tjenester etter behov. Kulturskolene i Valdres har flere felles tilsatte, og kjøper/selger tjenester fra hverandre. Samhandlinga opp mot skule er god og under utvikling.

Nord-Aurdal kulturskole har etter mange år i midlertidige lokaler fått egne, varige og moderne lokaler.

Aktivitetsnivået utad er høyt med en rekke konserter og forestillinger, og som eksempler kan nevnes intimkonserter for alle elever, byjubileumsarrangement og bispevisitas. Kulturskolen

er også vertskap for strykeseminar i regi av Oppland kulturskoleråd og har hovedansvar for Valdresakademiet – et talentsatsingsprogram i samarbeid med de andre Valdreskommunene. Kulturskolen er fast leverandør av innslag på kommunestyremøtene, og en større julekonsert med juleverkstad avrunda 2012. Både lag, organisasjoner og lokalt næringsliv er flinke til å bruke elevinnslag ved sine arrangement, noe som gir verdifull erfaring for elevene, og som skaper trygge, selvstendige elever. Mange deltar på den regionale UKM-mønstringa, og Ung i Valdres nyter godt av undervisning elevene har fått i kulturskolen.

Kvitvella Kino

2012 ble til slutt et bra år for Kvitvella kino med et besøk på 19 138. Det er en nedgang på 1% fra 2011, som var et veldig godt år. Samlede billettinntekter var på kr. 1 546 022,- som er en oppgang på 1% fra 2011. Kinodrifta er i stor grad styrt av markedet. Første del av året hadde besøk under det estimerte, mens siste halvår hadde ei god utvikling med filmer med god publikumsoppslutning. Kinodrifta er slik sett uforutsigbar.

Det ble vist 73 filmer på 417 forestillinger. Åtte av disse var norske filmer og ble vist på 53 forestillinger. Av de ti best besøkte filmene ved Kvitvella kino, var to norske. Kinoen deltok på "Den store kinodagen" den 3. november med fire filmer på plakaten og 265 publikummere i salen. Kantina var åpen med salg av mat og drikke.

2010			2011			2012		
Omsetning	Besøk	Ant.filmer	Omsetn.	Besøk	Ant.filmer	Omsetn.	Besøk	Ant.filme
1 076 000	15782	393	1 563000	21341	421	1 546022	19138	417

Kulturhuset

2012 har vært et aktivt år i Kulturhuset med mange og ulike forestillinger, samt mange besøkende. En viktig kvalitetsleverandør er Riksteatret som melder at Fagernes er et godt spillested med gode besøkstall, godt publikum og ryddige forhold på spillestedet, men at innlastingsadkomsten til Kulturhuset er en utfordring på flere produksjoner. Kinosjefen mottok i 2012 Årets ildsjelspris fra Riksteateret.

Kulturhuset er en flott arena, men trenger oppgradering av og opprydding i eldre, montert utstyr for å fortsette å være en attraktiv arena. Den tekniske situasjonen og kompetansen på bruk av arenaen er også viktige stikkord i denne sammenhengen.

Teater Innlandet besøkte kulturhuset med tre forestillinger. Andre større forestillinger i kulturhuset var Ungdommens kulturmønstring, Frikar dance companys *Åtte*, Circus Cirkôrs *Underman*, Nord-Aurdal sanglags konsert sammen med Olav Stedje, Fagernes Musikkorps julekonsert og *Julenatt* med Lisa Stokke, Gøran Fristorp og Tiril Heide-Steen. I tillegg har det vært mange lokale produksjoner med Ung i Valdres sin forestilling *Footloose* som den største og best besøkte.

Bygdeboka

Bygdebokarbeidet er i godt driv både med bygdeboknemnda og bygdebokskriveren. I 2012 kom band B ut og hadde gledelig og godt salg innenfor sin sjanger, noe som gjør at en får inn trykkekostnadene til boka.

Biblioteket

Biblioteket har i 2012 hatt 2,86 % stilling som blir redusert med 40 % i 2013.

2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Mediebestand		Utlån		Fjernlån		Besøkende		Skolebesøk	
32296	33094	35342	36197	2763	2869	19344	20700	18	30

Biblioteket gjennomfører ulike typer arrangement og realiserer den nasjonale intensjonen om å være et ressurscenter for innbyggerne på en god måte til tross for beskjedne ressurser særlig innen mediebudsjett. Tallet på skolebesøk og lesestimulerende tiltak opp mot skole er økende, og biblioteket er sli sett et viktig virkemiddel i utviklinga av basisferdigheten lesing i utdanningsløpet til unger i Nord-Aurdal. Biblioteket er også kjernen i debatt- og demokratiprojektet Valdresdebattane, og sentral i boklanseringer, lyrikk og bokdager gjennom året. Hver tirsdag arrangerer biblioteket Datatimen med opplæring for nybegynnere. Regelmessig bokprat med ulike grupper er også prioritert med for eksempel DPS Aurdal.

Nord-Aurdal folkebibliotek fungerer fra høsten 2012 som skolebibliotek for Nord-Aurdal barneskole og Nord-Aurdal ungdomsskole.

Ungdomsklubben

Ungdomsklubben Epleby har hatt åpent to kvelder i uka, men har opplevd en utfordrende situasjon med usikkerheta rundt driftsformen i 2012. Virksomhetsleder har starta dialogen med ungdomsråd og politikere om innhold og organisering av ungdomsklubbtilbudet framover jf KS-039/12 Drift av ungdomsklubb 2. halvår 2012.

Frivilligsentralen

Det har vært ca 40 frivillige i 2012 tilknyttet sentralen som har utført ca 5 200 timer arbeid. Sentralen samarbeider med både institusjoner og frivillige lag og organisasjoner. Og har hatt ca 800 timer som praksisplass for språk- og arbeidstrening. Frivilligsentralen har et stort aktivitetsnivå både ukentlig og gjennom ulike arrangement, samt tjenester til private og ulike typer lag- og organisasjoner.

Servicetorget

Servicetorget har jamt stort trykk fordelt på de ulike funksjonene torget har mot publikum, andre virksomheter i kommunen og mer interne infrastrukturelle oppgaver. De tilsatte har sine spesialområder, men er samtidig i jobbrotasjon ved behov både i Servicetorget og ved arrangement i kulturhuset. På denne måten holder en rasjonell drift og vikarbruken på et minimum.

Kantina

Kantinedrifta er stort sett ei bedriftskantine, men selger også tjenester til private som leier festsalen til konfirmasjoner, bryllup og andre arrangement. Kantinedrifta har 0,76 % stilling. Ved stor møteaktivitet må det leies inn ekstrahjelp.

4.17.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 0,4 mill. kr (6%).

	Regnskap 2012	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2011	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	8 420	7 959	7 504	7 499	461	106

Overforbruket skyldes i hovedsak en misforståelse i budsjetteringen av arbeidet med bygdeboka. Kantinedrifta har også et merforbruk på lønn i forhold til budsjett, samtidig som økt aktivitet gir økte inntekter. En halvårsvakans i kulturskolerektorstillinga våren 2012 og knepen drift ellers har redusert overforbruket gjennom året.

Sykefraværet ble på 4,2 % mens målet var at det ikke skulle overstige 3 %.

4.17.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Kultur og service	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nord- Aurdal 2012	Nord- Fron 2012	Sel 2012	Tynset 2012	Kom.gr. 11 2012	Oppland 2012	Landet u. Oslo 2012
Prioritering									
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	2,8	3,6	3,2	4,8	4,6	3,3	3,3	3,9	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 137	1 674	1 581	2 673	2 501	1 772	1 699	1 964	1 848
Fordeling av netto driftsutgifter innenfor kulutsektoren									
Netto driftsutgifter til folkebibliotek (F370) (%)	21,7	16,3	19,7	14,2	16,1	18,7	15,6	20,1	14,7
Netto driftsutgifter til kino (f373) (%)	0,2	-1,6	-0,5	2,4	1,9	0,2	2,2	1,2	0,8
Netto driftsutgifter kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (F381) (%)	30,5	32,2	25,2	38,2	16,3	11,2	14,4	11	17,9
Netto driftsutgifter kommunale kulturbygg (F386) (%)	7,7	27,5	7,7	2,3	22,8	22,3	10,7	8,1	9,3
Folkebibliotek									
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i prosent)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,5	0,8	0,6
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	247	274	312	379	403	331	264	395	271
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,1	5,5	5,7	4,9	6,8	8,5	4,5	5	4,9
Tilvekst alle medier i folkebibliotek per 1000 innbygger	301	280	255	285	674	407	288	402	259
Besøk i folkebibliotek per innbygger	3	3	3,2	3,1	3,4	10,8	3,8	4,2	4,2
Kino									
Netto driftsutgifter til kino i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i prosent)	0,01	-0,06	-0,02	0,12	0,09	0,01	0,07	0,05	0,03
Netto driftsutgifter til kino per innbygger	3	-26	-8	65	48	3	37	23	14
Besøk per kinoforestilling	40	47,9	45,8	67,6	104,9	23	31,4	37,6	31,4
Ungdomstiltak, idrett, m.m.									
Antall årsverk ved kommunalt drevet fritidssenter	0,8	0,8	0,8	1,1	0	0	..	..	..
Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innb. 6-20 år	3 103	3 322	1 695	3 575	1 813	541	..	..	..
Driftstilskudd til frivillige organisasjoner									
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	39	25	24	52	52	18	32	38	32
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	18 974	10 400	12 333	23 596	30 673	3 333	19 364	26 583	30 753
Kommunale musikk- og kulturskoler									
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, i prosent av samlede netto driftsutgifter	0,8	0,6	0,7	0,5	0,4	0,5	0,7	0,6	0,6
Netto driftsutgifter til kommunale	2 641	2 369	2 903	2 411	1 810	2 050	2 698	2 494	2 159

musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	14 168	13 958	15 657	16 693	13 578	10 567	14 472	16 337	15 509
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	14 904	15 023	17 256	21 634	14 015	10 963	15 407	17 756	16 511
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	24,7	25,4	22,7	23,8	15,9	29,5	20	17,9	15,6

Nord-Aurdal kommune ligger litt under gjennomsnittet i kommunegruppe 11, og under Oppland og landet på den parameteren som brukes for å måle prioritering.

Fordeling innenfor kultursektoren viser andelen av kulturmidlene som nyttes på ulike formål. Kommunen bruker en langt større del av kulturbudsjettet på kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg, mens kostnaden på kommunale kulturbygg er litt under sammenligningskommunene.

Kommunen har kostnader til drift av folkebibliotek på Opplandsgjennomsnittet, som er godt over gjennomsnittet i kommunegruppen og landet utenom Oslo. Tilveksten i samlingen (kjøp av bøker og andre medier) er synkende og lavere enn sammenligningskommunene. Utlånet ligger over sammenligningskommunene, mens besøket er noe mindre.

Kommunen hadde i 2012 netto inntekt på drift av kino og har fortsatt et kinobesøk godt over sammenligningskommunene.

Nord-Aurdal kommune prioriterer musikk- og kulturskolen på nivå med andre kommuner. Det er en langt større andel av barna som er med i kulturskolen enn gjennomsnittlig i landet.

Kommunen bruker markert mer pr innbygger 6 – 15 år enn sammenligningskommunene og har en langt større andel brukere.

5 Investeringer

I dette kapittelet gir rådmannen en kort status for de investeringsprosjektene som det har vært aktivitet på i 2012.

5.1 Rehabilitering av vann og avløp

Beskrivelse

Graving av grøft, stort sett i eksisterende trase, fjerning av gamle ledninger og kummer, fundamentering for og ledning av ledninger med foreskrevet kvalitet og tilpasset dimensjon, nedsetting av tidsmessige kummer, gjenfylling og tilstussing.

Mål

Oppgradere ledningsnett til normal standard for å øke driftstabiliteten på vannforsyning og redusere risiko for forurensing og lekkasjer.

Planlagt ferdigstilling:

- Skarpsno – Gamlevegen – Liavegen: planlagt ferdig august 2012.
- Ungdomsskolen – Holdenbakkin – Garlivegen: planlagt ferdig november 2012.
- Garlivegen, xØvrevegen – xMoavegen: planlagt ferdig november 2012.
- Øvrevegen øst: planlagt ferdig november 2012.

Status

Det er gjort noen omprioriteringer på planlagte prosjekter, dels på grunn av akutte situasjoner som måtte håndteres, og dels på grunn av at andre prosjekter hos andre oppdragsgivere hvor samkjøring av prosjekter er hensiktsmessig og økonomisk. Status i planlagte prosjekt er listet opp under. Videre følger en oversikt over gjennomførte prosjekter. Den økonomiske oversikten tar utgangspunkt i gjennomførte prosjekter.

Planlagt:

- Skarpsno – Gamlevegen – Liavegen: Utvidet med 130m. Gjennomført og avsluttet.
- Ungdomsskolen – Holdenbakkin – Ikke asfaltert på grunn av snøfall, ellers ferdigstillt.
- Garlivegen, xØvrevegen – xMoavegen: Utsatt i påvente av gangvei i Garlivegen, prosjektsamarbeid med Statens vegvesen.
- Øvrevegen øst: Ikke gjennomført. Nødvendige ombygninger i Fagernes/Leira vannverk må realiseres først.³⁹

Gjennomført:

1. Skarpsno – Gamlevegen – Øvre Lykkevegen: Avsluttet
2. Ungdomsskolen – Holdenbakkin – Garlivegen: Mangler asfalt
3. Gamle Møllesentralen – Snarvegen – Gjestegården (E16): Samkjøring med SVV - avsluttet
4. Rundkjøring 1, Leira (del av materiell): Samkjøring med SVV - avsluttet
5. Pumpestasjon Tingnes: Akutt – avsluttet
6. Øvrevegen – Strand: Opprinnelig 2013 prosjekt - avsluttet

³⁹ Tiltak inngår i prosjekt "Driftovervåkningssystem".

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
1)	811210	4500	4200	0	4156	4156	-44
2)	811220	1700	1700	0	1482	1482	-218 ⁴⁰
3)	811240	600	600	0	544	544	-56
4)	811230	140	140	0	140	140	0
5)	811250	700	700	0	714	714	14
6)	811260	600	1100	0	1054	1054	-46
SUM		8240	8440		8090	8090	-350

Alle prosjekter er gjennomført i henhold til budsjett, kun mindre avvik. Prosjektet 811220 har tilsynelatende et avvik på -218', men rammebevilgningen for 2013 er utvidet med 200' som skal dekke asfaltering. Reelt avvik blir følgelig -18' ikke -218'. Reelt totalt avvik blir -150', eller 1,8%, ikke -350' som fremgår i tabellen over.

Prosjektet Gamle Møllesentralen – Snarvegen – Gjestegården (E16) ble realisert ved en omprioritering som en følge av at SVV skulle senke E16 i området.

Prosjektet Øvrevegen – Strand er utvidet fra 90 løpemeter til 160 løpemeter, derfor er kostnadsrammen justert fra 600' til 1100'.

Bevilgningen i årsbudsjettet for 2012 var 7 mill. kr, i tillegg var 3,1 mill. kr av bevilgningen i 2011 disponibel til samme formål⁴¹ slik at rammen i 2012 var 10 mill. kr. Det er regnskapsført 8,09 mill. kr. Det var i 2012 planlagt et mindreforbruk for å kunne finansiere kommunens andel i en felle utbygging av rundkjøring nr. 2 på Leira.

5.2 Opprusting av kommunale veier

Beskrivelse

Oppretting og reasfaltering etter at rehabilitering av vann og avløp er utført året før. Masseutskifting, oppretting og reasfaltering av veiparseller med setningsskader og krakkelert dekke.

Mål

Oppgradere veistrekn timer til normal standard for veier med fast dekke.

Planlagt ferdigstilling:

- Oppretting og asfaltering Øvrevegen øst: Planlagt ferdig september 2012.
- Oppretting og asfaltering Ungdomsskolen – Holdenbakkin – Krokabakkvegen: Planlagt ferdig september 2012.
- Oppretting og asfaltering fortau Posthuset – Krokabakkvegen: Planlagt ferdig september 2012.
- Bygging av fortau Krokabakkvegen – Kiwi: Planlagt ferdig september 2012.
- Oppretting og asfaltering parkeringsplass Fagernes Gjestegård: Planlagt ferdig september 2012.

⁴⁰ Rammen i 2013 er utvidet med 200'. Reelt avvik fra justert kostnadsramme blir følgelig 18' ikke 218'.

⁴¹ KS 114/11, omtalt i Årsmelding 2011 s. 73.

Status

Det er gjort noen omprioriteringer på planlagte prosjekter. Prosjektet Rundkjøring 2, Leira, er fremprioritert, og deler av rammebevilgningen er bundet til dette prosjektet. Omprioriteringen er godkjent i kommunestyret.

Status i planlagte prosjekt er listet opp under. Videre følger en oversikt over gjennomførte prosjekter. Den økonomiske oversikten tar utgangspunkt i gjennomførte prosjekter.

Planlagt:

- Oppretting og asfaltering Øvrevegen øst: Ikke startet, avventer sanering av kommunalt eid hus.
- Oppretting og asfaltering Ungdomsskolen – Holdenbakkin – Krokabakkvegen:.
- Oppretting og asfaltering fortau Posthuset – Krokabakkvegen: Avsluttet
- Bygging av fortau Krokabakkvegen – Kan ikke realiseres i gjeldende reguleringsplan.
- Oppretting og asfaltering parkeringsplass Fagernes Gjestegård: Avsluttet

Gjennomført:

1. Oppretting og asfaltering fortau Posthuset – Krokabakkvegen: Avsluttet
2. Oppretting og asfaltering parkeringsplass Fagernes Gjestegård: Avsluttet
3. Oppretting og asfaltering deler av Sagbråtenfeltet: Ikke startet.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
1)	820120	50	103	0	103	103	53
2)	821230	200	196	0	196	196	0
3)	821220	200	200	0	0	0	-200
SUM		450	499		299	299	-147

Prosjektet med fortau Posthuset – Krokabakkvegen har i budsjetteringen oversett en post på 50', derfor et overforbruk på mer enn 100%. Asfaltering i Abelbakkin vest i Sagbråtenfeltet i Aurdal ble kraftig forsinket i likhet med andre asfalteringsjobber på grunn av utilstrekkelig kapasitet hos entreprenør. Da entreprenørene hadde kapasitet kom vinteren. Prosjektet har fått en bevilgning på 200' i 2013 og gjennomføres da. Rest av rammebevilgning i 2012 er overført til kommunens bidrag til prosjektet rundkjøring 2, Leira.

5.3 Adresseprosjektet – skilting

Beskrivelse

Adressering av alle eiendommer i kommunen med nødvendig skilting.

Mål

Se beskrivelse over.

Planlagt ferdigstilling:

Prosjektet har ikke vært tilstrekkelig prioritert, dels på grunn av manglende kapasitet.

Status

Det er laget en strategi for gjennomføring. Nødvendig kartlegging og dokumentering av kommunale veier starter tidlig 2013.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	endring
Adresseprosjekt/skilting	821110	2000	2000	0	0	0	-2000

Prosjektet har ikke kommet i gang. Rammen på 2000' er bevilget på nytt i 2013.

5.4 Utskifting av lastebil og traktor, teknisk drift**Beskrivelse**

Som ledd i en nødvendig oppgradering av utstyr på teknisk drift ble det i årsbudsjettet for 2011 bevilget midler til å kjøpe ny traktor og lastebil

Mål

En driftssikker maskinpark med reduserte drivstoffkostnader. Gjøre kommunen i stand til å selv utføre oppdrag som brøyting og strøing.

Planlagt ferdigstilling:

Opprinnelig i 2011, senere revidert til høsten 2012

Status

Traktor ble kjøpt i 2011. Lastebil ble bestilt i 2011, leveransen ble utsatt gjentatte ganger, men bilen ble levert høsten 2012.

Teknisk drift har med det en moderne traktor med en fornuftig størrelse og ny lastebil. I tillegg til lastebil og tilhørende utstyr måtte virksomheten investere i en ny sandspreder. Både traktor og lastebil svarer til forventninger hva angår kvalitet og funksjonalitet.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	endring
Utskifting traktor og lastebil	821120	1600	1600	645	1053	1698	98

En nødvendig investering i ny sandspreder til 130' er hovedårsaken til at kostnadsrammen er overskredet.

5.5 Nye lokaler teknisk drift**Beskrivelse**

Bygging av nye lokaler for teknisk drift, uteseksjon, feier- og brannvesen og eiendom. Lokalene skal også huse utstyr for kirkelig fellesråd og sivilforsvaret.

Mål

Imøtekomme arbeidstilsynets pålegg om utbedringer på uteseksjonen. Frigjøre areal på brannstasjonen i sentrum, samt oppnå mer økonomisk drift ved å samle virksomhetene teknisk drift og eiendom.

Planlagt ferdigstilling:

Lokalene skal være klare og operative fra 1.1.2015.

Status

Prosjektet er noe forsinket grunnet skred- og flomfare som må håndteres ved oppføring av samfunnskritisk infrastruktur. Det er utarbeidet rapporter som gir anbefalinger på skredsikring. Oppfølging av anbefalingene er startet. I desember 2012 ble arkitekt bedt om å utarbeide et skisseprosjekt med et kostnadsoverslag.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Nye lokaler teknisk drift	861110	1 000		167	104	271	

Prosjektet er forsinket som en følge av utredninger av flom- og skredfare med nødvendige tiltak. Det er på grunn av forsinkelsene ikke vært mulig å holde ønskelig progresjon. Derav et betydelig mindreforbruk på 729'.

5.6 Trafikksikringstiltak NABS

Beskrivelse

Det er gjennomført tiltak knyttet til trafikksikring og trafikkavvikling til den nye barneskolen i samsvar med plan vedtatt av kommunestyret⁴² og innarbeidet i økonomiplan og årsbudsjett.

Mål

Forbedre adkomst og trafikksikkerhet for elevene til skolene og barnehagen i området.

Planlagt ferdigstilling:

Investeringen var planlagt ferdigstilt til skolestart høsten 2012.

Status

I hovedsak ble arbeidet utført til planlagt ferdigstilling skolestart 2012.

To delprosjekt ble ferdige i september 2012, fortau langs Øvrevegen fra lekeplassen til barnehagen og fortau ungdomsskolen – Holdenbakkin – Garlivegen. Fullføring av fortau i Øvrevegen og etablering av fortau i Øvrevegen fra Garlivegen ble utsatt til 2013, i årsbudsjettet for 2013 er det bevilget midler til gjennomføring av dette.

⁴² KS-104/11

Økonomi

I årsbudsjettet for 2012 er det bevilget 3,6 mill. kr til gjennomføring av prosjektet. Forbruk i 2012 framgår av tabellen (tall i 1000 kr):

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Trafikksikring NAUS	821210	2 650	2 710		3 649		
Fortausanlegg ungdomsskolen	821211	600	540		223		
Fortausanlegg leikeplassen	821212	350	350		353		
Sum		3 600	3 600		4 225		

Det er gitt tilskudd i form av trafikksikringsmidler til investeringen. Det er regnskapsført 868 000 kr i 2012. Netto har prosjektet et forbruk på 3 357 000 kr, 243 000 kr under budsjett. Videre er det gitt trafikksikringsmidler i 2011 med 94 000 kr som ikke er inntektsført, disse kommer til inntekt i 2013. Når en da tar med budsjetterte kostnader i 2013 på 400 000 kr for å ferdigstille prosjektet, vil det ha et samla merforbruk på 63 000 kr (1,8%).

I prosjektet var det ikke budsjettert med midler til å rive huset der parkeringsplassen til barnehagen skal opparbeides. Dette delprosjektet anses som en del av realisering av boligene i Øvrevegen og belastes oppgjøret for disse.

Kommunen skal budsjettere brutto. Når en på budsjetteringstidspunktet la til grunn at kommunen ville få trafikksikringsmidler til prosjektet, burde en budsjettert både inntektene og brutto kostnader.

5.7 Nord-Aurdal barneskole

Byggeprosjektet er rapportert til kommunestyret i egen sak. Her gis derfor en kort omtale.

Beskrivelse

Investeringen omfatter tilbygg til Fagernes barneskole og nytt uteområde. Prosjektet omfatter reguleringsarbeid, prosjektering, erverv av grunn, bygging, inventar og opparbeiding av et stort uteareal.

Mål

Målsettingen ved investeringen er tidsmessige lokaler for en samlet kommunal barneskole og for kulturskolen.

Planlagt ferdigstilling:

Skolestart høsten 2012.

Status

Bygg og uteareal var i hovedsak ferdig til skolestart og ble tatt i bruk da.

Bygget framstår som et signalbygg svært godt egnet til den pedagogiske virksomheten. Det er levert til rett tid under sterkt tidspress. Endringen av skolestrukturen og etableringen av én barneskole vurderes som vellykket.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Nord-Aurdal barneskole ⁴³	831110		62 380	21 166	46 303	67 468	

Prosjektet har hatt en merkostnad på 5,1 mill. kr. Det er gitt tilsagn om ubudsjetterte inntekter i form av spillemidler på 0,6 mill. kr, disse kommer til inntekt i 2013. Korrigert for dette er det et overforbruk på 4,5 mill. kr.

Overforbruk på om lag 4,5 mill. kr skyldes i hovedsak en feilbudsjettering; kostnader til prosjektering (3,6 mill. kr) og reguleringsplan (0,7 mill.kr) var ikke tatt med i budsjettet. I tillegg har det vært merkostnader på selve bygget (inkludert grunnerv og uteområde) som har resultert i et reelt overforbruk på 0,3 mill.kr etter at budsjetterte marginer er brukt.

5.8 Brannsikringstiltak NAUS

Beskrivelse

Arbeidet er i hovedsak utført av driftspersonell. Investeringen omfatter lukking av avvik i forbindelse med branntilsyn. Investert i branndører/porter i Nord Aurdal ungdomskole og Valdreshallen. Åpne trappeløsninger er lukket med godkjente vegger og ståldører. Ytterdører kjeller og basseng er oppgradert med magnetlås mot brannalarm og åpning i henhold til universell utforming

Planlagt ferdigstilling:

Innen utgangen av 2012

Status

Avvik er lukket og prosjektet er avsluttet

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Brannsikringstiltak NAUS	831210	875		0	865	865	- 10

I årsbudsjettet for 2012 var det løyvd 875' til prosjektet Prosjektet er gjennomført innenfor budsjett

⁴³ I årsbudsjettet for 2011 var det løyvd 20 mill. kr til prosjektet, men på dette tidspunktet forelå det ikke endelig kostnadsoverslag. Kostnadsrammen på 62,4 mill. kr satte kommunestyret i desember 2011 i vedtak av Økonomiplan 2012 – 2015.

5.9 Ombygging Leira skule (skoleinvesteringer)

Beskrivelse

Investeringen omfatter tilpasning av tidligere Leira skule, Leirali, til lokaler for virksomhet Eiendom og kvalifisering og etablering av dagtilbud og bygging av produksjon - og tørkehall for ved.

Investeringene som er utførte: Fradeling rom korridor til renholder og renholdsutstyr. Tilkobling av vann og avløp i forbindelse med romendringer. Skillevegg korridor med dør. Omgjøring av klasserom til spiserom for voksne elever, spiserom ansatte hele bygget, kontorer og samtalerom. Innkjøp containere til lagerrom for utstyr. Skilting, og kabling for data og telefoni i alle rom på grunn av bruksendring.

Det bygningsmessige er i hovedsak utført av driftspersonell. Kabling, rør og el -arbeider utført av eksterne.

Mål

Målsettingen var å samlokalisere virksomhet Eiendom og Kvalifisering og samokalisering dagtilbud, psykisk helse og miljøarbeid.

Planlagt ferdigstilling:

Prosjektet ferdigstilles i 2013

Status

Leirali er tilpasset nye brukere, den ombygde skolen er tatt i bruk., mens nybygd produksjons-lokale og tørkehall for ved er under oppføring og planlagt ferdig i mars 2013.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Skoleinvesteringer	838100	2 000			1 256	1 256	

Kommunestyret bevilget i sak 051/12 2 mill. kr til prosjektet. Kostnadsrammen er hevet gjennom vedtak av årsbudsjett for 2013.

5.10 Kjøp/salg av eiendom

Beskrivelse

Salg av fast eiendom og kostnader knyttet til dette

Mål

Reduksjon av areal og salg av boligtomter

Planlagt ferdigstilling:

Fortløpende

Status

Salg i 2012:

Salg av tilleggsareal Bjørgø 25 000

Salg 4 kommunale boliger 4 981'

Økonomi

Prosjektrekskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Kjøp/salg av eiendom	863100				504		

Kostnadene på prosjektet er 0,5 mill. kr. Dette er oppmåling, taksering, kartforretninger, meglerhonorar m.m. 4 kommunale boliger solgt for 4 981 000 kr. Boligene ble solgt i 2012 men vil første fremgå av regnskapet for 2013. Det er inntektsført salg av eiendommer med 7,1 mill. kr i 2012.

5.11 Enøk tiltak (tidl. utskifting oljetanker)

Beskrivelse

Dette prosjektet består av flere tiltak.

EPC kontrakter

Investeringen omfatter tiltak som betaler seg selv i form av mindre energiforbruk etter kontrakt inngått med AF Energi og Miljøteknikk AS. Tiltak skal utføres på følgende bygg:

- Vesletveit A og B bygget
- Råd- og kulturhuset
- Barneavlastningen
- Fagernes barnehage

På alle bygg skal det monteres EOS (energioppfølgingssystem), som gir oss en detaljert oversikt over energiforbruket. Det største tiltaket er utskifting av ventilasjonsanlegg i kinosal, konvertering av utelys ved råd - kulturhuset til LED-belysning, etterisolering av loft på Vesletveit begge bygga. og to luft til luft varmepumper i Fagernes barnehage. I tillegg til disse tiltakene er det beregnet ytterligere 9 tiltak. Dette er mindre tiltak med stor lønnsomhet, for eksempel å isolere varmtvannsrør.

Overgang til bioenergi som varmekilde:

I 2012 ble det inngått kontrakt med Valdres Biovarme A/S, som innebærer at vi konverterer deler av vårt energiforbruk over til fornybar energi. Samlet vil det utgjøre 2.400.000kw/år. Dette vil føre til en betydelig reduksjon av Co2 utslipp. Det er utarbeidet klimaregnskap som viser resultatet.

SD-anlegg

Det er montert SD-anlegg på barneskolen for å binde sammen gammel del med nybygg. I tillegg er svømmehallen og fyringssystemet tilkoblet anlegget. Toppsystemet er konstruert for etter hvert å samle alle SD- anlegg og EOS anlegg alle bygg.

Mål

Målsettingen er å senke energiforbruket og dermed redusere driftskostnader, større andel bruk av fornybar energi som varmekilde og reduksjon av Co2 utslipp.
Styringsdokument er vedtatt Klimaplan for Valdres og Hallingdal.

Planlagt ferdigstilling:

Prosjektet avsluttes i 2013

Status:

Alternativ varmekilde er valgt, EPC kontrakter gjennomføres fortløpende og forventes ferdig utført juli 2013.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Enøk tiltak (tidl. utskifting oljetanker)	868100	5 400		300	4 175	4 475	

Det er samsvar mellom det som er utført og den andelen av budsjettet som er brukt. Det forventes at prosjektet blir gjennomført innenfor budsjett.

5.12 Boliger miljøarbeid, Kongsvegen bofellesskap og Velse Tveit**Beskrivelse**

Dette investeringsprosjektet omfatter to byggeprosjekt, ombygging Vesle-Tveit og nybygg av omsorgsboliger i Kongsvegen, Leira.

I KS-005/09 ble det vedtatt ombygging og istandsetting av Vesle Tveit og Lia med 4 nye leiligheter, fellesareal og fasiliteter for personalet i samsvar med vedtatt investeringsbudsjett. Det som ikke var innkalkulert var kostnader til godkjente rømningsveier som ble gjennomført i 2010. Denne kostnaden utgjorde 678' I etterkant av dette kom melding fra Husbanken om at det ikke ble utbetalt investeringstilskudd, på grunn av prosjektets størrelse. Dette prosjektet fikk benevnelsen Boliger miljøarbeid med prosjektnr 869110

I KS-103/09 ble det vedtatt å bygge inntil 12 omsorgsboliger med fellesareal og kontor for personalet på Leira innefor de bevilgede rammer for strukturendring i miljøarbeidertjenesten.

Prosjektet omfattet 10 omsorgsboliger, fellesareal og driftslokaler for miljøarbeid. Prosjektet startet i 2010 med arbeider i byggekomite og utarbeiding av program og kostnadsestimater.

Byggeprogram og anbudsunderlag ble utarbeidet rundt juletid 2010 og vinteren 2011. Total-entreprisekonkurranse ble gjennomført iht lov om offentlige anskaffelser på ettermidten og kontrakt ble skrevet i mars 2011. Prosjektet har oppvarming ved geovarme og varmepumpe og ble bygget iht TEK 10. Sanne Hauglid ble etter evaluering valgt som totalentreprenør og gjennomførte et godt planlagt prosjekt som hele tiden fulgte planen. Byggeperioden var fra 1. april 2011 til 20 desember 2011. I 2012 har det i all vesentlighet vært avslutning av byggeprosjektet, fullføring av søppelbod og oppfølging av automasjonen.

Mål

Mål for prosjektene var å samle flere omsorgsboliger på ett sted, lage sosiale fellesskap og gi større trygghet for beboerne.

Planlagt ferdigstilling:

Prosjektene er ferdig

Status

Alle boliger er bebodde

Økonomi

Investeringsprosjektet har et merforbruk på 0,9 mill. kr.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. År	2012	Sum	
Boliger miljøarbeider- tjenesten		16 400	16 400	22 116	-4 774	17 342	
Forbruket er fordelt på følgende underprosjekt:							
Kongsvegen bofelleskap	869110			19 517	-4 774		
Boliger miljøarbeid	859100			2 599			

5.13 Byutviklingsprosjektet

Byutviklingsprosjektet har pågått fra 2008 og er blitt sluttført i 2012. Kommunen har en total nettobevilgning på kr 3,5 mill. til prosjektet. Det er ikke blitt budsjettert med oppdeling på de enkelte år, men samlet for hele 5-årsperioden er kostnadsandelen for kommunen lik bevilgningen fra 2008. Fra andre aktører, som tilskudd og anleggsbidrag, er byutviklingsprosjektet tilført kr 10,5 mill. slik at prosjektrammen ble kr 14,0 mill.

Sentrum i Fagernes har fått et betydelig løft. De viktigste arbeidene som er gjennomført er parkplassen med miljøgate (kr 3,1 mill.), overvannsløsning og nye fortau m.v. i Jernbanevegen (kr 2,8 mill.), utbedringer og nye installasjoner i parken (kr 1,6 mill.), fiskebrygge i Neselva (kr 0,6mill.), badeanlegg torøya (kr 0,5 mill.), gangveg Neselva (kr 1,8 mill.), strandpromenade (0,6 mill.) og miljøtiltak (0,6 mill). Resten av kostnadene gjelder overføringer til private/institusjoner/lag og driftskostnader.

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Byutviklingsprosjekt 2008-2012		12,7 mill	14,0 mill	13,6 mill	0,6 mill	14,0 mill	

5.14 Geovekst

Det er i 2012 løyvd 249 000 kr til geovekstprosjekt. Dette er prosjekt for å oppdatere og videreutvikle kart. Prosjektene ledes av Statens kartverk med berørte kommuner som en av mange deltakere. Kommunen har en lovfestet plikt til å produsere og vedlikeholde visse kartdata.

Forbruket i 2012 var snaut 154 000 kr.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Geovekst		249 000			153 636	153 636	

5.15 Valdres lokalmedisinske senter – forprosjekt (regionalt helseprosjekt)

Beskrivelse

Prosjektering av nytt Valdres Lokalmedisinsk senter.

Planlegge hensiktsmessige lokaler for spesialisthelsetjenester, offentlig tannhelsetilbud, regionale helsetjenester som intermediærsenger, legevakt/-vaktsentral og jordmortjeneste, ny avdeling med 30 kommunale institusjonsplasser samt lokaler for ergo- og fysioterapitjenesten i Nord-Aurdal kommune.

Mål

Samlokalisere helse- og omsorgstjenester i tråd med Samhandlingsreformen der valdres-regionen i fellesskap skal yte tjenester for å ivareta nye krav og plikter.

Planlagt ferdigstilling:

Prosjektering 2012, byggestart 2013 og ferdigstilling 2015

Status

Det var ikke budsjettert med investeringsmidler på Regionalt helseprosjekt i 2012.

Midlene er tatt av prosjektet til Regionalt Helseprosjekt. Det ble i 2012 fattet vedtak i samtlige 6 kommuner om VLMS-E-IKS. KS sak 002/12 "Eierskapssak nytt Valdres Lokalmedisinsk senter (VLMS) – valg av selskapsform, egenkapital/eierandel og selskapsorganisering". Det ble bestemt at Nord-Aurdal går inn med en eierandel på 50% og aksjeinnskudd på kr. 10.000.000. Se prosjekt nr. 858100 – Helsetun.

Det er sendt refusjonskrav på netto utgifter til VLMS-E i 2013 og regnskapet vil derfor gå i 0.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
Regionalt helseprosjekt	859110	0	0	3 289 691	275 .579	3 565 270	

5.16 Valdres lokalmedisinske senter – eiendom (VLMS-E)

Beskrivelse

Nord-Aurdal kommune sitt egenkapitalinnskudd i Valdres lokalmedisinske senter – eiendom.

Mål

Etablere og finansiere eiendomsselskapet som skal bygge VLMS.

Planlagt ferdigstilling:

2012

Status

Selskapet har bare bedt om innbetalt 1/10 av egenkapitalen fra eierkommunene. Nord-Aurdal kommune har følgelig innbetalt 1 mill. kr i 2012. Imidlertid har kommunen påtatt seg hele forpliktelsen på 10 mill. kr overfor selskapet og hele beløpet er regnskapsført. 9 mill. kr står følgelig som kortsiktig gjeld i balansen.

Økonomi

Prosjektregnskap 2012		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2012	Sum	
VLMS-E, egenkapital- innskudd	858100	10 000			10 000		

6 Vedlegg I: Interkommunalt samarbeid

Her følger årsmeldinger for ulike interkommunale samarbeid.

Årsberetningen for interkommunale samarbeid etter koml. § 27, og som ikke er egne rettssubjekt, skal i utgangspunktet inngå i vertskommunens årsmelding. Valdreskommunene har likevel i de vedtektene kommunestyrene har fastsatt at det skal avgis en årsrapport for hvert samarbeid.

For 2012 er meldingene for interkommunale samarbeid utarbeidet med tanke på at de kan tas inn som vedlegg i den enkelte kommunes årsmelding, slik at alle kommunestyrene får samme informasjon om samarbeidene. Disse årsrapportene følger nedenfor.

6.1 Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV)

6.1.1 Helhetsvurdering

PPT ser en fortsatt økning i antall henvisninger til tjenesten. Tjenesten har derfor prioritert å jobbe med enkeltsaker for å få ned ventetiden. I første halvår hadde tjenesten vakant stilling, denne ble besatt høsten 2012. Dette bidro til en økning i antall saker pr saksbehandler. Bemanningssituasjonen medførte at ventelistene etter hvert gikk ned

Tjenesten har de senere årene hatt utfordringer med rekruttering, og har vært sårbare ved vakanser i stillinger. Dette medfører at antall saker pr. medarbeider kan variere fra 30 til 90.

PPT ser en tendens til at enkeltsakene blir mer komplekse og sammensatte, noe som krever økte ressurser og samhandling. PPT deltar i tverrfaglig team i alle samarbeidskommunene. Tverrfaglig team er organisert på ulike måter i hver kommune, noe som innebærer forskjellig tidsbruk.

Mange av sakene tjenesten jobber med, henvises til spesialisthelsetjenesten, eller til kompetansesentre i det Statlige pedagogiske støttesystem. Sykehuset Innlandet HF (SI) og Kommunenes Sentralforbund har inngått en samhandlingsavtale om behandlingslinjer for ADHD. Gjennom denne avtalen er det påkrevd at PPT har gjennomført en utredning før saken henvises til BUP. En annen viktig samarbeidspartner for PPT er habiliteringstjenesten i SI. Når det søkes om tjenester herfra, er PPT forpliktet til å stille på veiledningsmøter. Dette er kompetansehevende, men binder også opp tjenesten i form av møtetid.

6.1.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

I 2012 ble behovet for interkommunal logopedtjeneste utredet. Fem av seks av kommunene i Valdres vedtok at felles logopedtjeneste organiseres i PPT for Valdres fra om med 2013.

Etableringen av Nord-Aurdal barneskole medførte behov for gjennomføring av ekstra møter vedrørende elever med spesielle behov ved overgangen til ny skole.

6.1.3 Resultat og avvik

PPT skal kunne behandle saker innen rimelig tid, og skal ikke ha ventelister. Tjenesten har likevel sett seg nødt til å opprette ventelister for å kunne gjøre en tilstrekkelig utredning og oppfølging i enkeltsaker. Ventetiden fra en sak blir meldt opp til PPT og til det foreligger sakkyndig vurdering, avhenger av hvilken prioritet saken får. Ventetiden på ikke-prioriterte saker gikk i 2012 ned fra åtte til fire-fem måneder i siste halvår. Dette skyldes at tjenesten ble fullbemannet og bruk av overtid.

Rådmannsutvalget ønsket en evaluering av PPT tjenesten, og det ble utarbeidet et mandat for dette i 2012. Det interkommunale evalueringsprosjektet starter opp sitt arbeid i 2013.

Evaluering av planlagte tiltak

Planlagte tiltak - 2012	Rapport
Utarbeide nytt henvisningsskjema	Dette er gjennomført og gjennomgått i Skole-/Barnehage – forum (SB-forum). Implementeringen gjennomføres i 2013.
Utarbeide ny mal for sakkyndig vurdering for barn i førskolealder	Dette er gjennomført og gjennomgått i SB-forum.
Kompetanseheving på klasseledelse/ læringsmiljø	PPT har vært på ett todagers kurs i regi av fylkesmannen. Planen var å gå videre med veiledning fra Midtnorsk kompetansesenter i 2012. Videre framdrift avklares i PPT's evalueringsprosjekt 2013.
Tettere samarbeid med skole og barnehageansvarlig/ systemarbeid	I 2011 ble det etablert et samarbeid mellom PPT og skole- og barnehageansvarlige i Valdres. Målet med samarbeidet var å se på hvordan skole og barnehage kan øke kvaliteten på tilpasset opplæring ut fra relasjonsbasert klasseledelse. PPT gikk i slutten av 2012 i samarbeid med SB-forum for å utarbeide nytt henvisningsskjema til tjenesten. SB forum og PPT har også startet arbeidet med å utarbeide nye rutiner for hvordan å øke kvaliteten på tilpasset opplæring, og hva skole og barnehage skal jobbe med før henvisning til PPT. Arbeidet fortsetter i 2013.
Systemarbeid	PPT opplever svært få eller ingen henvisninger med bestilling om systemveiledning. Tjenesten har imidlertid jobbet på systemnivå gjennom veiledning i enkeltsaker.

Endringer fra 2011 til 2012

	2011	2012
Saker til behandling pr.31.12.2012	333	350
Avslutta saker totalt	61	67
Saker på venteliste pr. 01.01.2012	22	18
Totalt	416	435

Nye henvisninger totalt	71	76 enkeltsaker 1 systemsak
-------------------------	----	-------------------------------

Av de aktive sakene i 2012 er 37 prosent jenter og 63 prosent gutter. I tillegg har tjenesten utført lavterskeltilbud i noen saker som ikke er registrert. Dette for å kunne gi tidlig hjelp, og å forebygge senere henvisninger. Det ble skrevet 168 sakkyndige vurderinger i 2012, ca. 50 % ble ferdigstilt i tidsrommet mai – juli.

Antall saker fordelt på kommuner (av alle 435 saker)

Kommune	2011	2012	Prosent
Etnedal	27	25	6
Nord - Aurdal	136	135	31
Sør - Aurdal	85	97	22
Vang	43	47	11
Vestre Slidre	69	67	15
Øystre - Slidre	67	64	15

Oversikt over hovedvanske

Hovedvanske	Prosent av antall saker (435)
Atferds – og lærevansker og ADHD	15%
Sosio – emosjonelle vansker/psykososiale vansker	25%
Fagvansker (lese skrivevansker, matematikk el. generelle lærevansker)	27%
Sjeldne syndrom	3 %
Språkvansker	12 %
Utviklingsforstyrrelse	3 %
Medisinske problem	5 %
Annet	10 %

PPT ser at barn med atferdsvansker og psykososiale vansker er den gruppen som øker mest. I tillegg ser en at sakene blir mer komplekse og sammensatte.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

INTERKOMMUNAL PPT	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10 LØNNKOSTNADER, NETTO	5 299	4 342	4 546	957	122
11 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	693	743	773	-50	93
12 UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	220	157	246	63	140
13 KJØP AV TJENESTER	114	106	101	8	108
14 OVERFØRINGSUTGIFTER	153	0	104	153	0
15 FINANSUTGIFTER	0	0	6	0	0
Sum utgifter	6 479	5 348	5 776	1 131	121
10 LØNNKOSTNADER, NETTO	-547	0	-253	-547	0
16 SALGS- OG LEIEINNTEKTER	0	0	0	0	0
17 REFUSJONSINNTEKTER	-5 919	-5 260	-5 520	-659	113
19 FINANSINNTEKTER	-13	0	-1	-13	0
Sum inntekter	-6 479	-5 260	-5 774	-1 219	123
Netto	0	88	1	-88	0

Pedagogisk psykologisk tjeneste har en grunnbemanning som ivaretar tjenestens tjenesteproduksjon når alle stillingene er bemannet. I første halvår 2012 var tjenesten underbemannet ved at ikke alle fagstillingene var fylt opp, noe som medførte at tjenesten måtte opprette ventelister. Som et tiltak for å begrense tjenestens avvik ble det satt inn bemanning utover vedtatte stillingsressurser hos merkantilt personell. Samtidig som tjenesten fikk rekruttert inn personell i ledige fagstillinger, ble det vurdert at den merkantile styrkingen måtte vedvare ut 2012 for at tjenesten skulle kunne korrigere det faglige avviket den pådro seg i første halvår. Bruk av merkantile hjelpetjenester i 2012 medførte således at tjenesten fikk et merforbruk på lønnsbudsjettet i 2012.

Årsverk: 7 årsverk fagstilling, 0,25 ledelse og 0,5 merkantilt. Dette er en reduksjon på 0,5 årsverk fra 2011.

6.1.4 Utfordringer og strategier framover

- Etablere gode systemer og rutiner for ny logopedtjeneste.
- Prioriteringer.
- Komme tettere på klasserommet. Dreie tjenesteproduksjonen fra individ- til systemnivå.
- Behandle enkeltsaker uten ugrunnet opphold.
- Implementere nytt henvisningsskjema/ nye -rutiner.
- Styrke kompetanse på relasjonsbasert klasseledelse, og forvalte kunnskapen aktivt på både individ og systemnivå.
- Kompetanseheve tjenesten på skolevegring, herunder samhandlingskompetanse jamfør tverrfaglig tilnærming.

6.2 Interkommunal barneverntjeneste i Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og Øystre Slidre, Sør-Aurdal og Etnedal som samarbeidskommuner.

6.2.1 Helhetsvurdering

Barneverntjenesten kan se tilbake på to år som interkommunal tjeneste for fire kommuner. Sammenslåing og samlokalisering av tre frittstående tjenester vurderes som utelukkende positiv både på system- og individnivå. Det er tidligere besluttet innføring av elementer fra spesialistmodellen inn i tjenesteytingen. Det vil si to konsulenter har oppfølging med fosterhjem som sitt arbeidsområde. Det er en stor og viktig oppgave å gi de mest sårbare barna samt deres nye omsorgsgivere individuell og tilstrekkelig oppfølging. Tjenesten prioriterer dette arbeidet høyt, og har derfor sluset ut oppgavene fra den generelle saksbehandlingen hos to medarbeidere.

Gjennom opplæring i Kvellometodikk har tjenesten tilegnet seg en større bevissthet i forhold til hvilke tiltak i hvilke omfang som til enhver tid skal iverksettes. Hjelpetiltak som settes inn i familier skal i større grad bidra til å skape endring av omsorgssituasjonen, og på den måten bedre barnets oppvekstvilkår. Implementering av metodikken har hatt fokus dette året, og vil også ha det i årene framover.

6.2.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Familieråd som metode har vært, og er fremdeles, satsingsområdet for BUFetat (statlig barnevern). Alle kommunale barneverntjenester har de siste årene fått tilbud om opplæring i dette. Både saksbehandlere og miljøarbeidere i interkommunal barneverntjeneste i Valdres har gjennomført opplæringen høsten 2012. Familieråd er et møte hvor familien samles med slekt og andre som er betydningsfulle for barnet. Møtet skal komme fram til en plan som skal bedre familiens situasjon. Metoden kan benyttes på alle nivå i saksbehandlingen.

Regjeringen sin styrking av det kommunale barnevernet fortsetter også inn i 2012, med det resultat at vår tjeneste ble tildelt midler til ytterligere en 50 % stilling. Tjenesten ser et økende behov for veiledning i hjemmet, direkte rettet mot foreldrerollen. Stillingen ble på bakgrunn av dette, lyst ut som en veileder- og terapeutstilling. Dette arbeidet kan sies å ha hatt en positiv effekt. Likevel gjenstår det et ubenyttet potensial som vil bli prioritert i tiden fremover.

I september ble tjenesten gjenstand for et landsomfattende tilsyn med kommunens arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn. Tilsynet avdekket to avvik knyttet til hvert av de to hovedtemaene: Avvik 1: Tjenesten sikrer ikke systematisk gjennomføring av undersøkelser i henhold til lov- og forskriftskrav. Avvik 2: Tjenesten sikrer ikke at hjelpetiltak til hjemmeboende barn evalueres i tråd med lov- og forskriftskrav. Ledelsen har utarbeidet en lukkeplan for avviket, og tjenesten er i en prosess med et tydelig mål, å yte bedre tjenester til de fire kommunenes befolkning innenfor lovens krav.

6.2.3 Resultat og avvik

Nøkkeltall 2012

	NAK	EK	ØSK	SAK
Meldinger				
Antall mottatte meldinger	33	19	26	41
Undersøkelser				
Antall nye undersøkelser	28	17	18	40
Antall barn totalt i tiltak				
Antall barn i hjelpetiltak	28	6	14	21
Antall barn under omsorg	13	2	1	0
Antall barn i tiltak	41	8	15	21
Fosterhjem				
Barn i fosterhjem i kommunen	11	1	5	7
Barn under 18 år m/kommunalt tilsynsansvar	11	1	5	7

Når det gjelder fristoversittelser ved gjennomføring av undersøkelser har tjenesten jobbet målrettet for å redusere disse. Statistikken viser at man har lykket. Gjennomsnittlig for de fire kommunene kan man identifisere en nedgang fra 34 % til 19 % ved rapportering siste halvår. Alle barn tjenesten har under omsorg, har rett til å ha omsorgsplan. Det er fremdeles noen av barna som mangler dette. I løpet av første halvår er målet å utarbeide plan til alle. I tillegg vises det til avvik avdekket av Fylkemannen som vil komme til å ha fokus i tiden framover.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

INTERK. BARNEVERNADMINISTRASJON		Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr	Forbruk %
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	5 849	5 631	5 240	218	104
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	778	615	1 107	163	127
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	154	255	207	-101	60
13	KJØP AV TJENESTER	125	116	113	9	108
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	160	0	249	160	0
15	FINANSUTGIFTER	169	0	27	169	0
	Sum utgifter	7 235	6 617	6 944	618	109
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	-430	0	-459	-430	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-5 904	-5 779	-5 935	-125	102
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-901	-650	-550	-251	139
	Sum inntekter	-7 235	-6 429	-6 944	-806	113
	Netto	0	188	0	-188	0

Regnskap og budsjett for tiltakene i den enkelte kommune er som følger:

BARNEVERNILTAK		Regnskap 2 012	Rev.budsjett 2 012	Regnskap 2 011	Avvik kr.	Forbruk %
NAk	Barneverntiltak i familien	808	1 398	1 276	-590	58
NAk	Barneverntiltak utenfor familien	6 653	4 847	5 600	1 806	137
SAk	Barneverntiltak i familien	710	0	592	0	0
SAk	Barneverntiltak utenfor familien	730	0	595	0	0
ØSk	Barneverntiltak i familien	524	0	555	0	0
ØSk	Barneverntiltak utenfor familien	1 650	0	1 200	0	0
Ek	Barneverntiltak i familien	271	0	519	0	0
Ek	Barneverntiltak utenfor familien	1 137	0	1 494	0	0
	Sum utgifter					

Interkommunal barneverntjenestes administrasjon gikk med et underforbruk i 2012. Underforbruket skyldes i hovedsak at tjenesten ikke har hatt anledning til å leie inn kvalifiserte sykevikarer når medarbeidere har hatt sykefravær. Ubrukte midler fra den statlige opptrappingen av det kommunale barnevernet er tatt ut av regnskapet, og satt på et eget fond slik at midlene kan disponeres videre ut fra opptrappingens målsetting.

Barneverntiltak utenfor hjemmet er i sin helhet utgifter til fosterhjem. Dette innebærer blant annet godtgjøring og veiledning til fosterforeldre, utgifter til barnehage og sfo, samt konsulentutgifter som sakkyndige rapporter og juridisk bistand.

Barneverntiltak i familien vil si hjemmebaserte tiltak. Tiltakene består i betaling av barnehage og sfo, og forskjellige former for foreldreveiledning. Barneverntjenesten må ofte leie inn veiledere utenfor egen tjeneste. Et eksempel på slik veiledning er Multi systemisk terapi- MST, der det kommunale barnevernet kjøper tjenesten fra det statlige barnevernet og betaler egenandel til Bufetat. En tredje kategori av hjelpetiltak er besøkshjem og betaling av fritidsaktiviteter.

Tiltaksbudsjettene for samarbeidskommunene ligger ikke inne i tabellene. Disse ligger i samarbeidskommunenes egne budsjetter.

Årsverk: Interkommunal barneverntjeneste i Valdres består av 10,95 årsverk, herav 9.7 faglige årsverk, resterende er ledelse og merkantilt. Det er en økning på 0,5 årsverk fagstilling (tiltaksarbeider) i forhold til 2011, finansiert med opptrappingsmidler fra Fylkesmannen.

6.2.4 Utfordringer og strategier framover

Tjenesten vil tilegne seg større kompetanse for gjennomføring av gode evalueringer i familier med hjelpetiltak, jf. avvik avdekket av Fylkesmannen.

Samarbeide tettere tverrfaglig for om mulig å komme tidligere inn i saker, samt finne konstruktive løsninger i familier der det avdekkes store atferdsproblem. Dette kan blant annet foregå ved å være tilgjengelig for samarbeidskommunene gjennom tverrfaglige team som allerede er etablert.

6.3 Interkommunal legevakt, Distriktsjordmortjeneste og Valdres lokalmedisinske senter (VLMS)

6.3.1 Helhetsvurdering

Samarbeidet fungerer i det store og hele bra. Det har vært fire møter i Styringsorganet for legevakten (VIL). Det er utarbeidet en sak om ytterligere økning i det interkommunale legevaktsamarbeidet, den ble vedtatt i alle kommunestyrene i løpet av høsten 2012. Ordningen som skulle vært iverksatt fra årsskiftet er utsatt på grunn av uenigheter blant legene om tilstedeværelse på legevakt. Forhandlingene med de tillitsvalgte for legene fortsetter i 2013.

Spesialisttjenestene i VLMS fungerer bra og gjør at folk i Valdres spares for mange reiser til sykehus.

Nedleggingen av Valdres fødestogo var ikke planlagt og kom slik sett noe overraskende, men den faglige begrunnelsen var lett å forstå for de involverte.

6.3.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Valdres interkommunale legevakt (VIL):

Legevakten har fungert etter forutsetninger og mål også i 2012. Antall henvendelser på legevakt synes å ha stabilisert seg de siste årene og øker ikke i samme grad som tidligere.

Lokalitetene er hensiktsmessige, men en sliter fortsatt med at legevaktslokalene er de samme som Fagernes legesenters skadestuer. Dette gir viss utfordringer i overlappen mellom dagtid og ettermiddag, og legevakta ser fram til å få egne legevaktslokaler i det planlagte helsetunet.

Bemanningen utgjøres av fast ansatte sykepleiere/ambulansesarbeidere samt fastleger og legevikarer.

Den nye fastlegeforskriften som kom i fjor høst gir fritak for legevakt for leger over 55 år. Dette blir en utfordring for tjenesten, da flere av legene får fritak, og at det dermed ikke er mange nok leger til å få turnusen til å gå i hop. Fra mai 2014 vil en ha ca 10 vakt-aktive leger, behovet for å få turnusen til å gå opp er 18.

En av løsningene på dette var å planlegge en samling av legevakta for hele Valdres på Fager-nes fra kl 15.00 på hverdager. Dette ble vedtatt gjennomført i alle kommunestyrer samt i lege-klubben i 2012. Det pågår forhandlinger mellom kommunene og legeföreningen om en lokal særavtale som skal sikre at de legene som har vakt faktisk er til stede på legevakten.

Legevakten er godt utstyrt akuttmedisinsk, men en del av utstyret deles med legesenteret og må fornyes ved flytting. Legevaktbilen er et positivt bidrag til det akuttmedisinske tilbudet ved legevakten. Den gjør legen i stand til å komme raskt og sikkert fram ved akutte skader og sykdom og bringe mye utstyr ut til pasientene.

Valdres lokalmedisinske senter (VLMS):

Det er i 2012 ikke etablert nye medisinske tilbud ved VLMS. Det arbeides fremdeles med å få etablert et tilbud med øyenbunnsfotografering.

Dialyseavdelingen har i 2012 gjennomført 517 dialyser, derav 11 gjestedialyser. Det har vært et større antall dialyser i 2012 enn foregående år, som var 342. Røntgenavdelingen ved VLMS har i 2012 registrert 2 568 rekvisisjoner/henvisninger. Dette er omtrent på samme nivå som foregående år. De øvrige spesialistpoliklinikkene har en aktivitet som samsvarer med tidligere år. Det er vanskelig å foreta en eksakt registrering av antall pasienter med bakgrunn i en noe komplisert logistikk rundt driften.

Det er vanskelig å se for seg en vesentlig ekspansjon i tilbudene ved VLMS før man er etablert i et nytt bygg sannsynligvis i løpet av 2015. Kapasiteten er utnyttet nærmest maksimalt innenfor dagens bygningsmasse.

Distriktsjordmortjenesten og Valdres Fødestogo:

Antall	2011	2012
Fødsler	29	27
Barselopphold	115	91
Gravide i Valdres	173	146
Følgetjeneste	22	20
Transportfødsler	0	0
Poliklinikk	246	189

Antall fødsler som er registrert ved fødestua i 2012 er det laveste noen gang. Årsaken til reduksjonen er sammensatt, sommerstengning i hele juli, et økende ønske om å føde på sykehus samt reduksjon av antall gravide i Valdres.

I november 2012 vedtok Sykehuset Innlandet inn for å avvikle fødetilbudet fra årsskiftet. Synkende fødselstall og manglende oppfyllelse av de kvalitetskrav som stilles til en god fødselsomsorg samt faglig forsvarlig drift var årsaken til avviklingen. Avtale er inngått mellom Sykehuset Innlandet og Nord-Aurdal kommune angående avviklingen av fødetilbudet. Barnepleierne fikk endringsoppsigelse og det er gjennomført møter for å kartlegge ønsker og mulige tilbud om stillinger i kommunen. Målet er å kunne gi de en fast tilsetning etter hvert som en får ledige stillinger de kan gå inn i.

Distriktsjordmortjenesten og følgetjenesten fortsetter som tidligere i fødestogos lokaler inntil nytt bygg står ferdig i 2015, og er omdøpt til "Jordmortjenesten i Valdres." Gynekologisk poliklinikk holder til i samme bygg.

6.3.3 Resultat og avvik

VLMS:

VLMS - Valdres Lokalmed. senter		Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	325	290	293	35	112
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	83	123	80	-40	68
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	3	10	1	-7	26
13	KJØP AV TJENESTER	1	1	1	0	100
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1	0	0	1	0
	Sum utgifter	412	424	376	-12	97
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	0	0	2	0	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-412	-424	-378	12	97
	Sum inntekter	-412	-424	-376	12	97
	Netto	0	0	0	0	0

Driften er etter budsjett. Sykehus-tjenestene refunderes av SI i sin helhet.

Interkommunal legevakt:

INTERKOMMUNAL LEGEVAKT		Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	5 430	5 180	4 757	250	105
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	223	204	47	19	109
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	1 766	1 629	2 135	137	108
13	KJØP AV TJENESTER	56	54	55	2	104
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	101	100	136	1	101
	Sum utgifter	7 576	7 167	7 130	409	106
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	-11	0	-1	-11	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-7 565	-7 135	-7 129	-430	106
	Sum inntekter	-7 576	-7 135	-7 130	-441	106
	Netto	0	32	0	-32	0

Større utgifter enn budsjettet på grunn av vikarutgifter og overtid, samt utgifter til legevikarer. Regnskapet viser også en underbudsjettering i forhold til tillegg for ubekvem arbeidstid.

Distriktsjordmortjenesten:

	DISTRIKTSJORDMORTJENESTE	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	3 317	2 810	2 430	507	118
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	54	64	27	-10	84
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	2	0	0	2	0
13	KJØP AV TJENESTER	22	18	18	4	121
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	2	0	2	2	0
	Sum utgifter	3 396	2 892	2 478	504	117
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	-200	0	-25	-200	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-3 196	-2 881	-2 453	-315	111
	Sum inntekter	-3 396	-2 881	-2 478	-515	118
	Netto	0	11	0	-11	0

Etter budsjett. Det vises et overforbruk i forhold til lønn, men dette er jordmortjenester som Sykehuset Innlandet dekker.

Årsverk:

Interkommunal legevakt : Bemanningen utgjøres av fast ansatte sykepleiere / ambulansemedarbeidere samt fastleger og legevikarer. Legevaktsoverlegen er ansatt i 16 % stilling, det ble i tillegg avsatt 8 % til en av de andre legene i 2012 til vedlikehold av datasystemene. Antall årsverk samlet er 5,44.

VLMS : 30 % stilling for leder og 5 % merkantil hjelp. Uendret siste året.

Valdres Fødestogo : 3,6 årsverk for jordmor. Fra 01.07.12 overtok Sykehuset innlandet ansvaret for følgetjenesten. Kommunene deler etter dette på ett årsverk.

6.4 Felles kvalifiseringstjeneste

Den felles kvalifiseringstjenesten er et samarbeid mellom Nord-Aurdal og Øystre Slidre kommune om bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger.

6.4.1 Helhetsvurdering

Det gode samarbeidet mellom kommunene er basert på ansvarsavklaring og samarbeidsmøter. Det er bosatt følgende personer i 2012:

Nord-Aurdal kommune: 15

Øystre Slidre kommune: 3

6.4.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Tjenesten har flyttet til Leirali og er samlokalisert med andre tjenester. Det er gitt et mandat til de ansatte, der de skal komme med et råd om fremtidig organisering av tjenesten. Det nettbaserte læreverket "NorskPluss" er et godt verktøy i opplæringen.

Gjennomsnitt på 51 elever gjennom året.

Det gjennomføres aktiviteter som svømming, turer, skiopplæring, aking og annen utendørsaktivitet om vinteren, padling, turgåing, fiske og bueskyting.

Boliger skaffes på det private markedet. Mangel på boliger gjorde at det bare ble bosatt 3 flyktninger i Øystre Slidre. Nord-Aurdal har hatt god tilgang på boliger, og har bosatt 15. Økt satsing på bofellesskap reduserer boligutgiftene for den enkelte flyktning

God tilgang på språkpraksisplasser i privat og offentlig sektor.

Lavt sykefravær blant ansatte og elever.

6.4.3 Resultat og avvik

Oversikt over bosatte og elever gjennom året i Nord-Aurdal kommune:

Ant. pers. 5-års Periode	Introelever 1-12 mnd.	Avsluttet	Rett/plikt Innvandrere	Betalende	Familie- Gjenforente	Flyttet.	Ant. Elever totalt
50	28	9	5	9	3	8	42

Oversikt over bosatte og elever gjennom året i Øystre Slidre kommune:

Ant. pers. 5-års Periode	Introelever 1-12 mnd.	Avsluttet	Rett/plikt Innvandrere	Betalende	Familie- Gjenforente	Flyttet.	Ant. Elever totalt
10	7	2	3	7	1	0	18

God økonomistyring som gir et godt økonomisk resultat. Tjenesten er delt i to tjenester/ansvar (opplæring fremmedspråklige og interkommunal flyktningstjeneste); det arbeides på tvers innenfor disse to ansvarsområdene, så resultatene må sees i sammenheng. Resultatene kan variere fra år til år, nye elevgrupper to ganger årlig, som kan gi ulike utfordringer. Opplæring fremmedspråklige har lønnskostnader innenfor budsjett. Flyktningadministrasjon har lavere lønnskostnader enn budsjettet. Opplæring fremmedspråklige har lønnskostnader innenfor budsjett. Flyktningadministrasjon har lavere lønnskostnader enn budsjettet.

Tabell: Økonomisk resultat for felles opplæring fremmedspråklige⁴⁴. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

	FREMMESPRÅKLIGE	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	1 132	1 141	1 051	-9	99
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	67	139	110	-72	48
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	2	19	10	-17	13
13	KJØP AV TJENESTER	19	19	18	0	103
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	67	50	62	17	135
	Sum utgifter	1 288	1 368	1 251	-80	94
10	LØNNSKOSTNADER, NETTO	0	0	-6	0	0
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-83	-50	-92	-33	166
17	REFUSJONSINNTEKTER	-361	0	-302	-361	0
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT					
	Sum inntekter	-444	-50	-400	-394	166
	Netto	844	1 318	851	-474	260

⁴⁴ Ansvar 532 flyktninger, eksklusive kontogruppe 18.

Tabell: Økonomisk resultat for felles flyktningetjenesten. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

	FLYKTNINGEADMINISTRASJON	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNSKOSTNADER, NETTO	1 880	1 680	1 763	200	112
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	172	145	182	27	119
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	6	84	33	-78	7
13	KJØP AV TJENESTER	209	225	189	-16	93
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	13	0	15	13	0
	Sum utgifter	2 280	2 134	2 182	146	107
10	LØNSKOSTNADER, NETTO	-266	0	-127	-266	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-504	-400	-526	-104	126
	Sum inntekter	-769	-400	-652	-369	192
	Netto	1 511	1 734	1 529	-223	87

Sykefraværet var 8,2% mens målet var at det ikke skulle overstige 7%.

Årsverk: Totalt 5,3 årsverk

6.5 Valdres brannforebyggende avdeling

6.5.1 Helhetsvurdering

Effektiviteten og ressursbruken har vært god. Tjenesteproduksjonen har ikke fullt ut nådd de fastsatte mål og tiltak. Hovedårsaken til dette er langtids-sykemeldinger. For å kompensere for dette, har vi leid inn Hallingdal brann og redningstjeneste IKS til å utføre 40 tilsyn. Det er ansatt ny leder på avdelingen fra 1. juni 2012. En av inspektørene sa opp sin stilling fra 1. desember. Avdelingen har samtidig hatt en økning i arbeidsmengde.

Budsjettdisiplinen har vært god.

6.5.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Etter årsplan for 2012 gjennomførte avdelingen følgende:

- Tilsyn av § 13 objekt
- Tilsyn med anlegg/lager farlig stoff
- Opplæring av brannvernledere og annet personell
- Forhåndskonferanser og brannteknisk bistand kommuner
- Deltakelse på HMS konferanse for Oppland, Hedmark og Buskerud.
- Deltakelse i regional samordningsgruppe for Hedmark og Oppland.
- Deltakelse på brannøvelser i større bedrifter

Det er gjennomført kompetanseheving i form av forebyggendekurs ved Norges Brannskole.

6.5.3 Resultat og avvik

Samarbeidet har levert et økonomisk resultat innenfor budsjett. Lønnskostnadene er langt lavere enn budsjett, grunnet vakanser. Det er leid inn tilsyn fra naboregionen. Likevel er samla kostnader og hver kommunes betaling godt under budsjett.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

INTERKOMMUNAL BRANNFØREB. ARBEID		Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	902	1 446	1 189	-544	62
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	162	168	155	-6	96
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	147	2	4	145	7 367
13	KJØP AV TJENESTER	38	38	38	0	101
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	45	0	12	45	0
	Sum utgifter	1 295	1 654	1 398	-359	78
10	LØNNKOSTNADER, NETTO	-302	0	-305	-302	0
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	0	0	0	0	0
17	REFUSJONSINNTEKTER	-992	-1 621	-1 092	629	61
	Sum inntekter	-1 295	-1 621	-1 398	326	80
	Netto	0	33	0	-33	0

Av i alt 194 objekter underlagt § 13 i brann- og eksplosjonsvernloven med tilsyn i 2012 ble følgende resultat av året:

- 132 utførte tilsyn § 13
- 2 utført tilsyn anlegg/lager farlig stoff
- 62 § 13 gjenstod ved årets slutt

2 stengte § 13 objekt er medregnet i samsvar med DSB's instruks.

Fordeling mellom kommunene, -utførte tilsyn i A, B og C objekt.

	A-obj	Total A		B-obj	Total B		C-obj	Total C		Herav egen melding	Herav farlig stoff
Etnedal	12	15		2	2		0	0		0	0
Nord-Aurdal	23	35		7	11		4	11		1 - B	1
Sør Aurdal	11	22		3	7		1	1		2 - A 2 - B	0
Vang	19	24		3	3		0	1		2 - B	0
Vestre Slidre	11	18		8	8		5	6		1 - A 1 - B	1
Øystre Slidre	22	28		1	2		0	0		2 - A	0
SUM Valdres	98	142		24	33		10	19		11	2
%	69%			73%			53%				

Tilsynene i Sør-Aurdal har blitt mest skadelidende av sykemeldingene/fraværet i 2012. Det har også vært sett på i forhold til tidligere gatte tilsyn, for ikke å bli "hengende" for mye på etterskudd.

Årsverk: Tjenesten hadde i 2012 en ramme på 3 årsverk.

6.6 Innkjøp Valdres

6.6.1 Helhetsvurdering

Regelverket for offentlige anskaffelser er komplekst, og det er lett å trå feil i anbud og prosesser, med påfølgende risiko for kommunene. Det vurderes å være et forbedringspotensial vedrørende innkjøp i den enkelte kommune; herunder blant annet vedrørende (sentral) kompetanse, innkjøpsledelse, organisering, kjøp på rammeavtaler og oppfølging av avtaler og kontrakter. Det er alltid penger å spare. En strategiplan for innkjøp ble vedtatt av styret i desember. Planen er et viktig styringsdokument for å nå de mål man setter seg for innkjøpsarbeidet.

Året har gått med til felles innkjøpsprosesser, kontraktsoppfølging, rådgivning/bistand, forsikringsarbeid, strategiarbeid og prosjektdeltakelse. Det er utfordrende og sårbart med bare ett årsverk i felles innkjøpsordning.

6.6.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Innkjøpskoordinatorens hovedoppgaver er:

- Sørge for den daglige drift og utvikling av den interkommunale innkjøpstjenesten
- Være leder og saksbehandler i felles anskaffelsesprosesser på vare-/tjenestoområder
- Være rådgiver for kommunene.

Innkjøpskoordinatoren sitter i styringsgruppa for forsikringssamarbeidet med Gjøvik- og Hadelandsregionen (FOKSO). Det vises til egen årsrapport for forsikringssamarbeidet.

Innkjøpskoordinatoren har deltatt på ett fagseminar/årsmøte i regi av KSI (kommunesektorens innkjøpsforum) samt 2 KIFHO-seminarer (Kommunalt innkjøpsforum Hedmark-Oppland).

Innkjøpskoordinatoren har vært med i prosjekt ”Knutepunkt Oppland” med fokus på hvordan ivareta miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser.

Det er arbeidet med anskaffelsesstrategi for Valdres-kommunene, og strategiplanen ble vedtatt i styret 14.12.12.

I 2012 er det arbeidet med anskaffelser/avtaler og kontraktsoppfølging på følgende felles vare- og tjenestoområder:

Vare-/tjenestoområder	Avtale/Kontrakt Tidsrom	Besparelser/ besparelspotensial	Ca kjøpsvolum årlig
Matvarer storhusholdning	5 avtaler i 2008, evaluert og forlenget i 2011, startet nytt anbud i 2012 – så utsatt pga annet prioritert arbeid (legemidler)		Ca 8 mill. kr
Medisinsk forbruksmateriell / Inkontinensprodukter	Ny avtale våren 2009. Kontraktsoppfølging, evaluering og fornyelse av avtalen i 2012	Ved siste anbud i 2009: ca 30 % (ca 700.000 kr)	2,1 mill. kr
Renholdsprodukter, papir, plast	Ny avtale fra 1.6.2010. Kontraktsoppfølging og evaluering i 2012	Ca 50 % (ca 900.000 kr)	Ca 2,8 mill. kr
Kontor-, skole- og datarekvisita	Ny avtale fra 1.7.2010	Ca 50 % (ca 550.000)	Ca 1,3 mill. kr

	Kontraktsoppfølging og evaluering i 2012	kr)	
Legemidler / Apotekvarer	Anbud, ekstraordinært, pga avtaleopphør fra leverandør (trakk seg ut av Norge). Ny avtale fra 17.9.2012.	Ca 1million kroner	Ca 2,2 mill. kr
Lyskilder, batterier og el-materiell	Felles anbud med Oppland og Hedmark fylkeskommuner m fl. Ny avtale med Auralight as fra 1.6.2012 ihht fylkesavtalen		
Arbeidstøy / Sko	Anbud. Ny avtale fra 28.6.2012		Ca 500.000
Alkoholkontroll / Røykelovkontroll	Anbud. Ny avtale fra 1.1.2013		
Forsikring	Ny avtale fra 2010. Løpende arbeid. Anbud el-kontroll/termografering høsten 2012. Se egen årsrapport	Ved siste anbud i 2009: ca 15 % (ca 1,1 mill. kr)	Ca 7,7 mill. kr, herav ca kr 3,7 mill. vedr personal

Det er utført sporadisk bistand, råd og veiledning gjennom året mht ulike avtaler og enkeltanskaffelser i kommunene.

Interkommunale/regionale instanser og kirkelige fellesråd blir gitt mulighet til å delta på innkjøpsavtaler på aktuelle vare-/ tjenestoområder.

6.6.3 Resultat og avvik

En har stort sett kommet igjennom de felles anbudsprosesser og oppgaver som var planlagt. Oppsigelse fra leverandør av legemiddelavtalen, på grunn av nedlegging av virksomhet i Norge, førte til ny prosess og dermed omprioritering av oppgaver. Valdres-kommunene fikk erstatning på ca kr 218.000 for dette. Anbudsprosess vedrørende matvarer er forsinket (av prioriteringshensyn). Avtaler vedrørende oljeprodukter er utsatt. Det har vært aktuelt å tiltre en opsjon med Hadelands-kommunene, og så nytt felles anbud med dem. Etter vurdering går man for egen prosess. Når gamle avtaler utgår, og man av ulike årsaker ennå ikke har fått nye avtaler på plass, blir hver enkelt kommune "fristilt" og selv ansvarlig for sine kjøp (mindre risiko for fellesskapet). Kjøp hos de gamle avtaleleverandører kan da bli foretatt ut over kontraktperioden (ofte til like gode vilkår som før). En gjør oppmerksom på at det kan være en juridisk og økonomisk risiko med dette.

Det blir lite tid til eventuelle nye felles avtaleområder.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostn., pensjon, ag.avgift mm	616		670	54	
11 Andre driftsutgifter	59		60	1	
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	4		4	0	
13 Kjøp av tjenester	0		156	156	
14 Overføringsutgifter	2		2	0	
15 Finansutgifter	0		0	0	
Sum utgifter	681		892	211	
16 Salgs- og leieinntekter	0		32	-32	
17 Refusjonsinntekter	681		861	-180	
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	

19 Finansinntekter	0	0	0	
Sum inntekter	681	893	-212	31
Netto	0	-1	-1	

(Større) Avvik blir på forhånd signalisert og evt drøftet/klarlagt med styreleder. Hovedart 10 skyldes merarbeid. Hovedartene 13 og 17 må ses i sammenheng.

Årsverk: 1,0.

Den interkommunale innkjøpsordningen består av 1,0 årsverk. Det har vært slik i 10 år. Årsverket går i hovedsak med til å arbeide med felles anbudsprosesser og avtaleoppfølging. I tillegg er man avhengig av delaktighet fra den enkelte kommune, særlig i form av deltakelse i fag-/brukergrupper. Hvor mye personalressurser den enkelte kommune bruker på innkjøp, både internt og interkommunalt, vites ikke.

6.7 Forsikringsordningen for kommunene i Valdres (FOKVA)

6.7.1 Helhetsvurdering

Forsikringssamarbeidet drives i praksis av innkjøpskoordinatoren (leder) og en forsikringskontakt fra hver kommune, som sammen utgjør forsikringsutvalget (FU). Samarbeidet fungerer godt, også mot leverandørene.

FOKVA har nytte av forsikringssamarbeid med bl a FOKSO (Gjøvik- og Hadelands-regionen).

Arbeid med (overordnet) forsikringspolicy/-strategi foregår bl a i samarbeid med Fokso, men løpende strategivurderinger gjøres i FU.

6.7.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Forsikringsordningens formål er å ivareta forskjellige oppgaver av felles interesse i sammenheng med forsikringsavtalene:

- Anskaffelser/anbud, herunder planlegge og gjennomføre kjøp av forsikringstjenester. Bruke parallelle rammeavtaler med nødvendige konkurranser mellom prekvalifiserte leverandører. Strategiske vurderinger og grep ble gjort høsten 2012 med sikte på reduksjon av forsikringspremien for 2013 på utvalgte områder (med sekssifret besparelse)
- Administrere og samordne bestillings- og fornyelsesprosesser
- Avtaleforvaltning, dvs foreta evaluering og oppfølging av forsikringskontraktene.
- Rådgivning mot egen organisasjon
- Kompetansetiltak
- Skadeforebyggende tiltak / risikostyringstiltak.

Kommunene søker å oppnå følgende fordeler gjennom ordningen:

- Lave driftskostnader (unngå parallellarbeid, felles utnyttelse av eventuelle eksterne ressurser)
- Gode betingelser (storkjøp gir lave priser og storkundeløsninger på produkter og service, pluss eventuell administrasjonsprovisjon)
- Kompetanse (bredere kompetansemiljø, felles strategiutvikling).

Valdres Gjensidige Brannkasse (Brannkassa) har i 2012 vært totalleverandør av forsikringene. Det utøves faglig samarbeid med Fokso. Leder deltok på møter i styringsgruppen i Fokso. Samarbeidet med Fokso vurderes som nyttig. Leder har, sammen med Fokso og BRAH-kommunene (Bærum, Røyken, Asker, Hurum), deltatt i ei arbeidsgruppe for vurdering av et større interkommunalt nettverk innen forsikringssamarbeid.

Gjennomgående saker i året:

- Poliseoppfølging
- Skadeforebyggende og risikoreduserende tiltak
- Referatsaker, spørsmål, avklaringer.

Tiltak innen risikostyring og kompetanseheving:

Enkelte kommuner har i 2012 utført siste del av avvikslukking etter gjennomført prosjekt el-kontroll / termografering i 2009 (ca 50 bygg). Det er i samarbeid med Gjensidige og Nord-Aurdal brannvesen / Valdres brannforebyggende avdeling avholdt en sikkerhetsdag (fagdag) med kurs i brannvern/brannvernledning for aktuell målgruppe, med ca 20 deltakere. Det er arbeidet med forberedelser til nytt el-kontroll- / termograferingsprosjekt (ca 100 bygg), og anbud ble gjennomført på høsten (prosjektstart januar 2013). Seminar om eiendomsforsikring ble utsatt til 2013.

Møter. Det er avholdt til sammen 4 møter i forsikringsutvalget, herunder eget strategimøte og fellesmøte i Valdres med Fokso og Gjensidige. Leder deltok på Gjensidiges årlige fagmøte.

6.7.3 Resultat og avvik

Forsikringsarbeidet er gjennomført noenlunde i samsvar med målet for året og i forståelse med kommunene og Brannkassa.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostn., pensjon, ag. avgift mm	0		0	0	
11 Andre driftsutgifter	50		17	-33	
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	301		57	-244	
13 Kjøp av tjenester	7500		7746	246	
14 Overføringsutgifter	60		1	-59	
15 Finansutgifter	0		313	313	
Sum utgifter	7911		8134	-223	3
16 Salgs- og leieinntekter	0		0	0	
17 Refusjonsinntekter	7910		8134	-224	
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	
19 Finansinntekter	1		0	1	
Sum inntekter	7911		8134	-223	3
Netto	0		0	0	

Utgiftene relaterer seg til reise, opplæring/kurs, bevertning og konsulentkjøp. Hovedart 15 er avsetning til fond ("overskudd"). Mindreforbruk (overskudd) skyldes at utgifter til skadeforebyggende tiltak og konsulentkjøp ble mindre enn antatt.

Betalt forsikringspremie, skadestatistikk, fondsmidler

Oversikten under viser betalt premie (eks naturskade), skadestatistikk og fondsmidler til formål forsikring/skadeforebyggende aktiviteter. Tall i parentes er for 2011 (prosentvis endring, antall, kr).

Kommune	Sum premie for 2012 i 1000 kr	Antall skader	Fastsatt erstatning i 1000 kr etter skader	Til bundet fond i kr	Sum bundet fond i kr
Nord-Aurdal	3217 (+4,5)	10 (16)	221 (594)	140.729	280.495
Sør-Aurdal	1261 (+4,0)	6 (5)	28 (45)	47.612	98.539
Øystre Slidre	1147 (+18,8)	4 (8)	11 (847)	42.173	81.334
Vestre Slidre	874 (+16,8)	2 (1)	0 (0)	29.156	57.993
Vang	980 (+6,6)	4 (7)	465 (309)	34.210	71.177
Etnedal	655 (+9,3)	0 (0)	0 (709)	18.757	40.479
Sum Valdres	8.134 (+8,1)	26 (37)	725 (2.504)	312.636	630.016

Om lag halvparten av premien er personalforsikring, og den andre halvdelen er tingskadeforsikring (eiendom/kjøretøy). Sum premie har økt med ca 614.000 kroner fra 2011 til 2012 (+8,1 %).

For 2012 var indeksreguleringen for næringslivet: bygning 6,9 % (fjoråret 0,9), maskin/inventar/løsøre 3,4 % (2,0). Folketrygdens grunnbeløp (G) ble økt med 3,67 % fra 1.5.2012.

Kommunene velger selv egenandelsstørrelse. Denne varierer fra kr 50.000 til kr 250.000. Oversikten viser at antall skader har økt, mens fastsatt erstatning er på det samme. Premieøkning skyldes i hovedsak indeksreguleringer fra forsikringsselskapet og volumøkning i kommunene, men skader / skadehistorikk kan også slå ut for kommunen det gjelder. Til orientering får skader i én kommune ikke innvirkning på premien i en annen kommune. Avsetning til bundet fond går til skadeforebyggende aktiviteter/tiltak.

Årsverk: Det er ingen avsatte årsverk til ordningen. Fellesarbeidet utføres av innkjøpskoordinatoren (Innkjøp Valdres – 1,0 årsverk), som er leder/sekretær for FOKVA.

6.8 Skatteoppkreveren for Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og de 5 andre kommunene i Valdres som samarbeidskommune.

6.8.1 Helhetsvurdering

Skatteoppkreveren for Valdres ble etablert i november 2011. 2012 er følgelig første hele driftsåret.

Den nye organisasjonen er etablert og fungerer bra. Vi har i 2012 levert resultater som er bra i samsvar med målene, blant annet reduserte restanser. Det har her vært noe høyere sykefravær enn forventet.

6.8.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Hovedmål for etableringa av Skatteoppkreveren for Valdres er:

- Større fagmiljø
- Likebehandling
- Mindre sårbart
- Høyere innbetalingsgrad (stabilt trykk)
- Særnamsmakt
- Stabil, fornøyd arbeidsstokk

Målene om større fagmiljø, mindre sårbarhet og stabil og fornøyd arbeidsstokk er nådd.

Skatteoppkreveren startet i 2012 med å utøve særnamsmakt, den har vært aktiv i bruk i 2012. Det er sendt ut 44 varsler om utleggsforretning. Det er avholdt over 30 utleggsforretninger. Skatteoppkrevers inntrykk er at bruken av særnamskompetansen har virket positivt på innfordringsresultatet.

Alle Valdreskommunene fikk bedre skatteinnngang i 2012 enn 2011, mens særlig desemberoppgjøret var unormalt svakt. Dette har blant annet sin årsak i de suksessive skatteoppgjørene.

Skatteoppkreveren nådde resultatkravene for innfordring (satt av Skatt Øst) meget bra for 3 av kommunene, mens 3 kommuner ikke klarte resultatkravene helt ut, blant annet pga mange tunge saker.

Det ble gjennomført 61 arbeidsgiverkontroller i Valdres, dette utgjør 5,3% mot et krav på 5%.

6.8.3 Resultat og avvik

Skatteoppkreveren leverer et resultat som er godt innenfor budsjett, kostnadene er nær 0,5 mill. kr lavere enn budsjettet. Dette gir lavere inntekter i form av refusjonsinntekter fra deltakerkommunene. Kommunene har samlet hatt en kostnad til skatteoppkreveren som er 487 000 kr lavere enn budsjettet.

Tabell: Økonomisk resultat for Skatteoppkreveren for Valdres. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negativt tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

INTERKOMMUNAL SKATTEOPPKREVER	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011	Avvik kr.	Forbruk %
10 LØNSKOSTNADER, NETTO	3 214	3 130	633	84	103
11 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	578	1 078	200	-500	54
12 UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	41	71	96	-30	58
13 KJØP AV TJENESTER	107	172	91	-65	62
14 OVERFØRINGSUTGIFTER	45	0	56	45	0
Sum utgifter	3 986	4 451	1 077	-465	90
10 LØNSKOSTNADER, NETTO	-95	0	-12	-95	0
16 SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-78	0	0	-78	0
17 REFUSJONSINNTEKTER	-3 813	-4 255	-665	442	90
18 TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	0	0	-400	0	0
Sum inntekter	-3 986	-4 255	-1 077	269	94
Netto	0	196	0	-196	0

Årsverk: Totalt 6,2 årsverk

6.9 VGIS

Valdres-GIS (VGIS) er eit interkommunalt samarbeid om geodata og GIS-løysingar for Etnedal, Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang. Med Vang som vertskommune for samarbeidet. For å styrke samarbeidet både fagleg og regionalt er det i tillegg etablert samarbeid med: Kartverket Hamar, Valdres Kommuneale Renovasjon, Valdres Energi, Vang Energiverk, Sør-Aurdal Energi og VOKKS.

VGIS inneber i mindre grad enn andre vertskommunesamarbeid at vertskommunen tek over for dei andre kommunane. Innanfor VGIS vil forvaltningsoppgåver og tenesteproduksjon i dei seks Valdreskommunane normalt utførast i den enkelte kommunen, men innanfor ramma av vertskommunesamarbeidet kan anna arbeidsfordeling avtalast. Det er tilsett ein GIS-konsulent i 100% fast stilling i samarbeidet.

Vertskommunen har arbeidsgjevaransvar og er kontorstad for GIS-konsulenten og økonomiansvar for VGIS.

6.9.1 Heilskapleg vurdering

Samarbeidet har fungert bra. Det vart tilsett ny GIS-konsulent frå 1. juni, vertskommune-modellen formalisert og endra styringsstruktur innført. GIS-konsulentstillinga hadde vore ubesett sidan nyttår. GIS-konsulenten har Vang som kontorstad, herifrå blir det gjennomført fellesoppgåver og arbeidsoppgåver for dei andre kommunane i samarbeidet. Men GIS-konsulenten reiser også rundt og hjelper til i dei andre kommunane etter behov.

6.9.2 Sentrale hendingar og aktivitetar

- Tilsetjing av ny GIS-konsulent
- Opplæring av GIS-konsulent.
- Ny styringsstruktur for VGIS fastsett. VGIS er oppretta med heimel i, og er underlagt bestemmingane i, kommunelovas § 27 nr. 2. Samarbeidsavtale er undertekna og gyldig frå og med 01.07.2012. Fyrste styremøte for nytt styre gjennomført 12. desember. Overordna fokuspunkt for 2013 fastsett.
- Gjennomført eit grunnkurs i WinMap for planleggarar i Nord-Aurdal kommune, samt supplerande opplæring knytt til konkrete oppgåver i dei øvrige kommunane.
- GIS-konsulenten har deltaka på diverse kurs, møter og fora:
 - Kurs i matrikkelføring
 - NOIS-brukarmøter (forum for tilsvarande samarbeid i Hedmark/Oppland)
 - GIS-analyse workshop i regi av Kartverket
 - Erfaringsseminar for GIS-samarbeid i regi av Kartverket
 - Bruerkonferanse i regi av programvareleverandøren til GIS-programvara.
 - Faggruppemøter: Plan og matrikkelgruppa
- Gjennomført fagdag i PlanDialog og Planregister i samarbeid med Kartverket.
- Gjennomført to periodiske vedlikehald for Kartverket.

6.9.3 Resultat og avvik

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og budsjett (negative tall er meirforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Avvik, kr
10 Lønnskostnader, netto	322	319	
11 Andre driftsutgifter	38	31	-7
12 Utstyr, vedlikehald m.m.	12	20	8
13 Kjøp av tenester	4	0	-4
14 Overføringsutgifter	4	2	-2
15 Finansutgifter			
Sum utgifter	380	372	-8
10 Lønnskostnader, netto			
16 Sal- og leigeinntekter			
17 Refusjonsinntekter	-380	-372	-8
18 Tilskot frå stat og kommuner			
19 Finansinntekter			
Sum inntekter	-380	-372	-8
Netto	0	0	

Vang kommune tok over regnskapet for VGIS frå Øystre Slidre 01.06.2012.

Årsverk: VGIS har eit årsverk.

6.9.4 Utfordringar og strategiar framover

Styret og GIS-konsulenten fastsette fylgjande fokusområde for 2013, i tillegg til ordinære arbeids- og vedlikehaldsoppgåver:

- Kursing i WinMap. Få alle brukarar til å beherske programvara til eit visst nivå
- Webkart kurs: Syne moglegheiter og funksjonar for ulike brukarar i kommunane
- Temadata: Oppdatera eksisterande og tilgjengleggjera nye temadata, auke bruken av temadata.
- PlanDialog og planregister: Bistå kommunane ved innlegging i PlanDialog. Hjelpe Vestre Slidre, Øystre Slidre og Nord Aurdal og koma à jour med planar i PlanDialog. Tilby opplæring av PlanDialog til nye medarbeidarar.
- GeoInnsyn: Installere nytt webkart; GeoInnsyn. Dette er ein forenkla utgåve av dagens Webkart (ValdresInternettKart), meir publikumsvennleg og med støtte for bruk på nettbrett og smarttelefonar.
Marknadsføres mot publikum. Satsar på at den er oppe og går i løpet av april 2013.
- Faggrupper: Få meir aktivitet i samtlege faggrupper i samarbeidet (Plan, bygg, matrikkel, webkart, landbruk og VA). Utforme møte- og handlingsplanar.
- Betre dataflyten mellom kommunane og dei andre institusjonane i samarbeidet (VKR og energiselskapa).
- 3D: Få 3D-funksjonaliteten i webkartet oppe og gå igjen.

Elles har kartsystemet ei utfordring i forhold til kapasiteten på nettet og serverane. Der har me vore i dialog med IKT-Valdres. Saman har me koma til nokre nye rutinar som skal utprøvast i løpet av våren 2013. Samstundes skal IKT gjennomføre ei større oppgradering av serverparken før sumaren som skal ha betre støtte for dei tunge grafiske operasjonane i GIS-verktøyet. Me ventar i spenning.

Det kjem til å bli fleire utskiftingar i brukarane av kartsystemet i løpet av 2013. Det er planlagt eit, eller to grunnkurs i WinMap etter påske. Samstundes skal det også gjennomførast interne webkartkurs i løpet av våren, men fyrst etter at GeoInnsyn er installert. Det er planlagt AR5-kurs i samarbeid med Skog og landskap mot slutten av mai.

6.10 IKT Valdres

6.10.1 Helhetsvurdering

Starten på året ble preget av følge-feil etter stormen ”Dagmar”, her var datatjenestene på Fagernes operative det meste av tiden, men feil på infrastruktur gjorde at tjenestene ikke var tilgjengelige på mange brukersteder.

Utover dette er vår vurdering at datatjenestene stort sett er tilgjengelige og at vi leverer i henhold avtalt tjenesteavtale. Kapasiteten på anlegget har derimot til tider vært presset så man har i enkelte perioder hatt for dårlig ytelse/responstid. For å møte veksten i kapasitetsbehov ble det i 2012 etablert ny og kraftigere lagringsløsning samt ny løsning for sikkersone.

Stor økning i mengden av brukerutstyr (PC, nettbrett, smarttelefon og lignende), stadig utvidelser i antall fagsystem og moduler vi skal drifte for kommunene, oppkobling mot Norsk Helse Nett og mange prosjekter i eierkommunene genererer stor arbeidsbelastning på IKT Valdres, og det høye aktivitetsnivået kan påvirke driftstabilitet på IKT tjenestene.

Vi har opplevd store problemer med leveranser fra vår underleverandør på nye PC’er. Dette skyldes ikke bare logistikk problemer hos underleverandør men i perioder har også natur katastrofer i andre land medført underproduksjon på fabrikker i Østen. Vi tar disse problemene veldig alvorlig og innser at dette er vårt ansvar opp mot kommunene, selv om problemene ikke skyldes interne forhold i selskapet. Alternative leveranse modeller vil bli vurdert og eventuelt iverksatt i forbindelse med økt bemanning.

Etablert løsning for elver er ikke optimal, dette skyldes endring i behovet til skolene, kompetanse på skolene og kompleksitet i forhold til at skolene har to nettverk(et for elever og et for lærere). Vi har derfor på høstparten jobbet en del med å identifisere en løsning som er bedre for skolene, og en pilot er igangsatt i en kommune.

Vi klarte ikke å gjennomføre alle planlagte aktiviteter fullt ut i 2012, dette skyldes mange ikke planlagte aktiviteter(som vi måtte støtte) og økonomiske forutsetninger.

Selskapet har levert et økonomisk resultat godt innenfor budsjett.

6.10.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Det er høyt et aktivitetsnivå i IKT Valdres i forbindelse med den daglige driften. Herunder ligger bemanning av brukerstøtte og driftssenter samt en stor mengde oppdrag i felten. Brukerstøtte mottok ca 5.000 henvendelser om behov for bistand eller innmelding av feil.

Planlagte aktiviteter i 2012

- Ny vedlikeholdsavtale, utlyst og inngått
- Ny rammeavtale for kjøp av maskinvare, utlyst og inngått
- Ny avtale for Multifunksjonsmaskiner(MFP), inngått sammen med OFK
- Endringshåndtering, forbedringer i interne arbeidsprosesser, startet
- Proaktiv overvåkning, forbedring i interne arbeidsprosesser, startet
- Brukergrupper for fagsystemene, vi tok en aktiv rolle i forhold til gruppene for superbrukere i 2012, og det ble gjennomført møter med samtlige grupper
- Informasjonsskriv fra IKT Valdres, bedre informasjon til brukerne, innført
- Identitetshåndtering Fase 2, utsatt til 2013 på grunn av forsinkelser i Feide
- Logistikk, forbedring av interne arbeidsprosesser, delvis utført
- Web basert distribusjon, bedre støtte til iPad og lignende, startet
- Endringer i systemporteføljen, gjennomført de endringer som kommunene prioriterte

Ikke planlagte aktiviteter

I tillegg til daglig drift og planlagte tiltak har vi i 2012 også jobbet med følgende:

- Det er etablert en ny løsning for sikker sone brukere for å møte vekst i kapasitetsbehov og behov for teknisk oppgradering
- Oppfølging av ny telefoniløsning som ble anskaffet i 2011 har generert oppfølgingsarbeid utover det som var planlagt
- Innføringen av Feide ble ikke ferdig som planlagt i 2012, hovedsakelig på grunn av kapasitetsproblemer i kommunene, og arbeidet med å ferdigstille dette har pågått i 2012. Valdres er nå Feide godkjente.
- Innføring av over 300 iPad i 2012 overasket nok både oss og kommunene og har generert ekstra arbeid
- For å støtte iPad bruk for administrasjonene har IKT Valdres fremskyndet innføring av Sharepoint(planlagt i 2013) og utviklet en administrasjonsportal basert på denne plattformen.
- Vi har deltatt i prosjektet "telemedisin" som resulterer i utplassering av utstyr i 2013 med støtte fra IKT Valdres.
- Vi har deltatt i prosjektet "digitalt system for interkontroll" i 2012, og vil fortsette med deltagelse i dette i 2013
- I forbindelse med prosjektet "topp system for VA" har vi deltatt i arbeidet med, og ført i pennen, utkast til kravspesifikasjon for anskaffelse. Hvis det blir besluttet å gjennomføre anskaffelsen vil vi ha rollen som innkjøper i den prosessen, med fagstøtte fra kommunene.
- "follow me" løsning for utskrifter innført på kommunehus, med målbar kostnadsreduksjon
- Daglig leder representerer Valdres kommunene i samarbeidsutvalget for kommuner og sykehuset innlandet. Samarbeidsutvalget for IKT.

- Samarbeid med nasjonalt beskyttelses program for helse og velferdssektoren

Bemanningssituasjonen

IKT Valdres har 11 ansatte. Med denne bemanningen må det gjøres harde prioriteringer mellom oppgaver og dessverre må enkelte brukere vente for lenge før de får den hjelpen de har bedt om; daglig leders vurdering er at det ville vært ønskelig med 2 – 3 årsverk mer.

I 2013 har vi fått økt rammebetingelsene med en ny stillingshjemmel og dette vil bedre situasjonen i forhold til å støtte brukere ute på brukerstedene.

6.10.3 Resultat og avvik

IKT Valdres IKS er et interkommunalt selskap som fører eget regnskap. Dette regnskapet behandles i selskapets styrende organder. Her gis en kort, summarisk oversikt over drifts-økonomien i selskapet.

IKT Valdres fordeler alle budsjetterte kostnader på deltagende kommuner som en fast kostnad pr måned. Hvis en kommune øker antall PC'er eller lignende gir dette en økning i denne kostnaden.

På total nivå er driftsinntektene 790.000 kroner høyere enn budsjettert og driftsutgiftene 2.183.000 kroner lavere enn budsjettert, noe som gir et regnskapsmessig overskudd på 2.973.000 kroner.

De viktigste bidragene til lavere kostnader er:

- Låneopptak sent på året
- Færre nye PC'er anskaffet på grunn av leveringsproblemer hos underleverandør
- Lite bruk av overtid
- Reduserte kostnader til lisenser etter endring i avtalen med Microsoft

Investeringsregnskapet viser et merforbruk på 18.000 kroner, investeringene i fagsystem for kommunene har hatt en høyere kostnad enn budsjettert, dette er kompensert gjennom mindre investeringer i sentral maskinvare.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk).

ÅRSREGNSKAP DRIFT	Regnskap 2012	Buds(end) 2012	Avvik(per.) 0	%- forbruk	Regnskap 2011
10 LØN OG SOSIALE UTGIFTER	7 114 412	6 977 000	137 412	102	6 185 009
11 KJØP AV VARER OG TENESTER	7 248 576	7 740 000	-491 424	94	6 897 051
12 INVENTAR/ UTSTYR, HONORAR M.V.	4 391 954	4 564 000	-172 046	96	4 506 876
13 KJØP AV TENESTER FRÅ ANDRE	0	0	0		100 000
14 OVERFØRINGAR	0	0	0		0
15 FINANSERINGSUTGIFTER	2 166 385	2 715 871	-549 486	80	3 180 974
Sum driftsutgifter	20 921 327	21 996 871	-1 075 544	95	20 869 910
			0		
16 SALGSINNTEKTER	0	-110 000	110 000	0	0
17 REFUSJONER	-22 292 292	-20 383 000	-1 909 292	109	-19 299 182
18 STATSTILSKOT	-1 487	0	-1 487		-3 000 000
19 FINANSINNTEKTER	-1 600 774	-1 503 871	-96 903	106	-74 600
Sum inntekter	-23 894 553	-21 996 871	-1 897 682	109	-22 373 782
Regnskapsmessig mindreforbruk	-2 973 226	0	-2 973 226		-1 503 872

Årsverk: 11

7 Vedlegg II

7.1 Organisasjonskart

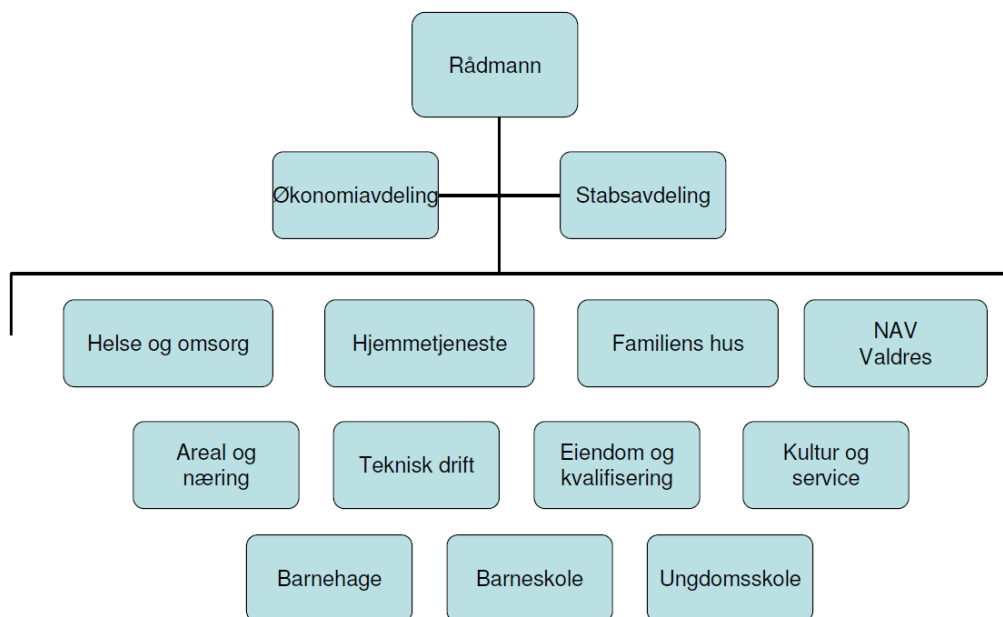
Politisk organisering

Formannskapetets medlemmer var i 2012:

1. Inger Torun Klosbøle (AP)
2. Olav Magne Thyri (AP)
3. Knut Ove Hennum (SP)
4. Tone Irene Meisdalen (SP)
5. Olaf Nils Diserud (Frp)
6. Svein Børve (H)
7. Hilde Tveiten Døvre (V)

Administrativ organisering

7.2 Årsverk fordelt på KOSTRA-funksjon

Tabellen viser årsverk fordelt på de ulike KOSTRA-funksjonene.

Kostra funksjon	Funksjonsnavn	Virksomhet	Årsverk
100	Politisk styring	Staben	2,60
120	Administrasjon	Rådmann	3,00
		Staben	12,75
		Økonomi	6,60
		Areal og Næring	0,50
		Kultur og Service	4,77
121	Forv.utg i eiend.forv.	Eiend.og kvalifisering	0,57
130	Adm.lokaler	Eiend.og kvalifisering	1,63
190	Int. serviceenheter	Eiend.og kvalifisering	7,50
201	Førskole	Barnehagene	56,40
202	Grunnskole	Rådmann	1,00
		NAUS	27,30
		NABS	45,29
211	Styrket tilbud førskolebarn	Barnehagene	7,65
213	Voksenopplæring	Miljøtjenesten	1,19
		Eiend.og kvalifisering	2,25
215	Skolefritidstilbud	Barneskolen	4,00
221	Førskolelokaler og skyss	Eiend.og kvalifisering	4,24
222	Skolelokaler	Eiend.og kvalifisering	7,20
231	Akt.tilbud barn og unge	Kultur og Service	1,15
232	Foreb.helsestasjon og skolehelse	Familiens hus	3,11
		Eiend.og kvalifisering	0,27
233	Annet forebyggende helsearb	Helse og omsorg	1,00
		Familiens hus	1,00
234	Aktivisering eldre-funksjonshem.	Miljøtjenesten	3,88
		Eiend.og kvalifisering	0,46
241	Diagnose,behandling,rehab.	Helse og omsorg	11,55
		Familiens hus	2,00
		Eiend.og kvalifisering	1,00
242	Råd,veiledn. og sos.foreb.arb	Eiend.og kvalifisering	3,25
253	Helse og omsorgstjen i institusjon	Helse og omsorg	56,92
		Familiens hus	5,19
254	Helse og omsorgstjen hjemmeboende	Rådmann	1,00
		Hjemmetjenesten	53,93
		Miljøtjenesten	54,17
		Familiens hus	7,27
		Eiend.og kvalifisering	0,46
261	Institusjonslokaler	Eiend.og kvalifisering	3,60
265	Kommunalt disp. boliger	Eiend.og kvalifisering	0,50
273	Arb.rettede	Miljøtjenesten	1,50
285	Tjen utenfor komm.ansvarsomr	Helse og omsorg	7,61
		Eiend.og kvalifisering	0,15
		Kultur og Service	1,00
290	Interkommunalt samarbeid	Økonomi	6,20
		Helse og omsorg	6,39

Kostra funksjon	Funksjonsnavn	Virksomhet	Arsverk
		NAV	13,80
		Familiens hus	18,70
		Eiend.og kvalifisering	0,25
		Teknisk drift	3,00
301	Plansaksbehandling	Areal og næring	2,00
302	Byggesak og eierseksjonering	Areal og næring	2,50
303	Kart og oppmåling	Areal og næring	3,00
325	Tilrettelegging og bistand næringslivet	Eiend.og kvalifisering	0,76
		Areal og næring	0,50
329	Landbruksforvaltning og utvikling	Areal og næring	2,00
332	Komm.veier,miljø og tr.sikkerhetstilt	Teknisk drift	2,00
338	Forebygging brann og andre ulykker	Teknisk drift	2,00
339	Beredskap mot brann og andre ulykker	Eiend.og kvalifisering	0,13
		Teknisk drift	1,94
340	Produksjon av vann	Teknisk drift	6,03
350	Avløpsrensing	Eiend.og kvalifisering	0,34
		Teknisk drift	4,90
353	Avløpsnett-innsaml avløpsvann	Teknisk drift	1,00
360	Naturforvaltning og friluftsliv	Areal og næring	1,00
370	Bibliotek	Kultur og Service	2,46
373	Kino	Kultur og Service	1,75
381	Komm.idrettsbygg og anlegg	NAUS	0,33
		Eiend.og kvalifisering	1,00
383	Musikk og kulturskoler	Kultur og Service	5,30
385	Andre kulturakt og tilskudd	Kultur og Service	1,00
386	Kommunale kulturbygg	Eiend.og kvalifisering	0,53

7.3 Om kommuneregnskapet

Kommunens årsregnskap føres i henhold til kommuneloven § 47, forskrift til loven og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens årsregnskap er inndelt i driftsregnskap, investeringsregnskap og balanseregnskap.

Driftsregnskapet:

Omfatter alle løpende utgifter og inntekter vedrørende kommunens drift, herunder renter og ordinære avdrag på lån og avsetning til og bruk av fond og annen egenkapital.

Investeringsregnskapet:

Omfatter utgifter til investeringer, utlån og ekstraordinære avdrag på lån. Angir også hvordan disse utgiftene er finansiert ved bruk av lån, inntekter fra salg av driftsmidler, egenkapital m.v.

Balanseregnskapet:

Gir oversikt over bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31.12.

Regnskapsprinsipper:

Kommunale regnskap føres etter de regnskapsprinsipper som følger av kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7.

Årlige avskrivninger vises som en driftsutgift, og påvirker derved kommunens brutto driftsresultat. Denne utgiften nulles ut, slik at netto driftsresultat ikke påvirkes av avskrivninger. Isteden føres avdrag på lån som en finansutgift.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet, som betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette innebærer at når for eksempel utgifter til lønn stiger p.g.a. sykefravær, fremkommer denne lønnsutgiften brutto under driftsutgifter, mens sykepengerefusjon føres som en driftsinntekt. I hovedoversikt drift (side 11) fremkommer da et avvik på lønnsposter som ikke samsvarer med det reelle avviket. I avsnittet 2.2.1 Viktige faktorer bak resultatet på side 12 er det gitt en forklaring på de viktigste økonomiske avvikene, herunder avvikene i lønnsbudsjettet. Tilsvarende gjelder for merverdiavgift, der betalt merverdiavgift føres som en driftsutgift, mens refusjon av merverdiavgift er en driftsinntekt. Både refusjon av merverdiavgift og sykepenger fremkommer som "overføring med krav til motytelse" i hovedoversikt drift. Det vil derfor naturlig være et betydelig avvik mellom budsjett og regnskap på denne posten.

7.3.1 Sentrale resultatmål i driftsregnskapet

De viktigste resultatmålene i driftsregnskapet er:

- Brutto driftsresultat
- Netto driftsresultat
- Regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk

Tabellene nedenfor viser hvordan resultatene framkommer:

Brutto driftsresultat
Driftsinntekter
- Driftsutgifter
= Brutto driftsresultat

Netto driftsresultat
Brutto driftsresultat
+ Finansinntekter
- Finansutgifter
= Netto driftsresultat

Regnskapsmessig mer/mindreforbruk
Netto driftsresultat
+ Bruk av fond og annen egenkapital
- Avsetning til fond og annen egenkapital
= Regnskapsmessig mer/mindreforbruk

Tabellen nedenfor gir noe mer forklaring på resultatmålene i driftregnskapet.

Resultatmål	Forklaring
Brutto driftsresultat	Viser hvor stor del av driftsinntektene som er igjen etter at utgifter knyttet til kommunens drift er dekket.
Netto driftsresultat	Netto driftsresultat viser om drifts-, rente- og avdragsinntektene har vært tilstrekkelige til å dekke ikke bare driftsutgiftene, men også renteutgifter og avdrag på investeringslån. Netto driftsresultat kan benyttes til avsetninger og til finansiering av investeringer, og sier derved noe om kommunens økonomiske handlefrihet. Ved vurdering av netto driftsresultat må en ta hensyn til evt. øremerkede midler kommunen har mottatt, men som ikke fullt ut er disponert i inntektsåret. De øremerkede midlene vil være medtatt i sin helhet under driftsinntekter, mens avsetning av den ubrukte andelen til fond først skjer under punktet interne finanstransaksjoner. Når de avsatte øremerkede midlene brukes året etter, vil utgiftene fremkomme som driftutgift og påvirke netto driftsresultat, mens bruken av avsatte midler vises under interne finanstransaksjoner. Se årsregnskapet note 16.
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	Dette resultatmålet sier isolert sett lite om hvordan kommunens økonomi utvikler seg. Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk viser hvordan kommunen har gått i forhold til kommunestyrets budsjettvedtak for det aktuelle år